

PEST VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

2

Ügyiratszám: PE/030/00774-1/2026.

Ügyintéző: dr. Forgács Tünde

Telefon: (06 1) 235 17 22

Tárgy: törvényességi felhívás

Hiv. szám:

Melléklet:

Dánszentmiklós Község Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Dánszentmiklós

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában a kormányhivatal számára biztosított törvényességi felügyeleti jogkörben eljárva [a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. § a) pontjában foglalt felhatalmazásra figyelemmel], az Mötv. 132. § (3) bekezdés b) pontja alapján vizsgáltam, hogy Dánszentmiklós Község Önkormányzat Képviselő-testületének Dánszentmiklós Község önazonosságának védelméről szóló 10/2025. (XI. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) megfelel-e a jogszabályoknak. Vizsgálatom alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek.

1.) Az Ör. 4. § a)-c) pontjai szerint nem létesíthet Dánszentmiklós Község közigazgatási területén található ingatlan vonatkozásában lakcímet

a) az a büntetett előéletű személy, akit a bíróság emberölés, emberrablás, emberkereskedelem és kényszermunka, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény, kábítószerkereskedelem vagy kábítószer birtoklása elkövetése miatt jogerősen elítélt,

b) az az a) pontban foglaltakon túli bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítélt, büntetett előéletű személy, aki a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól még nem mentesült, a mentesülés bekövetkezéséig,

c) az, akit a Képviselő-testület, Dánszentmiklós Község Polgármestere vagy Dánszentmiklós Község Jegyzője jogerősen bírsággal sújtott és a bírságot megállapító jogerős határozat alapján a bírságot nem fizette meg; vagy aki a bírságot megállapító jogerős határozat alapján a bírságot megfizette, de a bírság megfizetésétől számított egy év még nem telt el.

Az Ör. 4. § g) pontja szerint nem létesíthet Dánszentmiklós Község közigazgatási területén található ingatlan vonatkozásában lakcímet az, aki, vagy akinek a tulajdonában vagy vezetése alatt álló gazdasági társasága a kérelem benyújtásakor szerepel a Nemzeti Adó-és Vámhivatal adóhiányosok, hátralékosok, végrehajtás alatt állók adatbázisában.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XVIII. cikkének (6) bekezdése akként rendelkezik, hogy a jogorvoslat törvényben meghatározott rendkívüli esetei kivételével senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem ítéltető el olyan bűncselekményért, amely miatt Magyarországon vagy – nemzetközi szerződés,

illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más államban törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

Az 1993. évi XXXI. törvény által Magyarországon is jogszabályként kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJEE) Hetedik Kiegészítő Jegyzőkönyve 4. cikk 1. pontja rögzíti, hogy ha valakit egy állam büntető törvényének és büntető eljárási törvényének megfelelően egy bűncselekmény kapcsán már jogerősen felmentettek vagy elítélték, e személlyel szemben ugyanennek az államnak az igazságszolgáltatási szervei ugyane bűncselekmény miatt nem folytathatnak büntető eljárást, és vele szemben abban büntetést nem szabhatnak ki.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban a tekintetben, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt, egyes büntető anyagi jogi, illetve eljárásjogi gyökerű alkotmányos alapelvek érvényesülési körét nem szűkíti le a szorosan vett büntetőjog területére, hanem esetről esetre mérlegeli, hogy a konkrét ügyben vizsgált jogszabályok a széles értelemben vett jogi felelősségi rendszer olyan elemei-e, amelyek alkalmazásakor érvényesülnie kell az alapelveknek. Az Alkotmánybíróság az értékelés során tehát nem a formális természetű jogági besorolást tekinti döntőnek, hanem az érintett jogszabály tartalmából, funkciójából indul ki. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a büntetőjogi gyökerű alkotmányos alapelveknek érvényesülniük kell az olyan – más jogágba sorolt – eljárások tekintetében is, amelyek valamely jogellenes magatartás szankcionálására irányulnak és preventív, valamint represszív jellegű jogkövetkezmény alkalmazásával zárulnak. [19/2009. (II. 25.) AB határozat, ABH 2009, 146, 152–154, 157; 18/2022. (VIII.1.) AB határozat, 50.]

A ne bis in idem alapelve tehát nem szűkíthető a büntetőjog területére, hanem kiterjeszhető egyebek mellett az önkormányzati hatóság által hozott közigazgatási, eljárási, vagy egyéb ügyben bírságot megállapító határozatra. Amennyiben tehát az önkormányzati hatóság által bírság megfizetésére kötelezett a szankcióként rá kirótt bírságot megfizette, vele szemben nem állapítható meg további hátrányos jogkövetkezmény.

Az önkormányzat rendeletében dönthet arról, hogy betelepülő számára lakcím nem létesíthető. [Hövtv. 10. § (1)] Mindezen jogosítvány azonban csak az emberi méltóság megsértése és indokolatlan megkülönböztetés nélkül, az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően alkalmazható. [Hövtv. 4. § (1)]

Ebből eredően pl. az egyén büntetett előélete vagy a vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárás, illetőleg az egyén adótartozása nem olyan tényezők, amelyek a helyi önazonossághoz való jog - fent hivatkozott - tartalmába beilleszthetők lennének.

A fentiekre tekintettel az Ör. vizsgált rendelkezései nem felelnek meg a jogszabályoknak.

2) Az Ör. 4. § d)-f) pontjai szerint nem létesíthet Dánszentmiklós Község közigazgatási területén található ingatlan vonatkozásában lakcímet az,

d) az, aki a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik legalább egy éve folyamatosan fennálló társadalombiztosítási jogviszonnyal,

e) az, aki a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik legalább egy éve folyamatosan fennálló munkaviszonnyal vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal, ideértve a gyermekgondozás-nevelés miatt igénybevett családtámogatási ellátásokat is,

f) az, aki, a kérelem benyújtásakor nem tudja igazolni, hogy rendszeres, a minimálbért elérő jövedelemmel rendelkezik.

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 4. § b) pontja szerint a helyi önkormányzatok és ezek szervei jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során (a továbbiakban együtt: jogviszony) kötelesek megtartani.

Az Ebktv. 8. § f), q) és t) pontjai értelmében közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt társadalmi származása, vagyoni helyzete, illetve egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

Az Ebktv. 9. §-a értelmében közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

A fentiekre való tekintettel az Ör. 4. § d)-f) pontjai nem felelnek meg a jogszabályoknak.

3) Az Ör. 5. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a lakcímlétesítési eljárás során a hiányosan benyújtott kérelem esetén a jegyző egy alkalommal, 15 napos határidő mellett hiánypótlásra szólítja fel a betelepülőt. A hiánypótlásra előírt határidő jogvesztő.

A Hövtv. 12. § (2) bekezdése biztosítja a betelepülés megengedhetőségével összefüggő önkormányzati hatósági ügyekben (jogvédelmi eljárás) az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szerinti alkalmazási lehetőségét. A közigazgatási hatósági eljárások fajtáit az Ákr. 39 §-a rögzíti, az automatikus döntéshozatali eljárás, valamint a sommás eljárás szabályait az Ákr. 40-41 §-ai tartalmazzák.

A Hövtv. 13. §-a meghatározza a helyi önazonosság védelme kapcsán a lakcímlétesítés feltételhez kötésével összefüggő, valamint a betelepülőre vonatkozó tilalmak, korlátozások és feltételek alól való mentességek és kedvezmények biztosításával kapcsolatban alkalmazható eljárás típusokat, eszerint

„(1) Az önkormányzat a betelepülés tárgyában dönthet egyedi eljárásban, vagy egyszerűsített eljárásokat vezethet be.

(2) Az egyszerűsített eljárás során az önkormányzat a betelepülés valamely objektív feltételének való megfelelést igazolja, vagy a betelepülő kérelmét a betelepülésre jogosító záradékkal látja el.”

A Hövtv. 14. §-a ezzel összefüggésben rendelkezik az eljáró szervekről is. Főszabály szerint az önkormányzat jogvédelmi eszköz alkalmazásával kapcsolatos hatáskörét a képviselő-testület gyakorolja. Az általános hatáskör átruházási szabályokhoz képest a Hövtv. egy szűkebb körben teszi lehetővé a jogkörgyakorlás átruházását, vagyis a képviselő-testület e hatáskörét kizárólag a képviselő-testület

bizottságára ruházhatja át.

Ez alól kivétel az egyszerűsített eljárás lefolytatása, mert ezzel a hatáskörrel a jegyző is felruházható.

Mindezek alapján nem jogszerű azon szabályozás, amely egyszerűsített eljárás lefolytatásának a jegyzőre ruházásával párhuzamosan egyedi eljárási jogköröket is a jegyzőre telepít.

A fentiekre való tekintettel az Ör. 5. § (6) bekezdés rendelkezése nem felel meg a jogszabályoknak.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdés első mondatában foglaltak alapján felhívom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a felhívást, annak kézbesítését követő

45 napon belül

tűzze napirendjére, az Ör. 4. § a)-g) pontjai hatályon kívül helyezésével, valamint az Ör. 5. § (6) bekezdés módosításával vagy hatályon kívül helyezésével a törvénysértést szüntesse meg.

Az Mötv. 134. § (1) bekezdés második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve vizsgálja meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és az annak alapján tett intézkedésről vagy egyet nem értéséről a Pest Vármegyei Kormányhivatal részére – a fentiekben megadott határidőn belül – írásban adjon tájékoztatást.

Szükségesnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörömben hozok döntést.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet2.) 8. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, amennyiben a jogszabálysértés megszüntetésére biztosított határidő alatt a jogszabálysértés nem szüntethető meg, a határidő további 30 nappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbítására az érintett képviselő-testület erre irányuló, a Korm. rendelet2. 5. § (1) bekezdésében meghatározott informatikai rendszerbe (Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás Modul) a törvényességi felhívásban megadott határidő lejártát megelőzően feltöltött, indokolt kérelme alapján kerülhet sor.

Budapest, elektronikus időbélyegző szerint

**Dr. Tarnai
Richárd**

Digitálisan aláírta: Dr. Tarnai
Richárd
Dátum: 2026.04.28 09:44:48
+02'00'

Dr. Tarnai Richárd
főispán

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2026.04.28 14:20:10
Pest Vármegyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: TFIK TFIK

Dánszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

a helyi önazonosság védelméről szóló 10/2025. (XI.26.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről

[1] A rendelet célja a hatályos jogszabályoknak való megfelelés.

[2] Dánszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésben biztosított eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Hatályát veszti a Dánszentmiklós Község önazonossága védelméről szóló 10/2025. (XI. 26.) önkormányzati rendelet.

2. §

Ez a rendelet 2026. június 1-jén lép hatályba.

Végső előterjesztői indokolás

Jelen rendelet célja a jogszabályoknak való megfelelés biztosítása.

Dánszentmiklós Község Polgármesterétől

✉: 2735 Dánszentmiklós, Dózsa Gy. u. 100.

☎: 06-53/574-002 📠: 06-53/574-009

✉: polgarmester@danszentmiklos.hu

Szám: IK/1184-3/2026.

Tárgy: településképi szakmai konzultáció, a Dánszentmiklós, Ady Endre utcai, 567/5. helyrajzi számú ingatlanra tervezett új családi ház építése ügyében

Dolák Ádám
meghatalmazott

Dolák Ádám okleveles építőmérnök (2721 Pilis, Kamilla u. 11/2.) mint meghatalmazott személy (a beadványhoz csatolt meghatalmazás nincs aláírva), 2026. április 15-én az általa Szegedi Zoltán (2735 Dánszentmiklós, Széchenyi u. 25/1.) építető részére a Dánszentmiklós, Ady Endre utcai, 567/5 helyrajzi számú ingatlanra tervezett „Családi ház építése” megnevezésű egyszerű bejelentési tervét nyújtotta be, *Dánszentmiklós Településképeznek védelméről szóló 4/2019. (VI. 07.) számú önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 28.§-a szerinti településképi védelmi tájékoztatás és szakmai konzultáció lefolytatása céljából.*

A településképi illeszkedés szempontrendszer alapján, a benyújtott tervre vonatkozóan az alábbi szakmai állásfoglalást adom:

1. A község településképi szempontból jelentőséggel bíró helyén, Dánszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testületének - az 1/2020. (II. 14.) önkormányzati rendeletével elfogadott - *Helyi Építész Szabályzatában (továbbiakban: HÉSZ) és a Szabályozási tervben* foglaltak alapján a beépítésre szánt, lakóövezetek „Lf-1” jelű falusias lakóövezetében, falusias lakóterületek építészeti karakterű területen fekszik a beépítéssel érintett ingatlan.
2. Kérelmező a kialakult telekrendszerrel bíró utcában, annak még nem beépített nyugati szakaszán fekvő ingatlanján kívánja szabadonállóan, a közterületi és a hátsó telekhatárhoz igazodó oldalhatárokkal rendelkezően elhelyezni a földszintes, lapostetős családi házat.
3. Az övezetben oldalhatáron álló az előírt beépítési mód, de az ingatlan szabálytalan alakjából adódóan a tervezett, lényegében 5,0 méteres előkerttel, szabadonálló **telepítés megfelel a HÉSZ 30.§ (1) bekezdésében** foglaltaknak. Az alkalmazott telepítés szolgálja leginkább az új épület utcafépi illeszkedését.
4. Tervezett épület lakó **funkciója megfelel a HÉSZ 29.§ (3) bekezdésében** foglaltaknak.
5. Az épület **alaprajzi elrendezése** településképi szempontból nem előnyös, tekintettel arra, hogy az a kétállásos gépkocsi tárolóval és a személybejáróval „fordul” a közterület fele.
6. A tervezett épület **tömegformálás** tekintetében is merőben eltér a szűkebb és tágabb települési környezet magastetős beépítési módjától. Az alapvetően a magasabb lakó és az alacsonyabb gépkocsi tároló kubusból álló épület külleme **nem illeszkedik** a kialakult, igaz, nem egységes településképhez.
7. Az épület **homlokzatképzésére** a vakolt felületek jellemzőek. A tervezett törtfehér tömegek szigorát kellemesen oldja a konzolos előtetőtől a hátsó fedett teraszig futó barna színű, fa hatást keltő barna színű homlokzati elem, amelynek színe visszaköszön a fedett terasz lamelláinál is.
8. A tervezett épület **nyílásrendszere, a nyílászárók kiosztása, a nyílások arányai** a homlokzat egységes szemléletet hordoznak, településképileg megfelelő.

A bevilágító felületek nagyságának vizsgálata nem képezi véleményezés tárgyát.

9. A tervezett létesítés rendeltetésszerű használat esetén **jelentős többletforgalmat nem generál**, így az nem korlátozza a környező közterületek közlekedését, sem a gyalogos-, sem a kerekpáros-, sem a gépjárműforgalom tekintetében.
10. A telken belüli **burkolt felületek** sajnálatos nem kerültek sem a helyszínrajzon, sem az alaprajzon feltüntetésre.
11. A tervezett épület **indokolatlan mértékben nem korlátozza** a szomszédos ingatlanok benapozását, kilátását.

***A fentiek alapján, elsősorban az épület tömegformálására tekintettel,
a tervet megvalósításra nem javasolom.***

Állásfoglalásom a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 3.§-a és a Rendelet alapján hoztam meg. Hatáskörömet és illetékességemet a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet 43.§-a állapította meg.

Dánszentmiklós, 2026. március 31.

Sipeki Zoltán
polgármester

megjelenést tompítani. Az eltérő magasságban húzódnó párkányvonalak a településen gyakran megjelenő alacsony hajlású (20-25fok) magastetőket idézik, ahogy felfelé viszik a tekintetet. A sötétbarna, fa hatású homlokzati színvilággal szerettünk volna visszaadni egy keveset a hagyományos épületek anyaghasználatából, ezzel is közelítve a modern formát a hagyományos falusi építéséhez.

Meglátásunk szerint a bemutatott épület ha tömegformálás tekintetében szakít is a hagyományokkal, visszafogottan, de mégis modern köntösben illeszkedik a tájba és közvetlen környezetébe.

Megtisztelő válaszát várva,

Üdvözlettel:

Dolák Ádám

okleveles építőmérnök

meghatalmazott

Mellékletek száma: 0

A felhasználót a dokumentumhoz
rendelte:
Idomsoft Zrt.

Dánszentmiklós Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 2026. máj. 11. hó.....n	
Szám: K/1184-3/2026	

Azonosító:EPAPIR-20260511-17893

Küldő		Dátum:	2026.05.11
Viselt név:	DOLÁK ÁDÁM	Hivatkozási szám:	IK/1184-3/2026
Születési név:	DOLÁK ÁDÁM	Azonosító:	EPAPIR-20260511-17893
Anyja neve:	VÖRHENDI MÓNIKA	Témacsoport azonosító:	ONKORM_IGAZGA TAS
Születési hely:	SZENTENDRE	Témacsoport neve:	Önkormányzati igazgatás
Születési idő:	1992.01.19	Ügytípus azonosító:	ONK_TELEPULESK EP
		Ügytípus neve:	Településképi és városépítési ügyek

Címzett

DÁNSZENTMIKLÓS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2735, Dánszentmiklós
Dózsa György utca 100

Tárgy:

Településképi szakmai konzultáció - felülvizsgálati kérelem (Dánszentmiklós
Ady Endre utca, hrsz.:567/5)

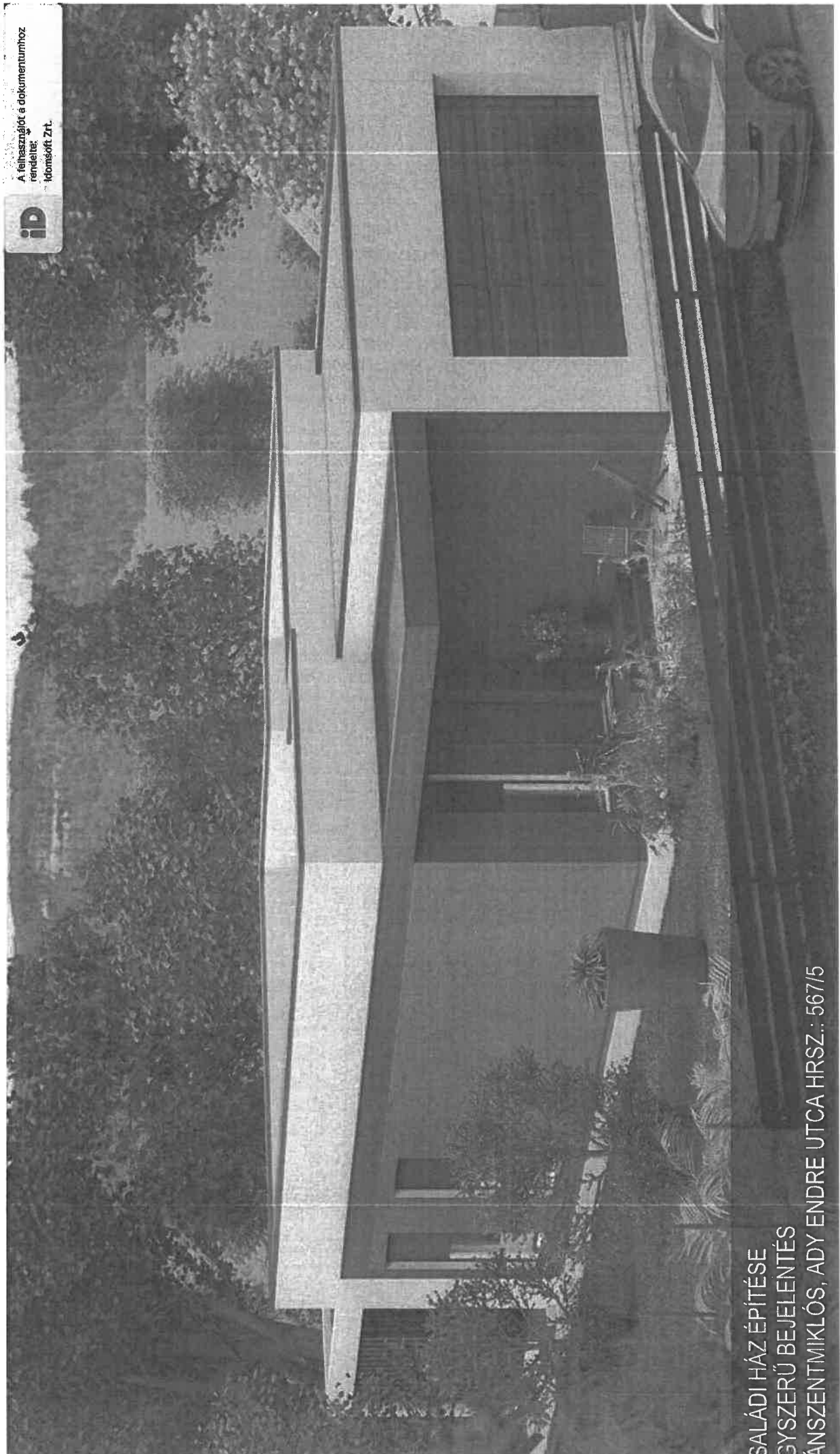
Tisztelt Sipeki Zsolt Polgármester Úr!

2026. március 31-én kelt, IK/1184-3/2026 iktatószámú dokumentumra hivatkozva szeretném kérelmezni a településképi szakmai konzultáció eredményének felülvizsgálatát. A hivatkozott dokumentum 6. pontja alapján a bemutatott családi ház településképi szempontból elutasításra került, a rendhagyó tömegformálása (lapostető) miatt.

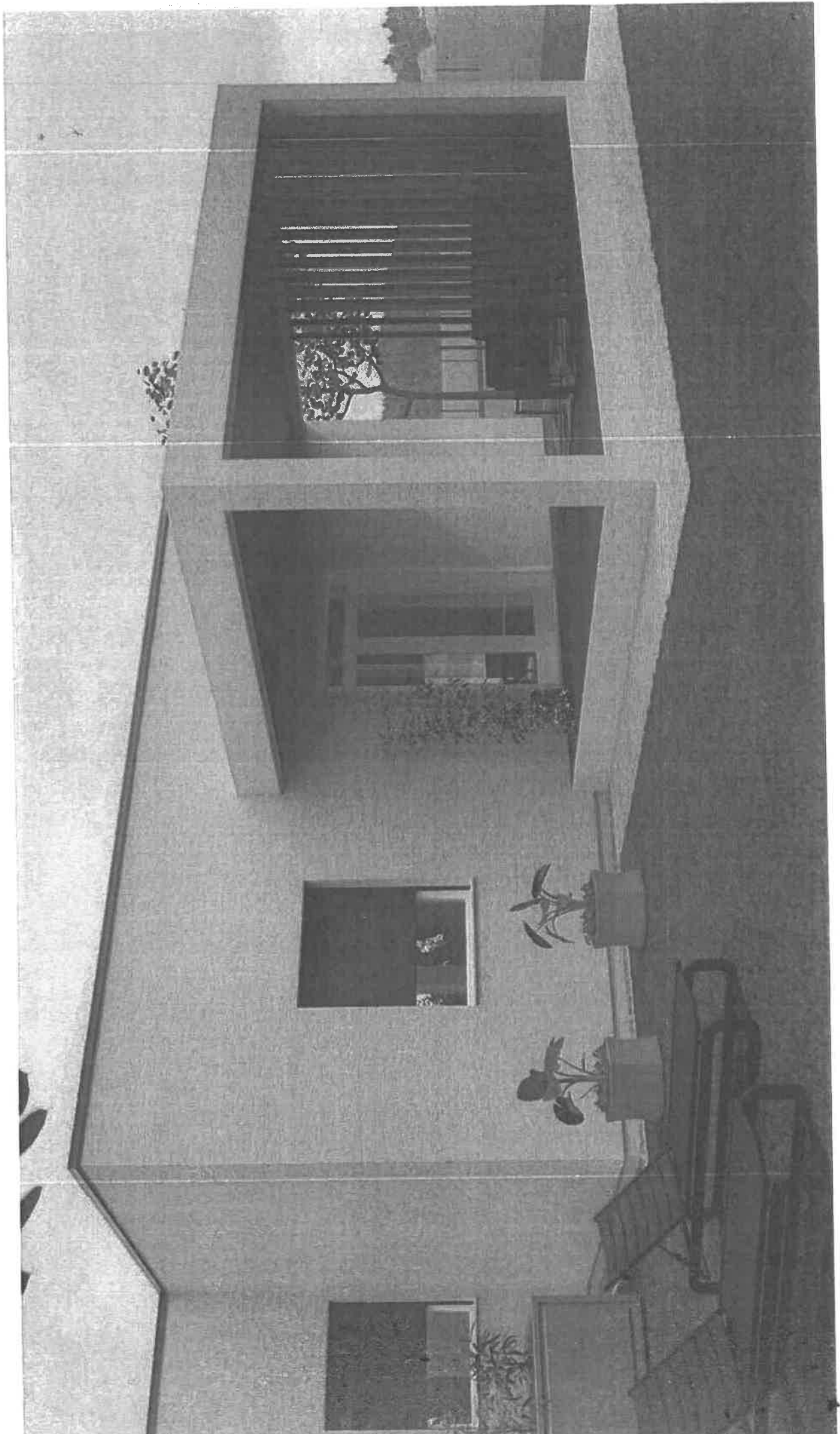
A felülvizsgálat tárgyát az alábbi indkolás alkotja:

Az ingatlan a település egy ritkábban, földszintes jellegű beépítéssel kialakult részén található. A tervezett épület szintén földszintes, arányaival és párkánymagasságával idomul a környező épületekhez, azok mellett nem hivalkodik. A tömegformálás során a két (előtétővel három) különböző magasságú kubussal igyekeztünk a zömök

A felhasználót a dokumentumhoz
rendelte:
Idomsóft Zrt.

SALÁDI HÁZ ÉPÍTÉSE
GYYSZERŰ BEJELENTÉS
ÁNSZENTMIKLÓS, ADY ENDRE UTCA HRSZ.: 567/5

4.

ADAPTIVE RECOGNITION

Sipeki Zsolt
polgármester
polgarmester@danszentmiklos.hu

Dánszentmiklós
Polgármesteri Hivatal
Érkezett: 2026.05. hó 13. n
Szám: 16/14-3/2026

Dánszentmiklós Község Önkormányzata
2735 Dánszentmiklós, Dózsa György u. 100.

Tárgy: **Árajánlat 2 db VIDAR Speed sebességmérő eszköz**
szállítására, telepítésére és üzembe helyezésére

Ügyintéző: **Tóth András**
Iktatószám: **018.26_v3**

Tisztelt Sipeki Zsolt Polgármester Úr!

Hivatkozva a 2026.05.07-i személyes megbeszélésünkre, az ARH Informatikai Zrt. az alábbi ajánlatot adja Önöknek **2 db VIDAR Speed sebességmérő eszközre** és a hozzá tartozó berendezésszekrényre.

SZÁLLÍTÁS, TELEPÍTÉS ÉS ÜZEMBE HELYEZÉS

Termék	Mennyiség	Nettó egységár	Nettó összesen	ÁFA	Bruttó összesen
1. Vidar Speed kamera	2 db	3 922 500 Ft	7 845 000 Ft	2 118 150 Ft	9 963 150 Ft
2. Vidar Power Box berendezésszekrény	2 db	350 000 Ft	700 000 Ft	189 000 Ft	889 000 Ft
3. Telepítés, üzembe helyezés	1 nap	401 000 Ft	401 000 Ft	108 270 Ft	509 270 Ft
ÖSSZESEN		4 473 000 Ft	8 946 000 Ft	2 415 420 Ft	11 361 420 Ft

Ajánlati árunk a listaárainkhoz képest
eszközönként nettó 1 027 000 Ft, tehát mindösszesen nettó 2 054 000 Ft,
azaz **19% kedvezményt** tartalmaz.

Amennyiben a VIDAR Speed sebességmérő eszköz telepítési helyszínén a létesítéskor forgalomkorlátozás kiépítése szükséges, úgy telepítési naponként (max. 1 nap) előreláthatólag további 263 000 Ft + ÁFA költséggel kell számolni.

Ajánlatunk műszaki tartalmát, a sebességmérő eszköz telepítésének folyamatát és az ahhoz szükséges feladatok felosztását a mellékelt szakmai ajánlat (ARH_Szakmai_Ajánlat_VS_v260428.pdf) tartalmazza!

A telepítési infrastruktúra kialakítása – tervezés, oszlopállítás, energiaellátás, előjelző táblák – nem része az ajánlati árnak, erről részletesebben a következő fejezetben adunk tájékoztatást.

INFRASTRUKTÚRA KIALAKÍTÁS

Az eszközök szállításán, telepítésén és üzembe helyezésén felül, **külön** – helyszíni felmérésen és helyszínspecifikus árajánlaton alapuló - **díjazás ellenében** vállaljuk az azokhoz szükséges telepítési infrastruktúra (tartószerkezet és energiaellátás) kialakítás tervezését és kivitelezését is, azonban ehhez mindenképp szükségesek az Országos Rendőr-Főkapitányság által előzetesen jóváhagyott pontos helyszín-paraméterek is.

ADAPTIVE RECOGNITION

Amennyiben a VIDAR Speed sebességmérő eszköz telepítéséhez szükséges infrastruktúra kialakítását a költséghatékonyság érdekében az Önkormányzat saját hatáskörben oldja meg, akkor természetesen minden szükséges információt megadunk, illetve igény esetén egyeztetünk a kiválasztott tervező és kivitelező céggel. Az ajánlati ár tartalmazza az infrastruktúra megvalósításához szükséges tervezői és kivitelezői e-mail-es vagy telefonos konzultációt. Helyszíni személyes egyeztetésre, igény esetén, külön díjazás ellenében van lehetőség.

KARBANTARTÁS, ÜZEMELTETÉS TÁMOGATÁS

A VIDAR Speed sebességmérő eszköz rendeltetésszerű működésének fenntartása érdekében rendszeres karbantartásra, a VÉDA rendszerbe továbbított adatok alapján történő objektív szankcionáláshoz pedig kétévenkénti hatósági hitelesítésre van szükség.

A megajánlott sebességmérő termék kompatibilis az Országos Rendőr-Főkapitányság (ORFK) által üzemeltetett VÉDA rendszerrel. A kompatibilitást az ORFK által az önkormányzat részére biztosított SIM kártya teszi lehetővé.

AJÁNLATI FELTÉTELEK

- Az ajánlat pénzneme: magyar Forint.
- Fizetési feltételek:
  - előleg számla: az eszközök (1. + 2. ajánlati tételek) vételárának 100%-a, a szerződés aláírását követően.
  - 1. részszámla: az eszközök (1. + 2. ajánlati tételek) vételárából levonásra kerül az előző pontban meghatározott előleg összege.
  - végszámla: a telepítés és üzembehelyezés (3. ajánlati tétel) ellenértéke a telepítést és üzembehelyezést követően.
- Fizetési határidő: a számla kiállítását követő 15 napon belül.
- Teljesítési határidő: a megrendelés kézhezvételét követő 180 napon belül (alapvetően a termékek telepítését biztosító infrastruktúra, tartószerkezet, tápellátás, stb... rendelkezésre állásától függ). Előteljesítés lehetséges.
- Jótállási idő: a megadott termékre 36 hónap hardver jótállás vonatkozik, a megadott időszakra az ár tartalmazza a termék egyszeri újra hitelesítésének díját.
- Ajánlat érvényessége: 60 nap.
- A megadott árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák.

Az ajánlatunk készítésekor és az ajánlati ár meghatározásakor a fentiekben felsorolt projektspecifikus és az ajánlat végén rögzített, általános Ajánlati Feltételek fejezetben meghatározott feltételeket vettük alapul. További részletek a megkötésre kerülő adásvételi szerződésben kerülnek rögzítésre. Fenntartjuk a jogot ajánlati áraink módosítására, amennyiben az Önkormányzat az Ajánlati Feltételeinktől eltérő feltételekkel kívánna szerződni.

Az ajánlatban szerepelő műszaki információk az ARH Zrt. üzleti titkát képzik és ekként az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény szerinti védelemben részesülnek. A megadott műszaki adatok, paraméterek, valamint ismeretek felfedése (nyilvánosságra hozatala) társaságunk tekintetében az üzleti életben különösen jelentős sérelmet okozna, illetve az eszközök telepítésével elérni kívánt célokat nagy mértékben korlátoznák, illetve meghiúsítanak.

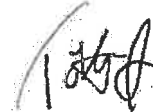
ADAPTIVE RECOGNITION

Minderre tekintettel tisztelettel kérjük, hogy társaságunk üzleti titkait megóvni, megtartani és illetéktelen személy előtt fel nem fedni szíveskedjenek!

Amennyiben az ajánlatunkkal kapcsolatban bármilyen kérdésük merülne fel, készséggel állunk rendelkezésükre.

Budapest, 2026.05.12.

Üdvözlettel,

Tóth András
értékesítési vezető

Ajánlati Feltételek:

Teljesítési határidő: kifejezett írásbeli megállapodás hiányában az Ajánlatban feltüntetett szállítási határidő tájékoztató jellegű. A Megrendelő/Vevő elállására kizárólag az ARH Zrt. részére a teljesítésre adott méltányos póthatáridő eredménytelen elteltét követően kerülhet sor. A részszállítás jogát fenntartjuk. Szállítási határidő túllépése esetére az ARH Zrt. minden kárigényt kizár a jogszabályok által megengedett legteljesebb mértékben.

Teljesítés módja: az ARH Zrt. a megrendelt termék(ek) Megrendelőnek / Megrendelő megbízottjának / fuvarozónak történő átadásával, illetve szolgáltatás esetén a szolgáltatás nyújtásával, szoftver esetén átadással/Megrendelő általi letöltéssel teljesíti a megrendelést.

Jogfenntartás: az ARH Zrt. által a Megrendelőnek/Vevőnek átadott termék(ek) a teljes ellenérték(ük) kifizetéséig az ARH Zrt. tulajdonában marad(nak), a Megrendelő/Vevő a terméke(ke)t az ellenérték teljes megfizetéséig ennek megfelelően köteles kezelni. A teljes ellenérték megfizetése előtt a termék(ek) előzetes írásbeli hozzájárulásunk nélkül nem adható(k) zálogba, nem lehet (azokat vagy azok közül egyiket sem) biztosítékként lekötni és átruházni.

Kifogás: a Megrendelő/Vevő a mennyiségi átvizsgálást az átadáskor haladéktalanul, a minőségi átvizsgálást legfeljebb az átadástól számított 5 (öt) napon belül köteles elvégezni és mennyiségi kifogását azonnal, a minőségi kifogását legfeljebb az átvételtől számított ötödik nap végéig írásban köteles az ARH Zrt.-nek bejelenteni. E határidők elmulasztása esetén a teljesítés elfogadottnak tekintendő. Kifogásolt termék visszaküldése csak előzetes írásbeli jóváhagyásunk birtokában lehetséges. Jogos reklamáció esetén a visszakapott terméket az ARH Zrt. saját választása szerint vagy újra cseréli, vagy kijavítja a hibát, vagy visszatéríti a Megrendelőnek/Vevőnek a termék előzetesen megfizetett ellenértékét.

Jótállás: az ARH Zrt. a jelen Ajánlatban meghatározott (hardver) termék(ek)re az Ajánlat első oldalán feltüntetett ideig tartó jótállást vállal. A jótállás kezdő napja az a nap, amikor az ARH Zrt. a terméket a Megrendelőnek/Vevőnek (fuvarozónak) átadta. A jótállás feltétele a gyártó által előírt karbantartások és szakszerű üzemeltetési követelmények (ld. az Üzemeltetési és Karbantartási Utasítást) dokumentált teljesülése; ezek hiányában a jótállásra való kötelezettségvállalás érvényét veszti. Termékértékesítés esetén a jótállási igények az ARH Zrt. 2074 Perbál, Ipari park 9. szám alatti telephelyén érvényesíthetők. A jótállás alá tartozó termék(ek) ARH Zrt. telephelyére juttatása és onnan elszállítása, valamint a termék(ek) le- és felszerelésével kapcsolatos költségek és minden egyéb, a jótállás érvényesítésével kapcsolatos költség a megrendelőt terheli. Helyszíni telepítési szolgáltatással egybekötött termékértékesítés esetén a jótállási igények a telepítés helyszínén érvényesíthetők amennyiben Megrendelő/Vevő biztosítja a szükséges feltételeket (rendszer/termékek távoli elérése, engedélyek, forgalomterelések, stb). Szoftverre az iparági szokásoknak megfelelően jótállás nem vonatkozik; arra az ARH Zrt. a mindenkor hatályos terméktámogatási feltételei szerint külön terméktámogatás igényelhető.

Felelősségkorlátozás: az ARH Zrt. által szándékosan okozott, továbbá az emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító szerződésszegésért való felelősséget kivéve a az ARH Zrt. a jelen Ajánlatból, és/vagy teljesítésből és/vagy teljesítése elmulasztásából származó, és/vagy egyébként az Ajánlathoz, és/vagy az Ajánlatban feltüntetett termék(ek)hez, szolgáltatás(ok)hoz, és/vagy ezek használatához kapcsolódó, és/vagy ezek vagy ezek valamelyikéből

ADAPTIVE RECOGNITION

eredő/származó teljes felelőssége nem haladhatja meg annak a konkrét terméknek és/vagy szolgáltatásnak az Ajánlatban feltüntetett egységára 50%-át, amely miatt az ARH Zrt. felelőssége felmerül. Az ARH Zrt. kizárja felelősségét (beleértve alvállalkozói és beszállítói felelősségét) a következményi-, közvetett- vagy feltételezett- károkért (különösen, de nem kizárólag ideértve az elmaradt hasznot és bevételkiesést is). A kár ARH Zrt. általi írásbeli elismerése hiányában Megrendelő/Vevő nem jogosult kapcsolódó igénye ARH Zrt-vel szembeni beszámítására. Megrendelő/Vevő az Ajánlatban meghatározott termék(ek) és/vagy szolgáltatás(ok) megrendelésével – törvény által lehetővé tett körben – kifejezetten lemond arról, hogy a ARH Zrt. vezető tisztségviselőivel szemben az Ajánlattal összefüggésben bármilyen kártérítési vagy egyéb igényt érvényesítsen. ARH Zrt. – a törvény által lehetővé tett körben - kizárja vezető tisztségviselőinek felelősségét az e jogviszonyukkal összefüggésben harmadik személynek okozott károkért; az esetleges károsulttal szemben kizárólag az ARH Zrt. mint gazdasági társaság felel.

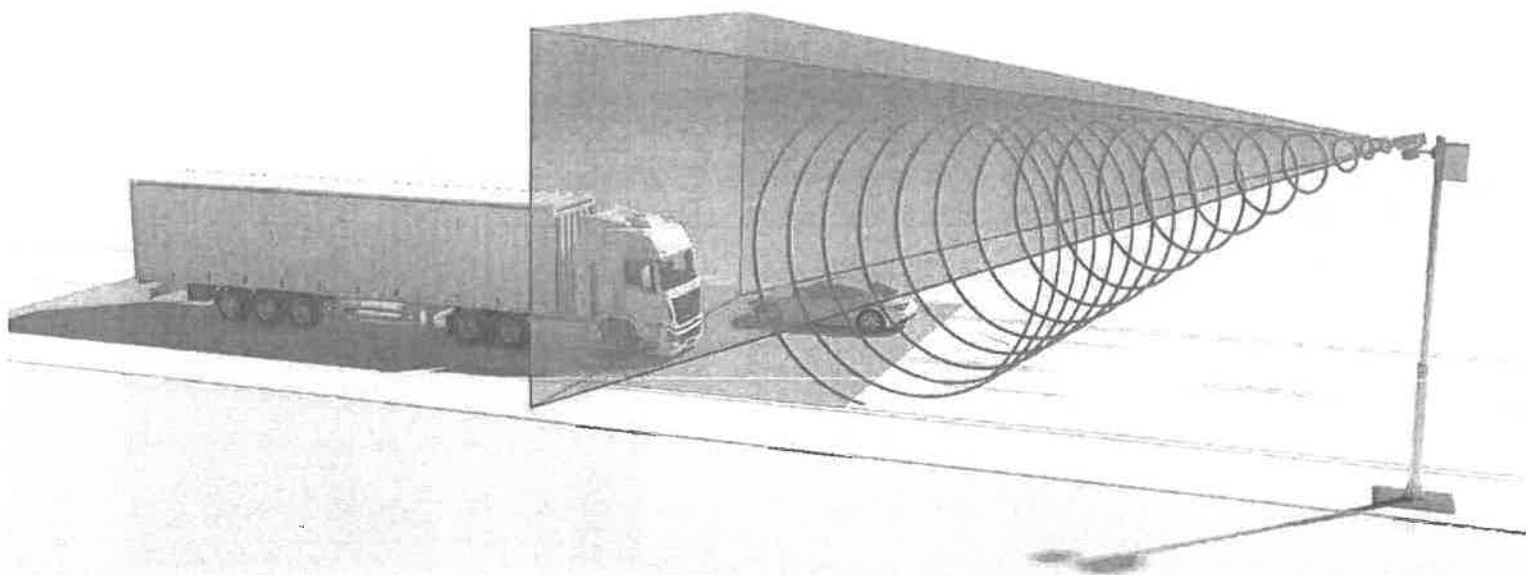
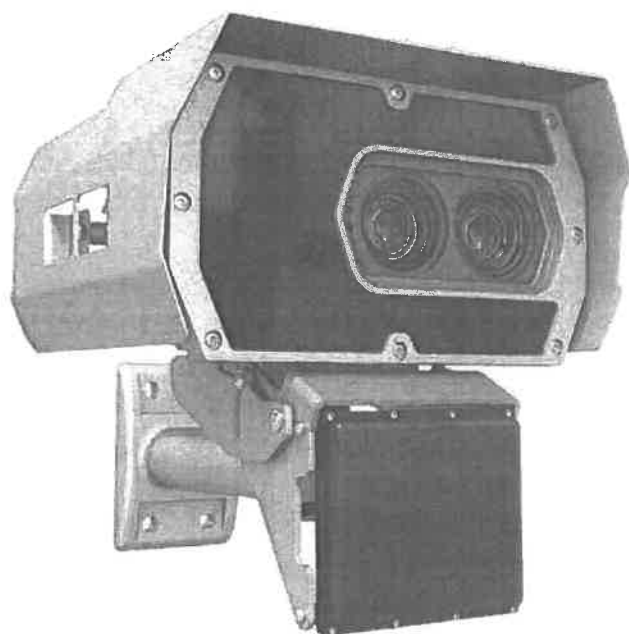
Szellemi alkotás(ok)kal kapcsolatos feltételek: amennyiben az Ajánlat alapján/ahhoz kapcsolódóan az ARH Zrt. a Megrendelőnek/Vevőnek szoftver(ek)et és/vagy egyéb szellemi alkotás(oka)t ad át, annak/azoknak a szerzői vagyoni- és a következőkben nem nevesített egyéb jogai továbbra is a szerzőt illetik meg; a Megrendelőt/Vevőt az Ajánlatban meghatározott összes ellenérték kiegyenlítése napjától kezdődően a szellemi alkotásra nem kizárólagos, Magyarország területére, az adott szellemi alkotás teljes élettartamára érvényes felhasználási jogok illetik meg, a következő rendelkezésekre is figyelemmel. Az Ajánlatban feltüntetett szoftver(ek) és kapcsolódó szellemi alkotások többszörözésére, átdolgozására, feldolgozására, fordítására, illetve ezek bármely más módosítására – ideértve a hibajavítást is- valamint ezek eredményének többszörözésére vonatkozó jogát a szerző kifejezetten fenntartotta, azok a Megrendelőt/Vevőt nem illetik meg. A szoftvert és a kapcsolódó egyéb szellemi alkotásokat az ARH Zrt. azok jelenlegi formájában, minden hibájával együtt ("AS IS") biztosítja, és az ARH Zrt. kizár minden szavatosságot – különösen, de nem kizárólag a.) adott célra való alkalmasságra, b.) értékesíthetőségre, c.) a szoftver nem ARH Zrt. által gyártott termékkel való használhatóságára vonatkozó felelősséget. Az ARH Zrt. által önálló szoftverként történő használatra, vagy az ARH Zrt. által szállított termékkel együtt való használatra átadott/telepített/rendelkezésre bocsátott minden szoftver (ideértve minden alkalmazást, firmware-t, operációs rendszert, illesztőprogramot, továbbá bármely egyéb szoftvert, valamint a kapcsolódó elektronikus, vagy fizikai formában megjelenő dokumentációt is) használatát egyebekben a Végfelhasználói Licencszerződés szabályozza. Az ARH Zrt. a vonatkozó jogszabályok által megengedett legnagyobb mértékben fenntart minden jogot, amelyet az adott Végfelhasználói Licencszerződés kifejezetten nem biztosít a végfelhasználó számára. Szoftver telepítésével, letöltésével, használatával a Végfelhasználói Licencszerződést Megrendelő/Vevő automatikusan, minden további jognyilatkozat nélkül elfogadja; ha Megrendelő/Vevő ezeket a feltételeket nem kívánja elfogadni, kizárólagos jogorvoslati lehetősége, hogy a szoftver ARH Zrt. általi átadását/letöltését követő 15 napon belül a szoftvert teljes egészében – a teljes kapcsolódó ellenérték visszatérítésére vonatkozó igénye megjelölésével – a visszaküldi/visszaadja az ARH Zrt-nek a perbáli telephelyén (2074 Perbál, Ipari Park 9.). Az ARH Zrt. Megrendelőnek/Vevőnek átadott szoftver(ek) és/vagy egyéb szellemi alkotás(ok) csak az Ajánlatban feltüntetett példányszámban használhatók. Szoftver egyes összetevői egynél több terméken való használatra nem szétválaszthatók. A szoftver mintapéldányát a Megrendelő/Vevő egyetlen alkalommal átruházhatja harmadik személyre (másik végfelhasználóra), de az átruházásnak ki kell terjednie a szoftver minden összetevőjére és a dokumentációra, valamint a Végfelhasználói Licencszerződésre is. Az új végfelhasználójának az átruházás előtt a Végfelhasználói Licencszerződés feltételeit el kell fogadnia. A Szoftver átruházásával a Vevő felhasználási jogai automatikusan érvényét veszítik.

Jogvita: Az Ajánlatban feltüntetett termék(ek)/szolgáltatás(ok) megrendelésével a Megrendelő/Vevő a jelen Ajánlatból származó vagy a jelen Ajánlathoz kapcsolódó jogvita elbírására automatikusan aláveti magát a Budai Központi Kerületi Bíróság illetékességének, illetve 30 (harcinc) millió forintot meghaladó perérték felett a Székesfehérvári Törvényszék illetékességének.

Az Ajánlatban feltüntetett termék(ek); szolgáltatás(ok) megrendelésével vagy az ellenérték megfizetésével, vagy a termék használatának megkezdésével a Megrendelő/Vevő a fenti Ajánlati Feltételeket automatikusan, minden további jognyilatkozat nélkül elfogadja.

SZAKMAI AJÁNLAT

Vidar Speed – Sebességmérő Végpont

BEMUTATKOZÁS

Cégünk, az ARH Informatikai Zrt. 100%-ban magyar magántulajdonban lévő vállalat, amely 1991 óta meghatározó szerepet játszik világszerte a képalapú karakterfelismerés területén. Saját fejlesztésű kamerákat, okmányolvasókat és karakterfelismerő szoftvereket forgalmazunk, melyek a rendszámfelismeréstől az ipari kódok olvasásáig sokféle iparágban és célterületen nyújtanak megoldást.

Cégünk közel 300 főt foglalkoztat Magyarországon. Budapesten három irodánk is működik, ahol a mérnöki és kutatás-fejlesztési részlegünk mellett az értékesítési, rendszerüzemeltetési és egyéb adminisztratív vállalati funkciók is helyet kapnak. Modern perbáli üzemünk pedig a gyártás, összeszerelés és tesztelés automatizált központjaként működik – robottechnológiai háttérrel és fejlett infrastruktúrával. Ez a hazai fejlesztő- és gyártóközpont biztosítja azt az egyedülálló előnyt, hogy a termékek teljes életciklusa – a tervezéstől kezdve a fejlesztésen és gyártáson át egészen a későbbi szervizelésig – egy kézben van. Piacvezető termékeink biztos választást jelentenek Ügyfeleink számára. Megbízhatóságot, rugalmasságot és hosszú távú támogatást kínálunk minden együttműködés során.

Célunk intelligens megoldásokkal és magas színvonalú szolgáltatásokkal világszerte biztonságosabbá és hatékonyabbá tenni partnereink rendszereit, automatizálni folyamataikat és egyszerűsíteni működésüket.

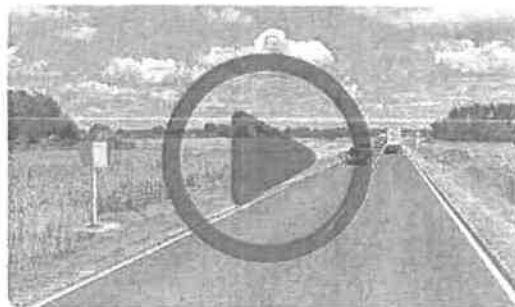
Magyarországon elsősorban megbízható, prémium minőségű közlekedési és biztonságtechnikai rendszereket értékesítünk és telepítünk. Portfóliónk kiemelkedő elemei közé tartozik a több mint 500 sebességmérő eszközzel működő VÉDA rendszer, valamint az önkormányzatok részére szállított SI típusú mobil sebességmérő kamerák és a TraffGuard készülékházak. Továbbá cégünk okmányolvasóit használja több, mint 1200 hazai szálloda és többek között a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér automatikus határellenőrző rendszere is.

Nemzetközi jelenlétünk is jól tükrözi elkötelezettségünket: külföldi irodáinkkal és globális partnerhálózatunkkal öt kontinensen vagyunk jelen – Észak- és Dél-Amerikától Európán és Ázsián át egészen Ausztráliáig. Technológiáink világszerte bizonyítottak – többek között útdíjfizetési rendszerekben, határátkelők automatizálásában, sebességmérésben, okosváros alkalmazásokban, beléptető rendszerekben, valamint turisztikai célú digitalizációs megoldásokban.

Referenciáink az egész világot lefedik – termékeink megtalálhatók többek között a Burj Khalifában, a Mercure Hotels szállodáiban, a Casino Luzernben, az Európai Bizottságnál, a Cseh Rendőrségnél, a frankfurti repülőtéren, a svéd Stena Line kikötőben, valamint a Mercedes-Benz Herbrand létesítményeiben.

Cégünkről, termékeinkről és referenciamunkáinkról bővebb információt, dokumentációt a honlapunkon találhatnak: <https://adaptiverecognition.com/>

Kérjük tekintse meg az alábbi rövid kisfilmünket, mely szakmai ajánlatunkkal kapcsolatosan tartalmazhat az Önök számára fontos információkat.

RENDSZER CÉLJA ÉS ELŐNYEI

Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont létesítésének alapvető célja, hogy magyarországi települések közigazgatási területén automatikus rendszám felismeréssel (ANPR) és hiteles sebességmérés funkcióval rendelkező, VÉDA-kompatibilis ellenőrzőpontok kialakítása történjen meg, az alábbi forgalomfelügyeleti célok figyelembevételével:

- közlekedésbiztonság és közlekedési morál javítása a kiválasztott területen,
- baleseti gócpontokkal leginkább terhelt útszakaszok megfigyelése,
- lakosság biztonságérzetének javítása,
- bűnmegelőzési célok támogatása a településre vezető utak 0-24h megfigyelésével és a be- és kihaladó közúti forgalom rögzítésével,
- joghatással bíró automatikus sebességmérés bevezetése,
- jogsértések dokumentálása és automatikus továbbítása.

Az intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont alapvető előnye, hogy alkalmazásával, a közúti ellenőrzést támogató „útmenti kabinetben” időszakosan elhelyezett mobil sebességmérő kamerával folytatott ellenőrzéssel ellentétben:

- folyamatos, 0-24h ellenőrzés és adatfelvételezés történik;
- automatikus hatósági bírságolás valósítható meg, mely sem a közútkezelő, sem a rendőri szervek részéről személyi felügyeletet nem igényel;
- közúti műtárgyon ill. úttartozékokon történő, fix elhelyezéséből adódóan kizárható a folyamatos áttelepítés logisztikai folyamatai során történő esetleges sérülések kockázata;
- a nagyobb magasságban történő elhelyezés csökkentheti a rongálásból fakadó károk valószínűségét, illetve hatékonyabb detektálást eredményez 2 forgalmi sáv egyidejű megfigyelése esetén, mivel a kitakarás esélye alacsonyabb;
- az eszköz védelme érdekében nincs szükség sebességmérő kabinet alkalmazására;
- helyszíni adottságoktól függően akár meglévő tartószerkezet és infrastruktúra felhasználásával is telepíthető és üzembe helyezhető, ezzel a bekerülési költséget jelentősen csökkentve.

Az intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpontnak alapvetően két alkotó eleme van. A sebességmérő eszköz, mely elvégzi a járművek hiteles sebességmérését és a képi dokumentáció elkészítését, illetve egy berendezésszekrény mely biztosítja a sebességmérő eszköz gyengeáramú tápellátását és a kommunikációt a VÉDA központi rendszerrel ahová az adatcsomagoknak (és szabálysértési vélelmeknek) meg kell érkeznie.

SEBESSÉGMÉRÉS MŰKÖDÉSE

A sebességmérő eszköz (rendszámolvasó kameraként funkcionáló) alapkészülékből és (radar antennával integrált) sebességmérő készülékből áll. A Vidar Speed típusjelű radaros sebességmérő eszköz a megfigyelni kívánt forgalmi sáv(ok) környezetében meglévő vagy újonnan létesített tartószerkezetre, meghatározott magasságban kerül telepítésre. A mérőeszköz a forgalmi sáv(ok) irányába fordítva méri a sávon elhaladó járművek sebességét, és ezzel egyidejűleg állóképfelvételt készít azokról.

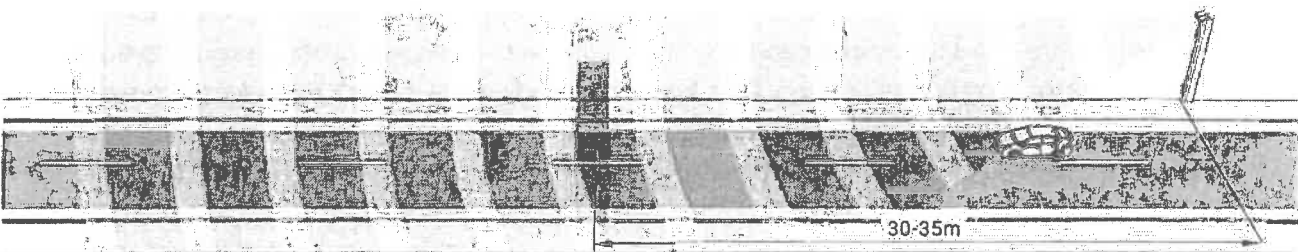
A berendezésbe épített sebességmérő készülék az érzékelési zónán belül minden egyes elhaladó jármű sebességét megméri, valamint meghatározza a mért jármű kategóriáját és azt, hogy közeledő vagy távolodó irányban halad-e a mérőeszközhöz viszonyítva.

A képkészítés és az aktuális sebesség rögzítés – mind közeledő, mind távolodó jármű esetén – az adott sávnál beállított trigger zónában történik, ami helyszin-függően eltérő távolságban lehet a tartószerkezettől.

A sebességmérő készülék közeledő jármű esetén már kb. 50 méterre a tartószerkezettől érzékeli a járművet, 25 – 45 m-nél pedig rögzíti a sebességét a hozzátartozó képpel együtt.

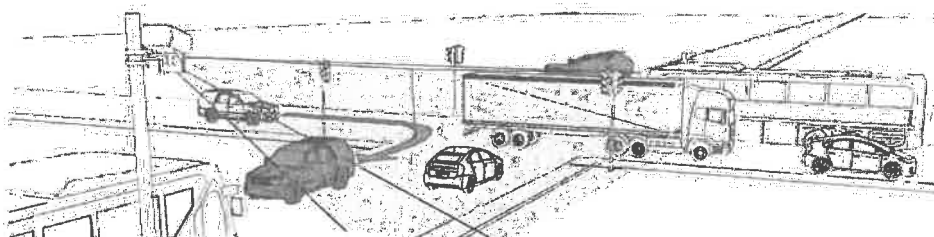
Távolodó jármű esetén az érzékelési távolság kb. 15 m-től kezdődik és 30 – 35 m-nél rögzíti a jármű sebességét a hozzátartozó képpel együtt.

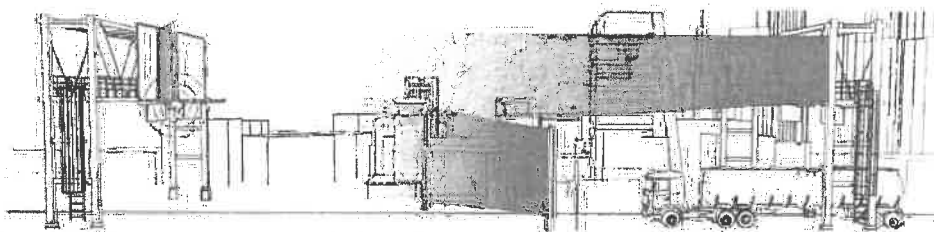
HELYSZÍN KIVÁLASZTÁSI ALAPELVEK

Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont megfelelő működéséhez az alábbi szempontokat kell figyelembe venni a helyszín/mérőpont kiválasztása során:

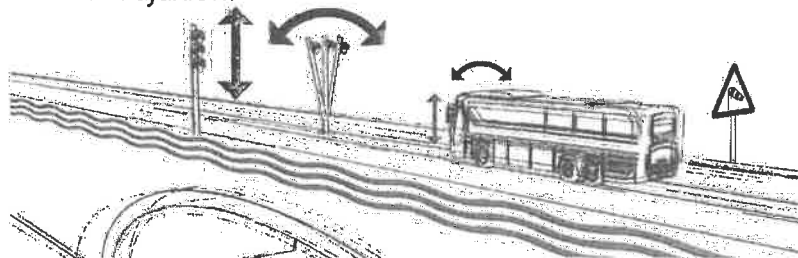
- Megfelelő hálózati és mobil adatforgalom jelerősség a Rendőrség aktuális szolgáltatója által (jelenleg: Telekom). A kiválasztott tartószerkezet 4-6 m-es magasságában az elvárt jelszint minimum -98 dBm. A mobil hálózat megfelelőségének ellenőrzéséhez, szükség esetén útmutatót tudunk biztosítani.
- A figyelt sávok (max. 2 db) szélessége egyenként max. 3.75 m lehet (a sáv szélesség közötti különbség nem lehet nagyobb 25%); a sebességmérő eszközt az úttest fölé középre vagy az útpálya szélétől mérve 3 m oldaltávolságon belül kell elhelyezni.
- Sebességkorlátozó jelzőtáblától 50 km/h megengedett sebesség határ alatti útszakaszon min. 50 m, 50 km/h feletti útszakaszon pedig min. 100 m távolságban kell legyen a kiválasztott tartószerkezet.
- A mérőpont 50 m-es körzetében NE legyen közúti csomópont, lehajtó vagy nagyobb kanyar. A feltorlódott járművek zavarhatják a rendszer működését, illetve a működési hatékonysága csökken.

- A meglévő tartószerkezet max. 3 m oldaltávolságra legyen az útpálya szélétől mérve (nagyobb távolság esetén külön egyeztetés szükséges a lehetséges megoldások vizsgálat érdekében).
- A sebességmérő radarnak akadálytalan rálátással kell rendelkeznie a megfigyelt útszakaszra. A kamera látóterét beárnyékoló akadályok, például épületek, infrastruktúra elemek vagy növényzet, akadályozzák a radar megfelelő működését.
- A radar detektálási zónájában (kb. 50 m) nagyméretű fémszerkezetek (pl.: hirdetőtábla, nagyobb útjelző tábla), járdasziget, parkoló járművek, ne legyenek, mert azok befolyásolhatják a radar működését.

- Stabil, csak minimális kilengéssel rendelkező tartószerkezeten javasolt a sebességmérő kamera telepítése, mivel a rezgések a sebességmérő kamerára is kihathatnak, ami mérési pontatlanságot okozhat (hídon, felüljárón nem javasolt a sebességmérő kamera telepítése emiatt).
- A radar működési pontosságát nagy mértékben rontja/ellehetetleníti amennyiben alagútban, felüljáró alatt vagy elektromos légkábelek alatt történik a sebességmérés, ezért ilyen típusú helyszínek választása nem ajánlott.

LÉTESÍTÉS, ÜZEMBE HELYEZÉS, ÉLESÍTÉS FELTÉTELEI

Az intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont telepítéséhez, üzembe helyezéséhez, élesítéséhez az alábbi feltételek szükségesek:

1. Tervezés, engedélyeztetés

A telepítéshez szükséges tervek és engedélyek elkészítése/beszerzése, valamint a megvalósulási tervek elkészítése, szükség esetén a geodéziai bemérések elvégzése.

2. Forgalomkorlátozási terv, forgalomterelés

Amennyiben az eszközök telepítési munkálatai országos közutat érintenek és az illetékes közútkezelő azt előírja, akkor forgalomkorlátozási tervet kell készíteni, illetve a munkavégzés idejére az abban rögzített feltételekkel kell biztosítani a forgalomterelést.

3. Tartószerkezet biztosítása

Meglévő (lámpaoszlop, közúti portál), vagy újonnan épített oszlop, szükség esetén sávközép fölé benyúló kiegészítő konzollal, mely statikailag megfelel az eszközök előírt magasságtartományban történő elhelyezésére (meglévő tartóoszlop esetén szükségessé válhat bérleti szerződés kötése is).

4. Erősáramú energiaellátás

Az eszközök működéséhez szükséges erősáramú energiaellátás biztosítása a kijelölt tartószerkezeten, a kamera telepítési helyén (tervezés, engedélyeztetés, kiépítés, érintésvédelmi vizsgálat, védőföldelés megvalósítása, villámvédelem). Az energiaellátás vételezése a helyszíni adottságok függvényében történhet átalány díjas, illetve mért fogyasztás alapján is.

5. Előjelző tábla

A járművek elhaladási sebességének ellenőrzésére szolgáló sebességellenőrző végpontok előtt a KRESZ 2. számú függelékének zs/5 bekezdése szerinti tábla elhelyezése kötelező, két irányú forgalom esetén mindkét irányból.

6. VÉDA csatlakozás

A VÉDA rendszerhez történő csatlakoztatás alapvető feltétele a gépjárműről és annak hatósági jelzéséről felvételt készítő eszközre vonatkozó követelményekről szóló 18/2008. (IV. 30.) GKM rendeletnek való megfelelés. Ennek és a VÉDA központi rendszere felé irányuló interfésznek a Vidar Speed megfelel, továbbá a rendőrségnél ún. rendszeresítési eljáráson már megfelelt. A telepítéssel kapcsolatos igényekkel szükséges megkeresni a telepítés helye szerint illetékes rendőrfőkapitányságot, ahol megvizsgálják a kezdeményezés szakmai indokoltságát, majd megkérlik az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) jóváhagyását is.

7. SIM kártya

Az ORFK jóváhagyását Megrendelő megküldi a sebességmérő kamerát telepítő szervezetnek, akik a jóváhagyás alapján megigénylik az ORFK-tól a VÉDA kompatibilis APN SIM kártyá(ka)t.

8. Élesítés

A telepített és üzembe helyezett (üzembe helyezés: VÉDA központi informatikai rendszerének oktatói környezetéhez történő sikeres csatlakoztatás) sebességmérő kamerák éles üzemben történő használatának feltétele, hogy Megrendelő a berendezések üzemeltetése, használata miatt az ORFK-val együttműködési megállapodást kössön, illetve az ORFK és az illetékes rendőrségi szervezetek bevonásával a szükséges tesztelési és jóváhagyási folyamatokat elvégezze.

SZAKMAI AJÁNLAT

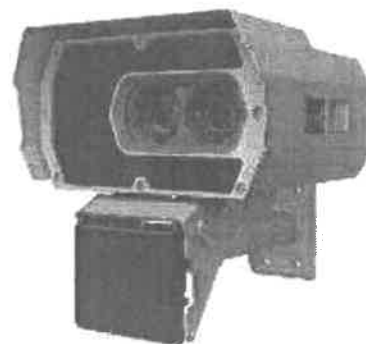
Vidar Speed – Sebességmérő Végpont

VÉDA TELEPÜLÉSŐR
ADAPTIVE RECOGNITION

SEBESSÉGMRŐ VÉGPONT PARAMÉTEREK

Sebességmérő eszköz

Típus	Vidar Speed 5MpHDx LT
Méreték (konzollal)	302 x 252 x 263 mm
Súly (konzollal)	5.7 kg
Energiaellátás	24 - 28 V AC, min. 2.5A

Környezetállóság besorolás, ütésállóság	IP67, IK10 (opcionális, további kiegészítő alkatrész szükséges)
Működési hőmérséklet	-45°C – +70°C (belső hőmérséklet)
Radar frekvencia	24 GHz
Lézer hullámhossz és biztonsági osztály	905 nm CLASS I (60825-1 2014)
Inframegvilágító hullámhossz és sugárszög	850 nm, 22°
Kamera felbontás/látószög	Kamera 1: 5MP (2464x2048) Wide 25.1° x 21.3° Tele: 7.7° x 6.4° Kamera 2: 1.5 MP (1440x1080) Wide: 55.7° x 43.2° Tele: 3.4° x 2.5°
Sávok száma	1 vagy 2 (akár ellentétes irányú) forgalmi sáv, átlagos sávszéllesség ¹ (2,5-3 m) esetén
Elhelyezési/telepítési magasság	min. 4m, max. 10m (javasolt 5-6 m)
Sebességmérési tartomány, pontosság	5 km/h - 320 km/h, (hitelesítési engedélyszám: Th-8985/2/2023) ±3 km/h (100 km/h járműsebességig) ±3 % (100 km/h járműsebesség felett)
Mérési távolság / Sebesség rögzítési távolság a kamerától	1 - 219 m / 25 - 50m
Hatékonyság ²	Napszaktól és időjárási viszonyoktól függetlenül: • Detektálási hatékonyság: 99 % felett • Sebességmérési hatékonyság: 99 % felett
Rendszámolvasási pontosság	98% feletti rendszámolvasási és honosság megállapítási pontosság normál pozícióban elhelyezett, szennyeződés és roncsolásmentes rendszámtábla esetén, napszaktól függetlenül.
Rendszámolvasó motor típusa	Európai régió
Sebességméréshez felvételezett adatok köre	2 db kép/esemény (a jármű eleje/hátulja + áttekintő kép); Esemény időpontja; Rendszám és honosság (államjelzés); Sebesség; Jármű kategória besorolás (személygépjármű/tehergépjármű)

¹ Átlagos sávszéllességtől való eltérés esetén külön egyeztetés szükséges az optimális megoldás kiválasztása érdekében.

² A helyszín kiválasztási alapelvekben rögzített tényezők teljesülése esetén értendő.

SZAKMAI AJÁNLAT

Vidar Speed – Sebességmérő Végpont

VĒDA TELEPÜLÉSŐR
ADAPTIVE RECOGNITION

Berendezésszekrény

Típus	Vidar Power Box
Méretek	410 x 300 x 204 mm
Súly	8,8 kg
Környezetállóság besorolás, ütésállóság	IP66, IK10
Szekrény anyaga:	műanyag
Túlfeszültség elleni védelem:	T2 + T3; LAN oldali túlfeszültségvédő
Funkciói	<ul style="list-style-type: none"> • Beépített kommunikációs egység (3G/4G LTE); • Egyedi zárószervezet zárbetéttel (kulcsos); • Ajtó nyitás érzékelés; • Távvezérlés (kamera újraindítás)

Energia igény, fogyasztás

230V/50Hz, 4A
80 W (max. fogyasztás)
50 W (átlagos fogyasztás, várható
éves fogyasztás: 438 kWh)

Sztenderd rögzítési technológia³

Sebességmérő eszköz és a berendezésszekrény Band-IT technológiával kerül külön-külön felszerelésre a tartószerkezetre.

³A sztenderd rögzítési technológiától való eltérés szükségessége esetén kérjük vegye fel a kapcsolatot szakértőnkkel.

INFRASTRUKTÚRA PARAMÉTEREK

Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont megfelelő működéséhez az alábbi paraméterek szerint kell biztosítani a szükséges infrastruktúra elemeket:

1. Tartószerkezet

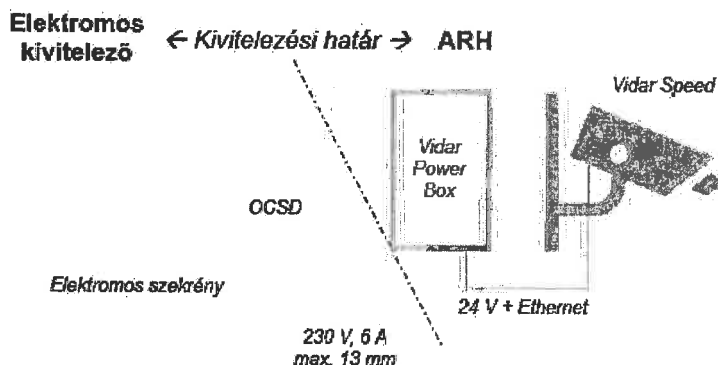
- Magasság:** 6,0 – 9,0 m között (a sebességmérő eszköz optimális telepítési magassága 5,5 m)
- Anyaga:** Pörgetett beton, fa, acél *(preferált sorrend)*
- Elhelyezés:** Az útpálya szélétől 3 m oldaltávolságon belül, illetve ellenőrizni szükséges a hálózati és mobil adatforgalom jelerősséget a helyszín kiválasztási alapelvekben rögzítettek szerint.
- Engedélyek:** A sebességmérő eszköz és a Vidar Power Box elhelyezését engedélyeztetni kell meglévő oszlop használata esetén.
- Stabilitás:** Jellemző kihajlása (szélnyomás vagy vibráció okozta) a telepítési magasságon (~4.5m) nem eredményezheti a sebességmérő eszköz 50mm-nél nagyobb amplitúdójú elmozdulását.

A kamerába épített digitális libella (vízmérték) a mérőeszköz elmozdulása/elfordulása esetén biztonsági okokból azonnal leállítja a hiteles sebességmérési üzemmódot és visszaállításig csak tájékoztató – jogkövetkezményekkel nem járó – adatokat továbbít!

A tervezett sebességmérő eszköz telepítési időpontja előtt min. 1 hónappal biztosítani kell az ARH Zrt. számára a tartószerkezet és az útburkolat paramétereit (oszlop méretei, oszlop távolsága az útburkolat szélétől, sávok szélessége)!

2. Erősáramú energiaellátás

- Teljesítmény:** 230V/50Hz, 6A
- Várható átlagos fogyasztás:** 50 W
(várható éves fogyasztás: 438 kWh)
- Max. kábel átmérő:** 13 mm
- Túlfeszültség védelem:** TI *(opcionális)*
- Érintésvédelmi rendszerbe történő bekötés:** Igen *(amennyiben a tervező/szolgáltató előírja)*
- Érintésvédelmi felülvizsgálat:** Igen (Vidar Power Box)
- Villámvédelem:** a tartószerkezet típusától függően szükséges
- Feladathatár:**

3. Előjelző tábla

A mérőponthoz (két irányú forgalom esetén mindkét irányból) érkező járművek számára a KRESZ 2. számú függelékének zs/5 bekezdése szerinti tábla elhelyezése kötelező 50 km/h megengedett sebesség határ alatti útszakaszon min. 50 m, 50 km/h feletti útszakaszon pedig min. 100 m távolságban.

TEVÉKENYSÉGEK, FELDATOK FELOSZTÁSA

Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont telepítéséhez és üzembehelyezéséhez szükséges tevékenységek, feladatok felosztása az alábbi:

		ARH Zrt. feladat	Önkormányzati feladat
1. Vidar Speed végponti eszközök	Együttműködési megállapodás megkötése a Sebességmérő eszköz VÉDA rendszerhez történő csatlakoztatáshoz		✓ *
	Hatósági hitelesítés	✓	
	SIM kártya üzembe helyezés, VÉDA csatlakoztatás	✓	
	Sebességmérő eszköz és berendezésszekrény helyszíni szállítása	✓	
	Sebességmérő eszköz és berendezésszekrény helyszíni telepítése	✓ **	
	Sebességmérő eszköz üzembe helyezése	✓	
2. Tartószerkezet	Új tartóoszlop, valamint előjelző tábla elhelyezés tervezése, illetve meglévő tartóoszlopon történő elhelyezés tervezése, hálózati és mobil adatforgalom jelerősség ellenőrzése.		✓ *
	Engedélyeztetés – Új/meglévő tartóoszlop, előjelző tábla		✓
	Forgalomkorlátozási terv		✓
	Forgalomterelés		✓
	Új tartóoszlop kiépítése		✓
	Építőmesteri/műszaki ellenőri feladatok		✓
3. Energiaellátás	Erősáramú energiaellátás tervezése		✓ *
	Engedélyeztetés – Erősáramú energiaellátás		✓
	Érintésvédelmi rendszerbe (EPH) történő bekötés		✓
	Erősáramú energiaellátás kiépítés, a szükséges mérések elvégzése		✓ **
4. Előjelző tábla	Előjelző tábla elhelyezés		✓

* Ezeknek az önkormányzati feladatoknak az ellátásához az ARH Zrt. online konzultációs és tanácsadói közreműködést biztosít.

** Feladathatár az előző, „INFRASTRUKTÚRA PARAMÉTEREK” fejezet 2. pontjában került rögzítésre.

JÓTÁLLÁSI IFORMÁCIÓK

Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont kapcsán telepítésre kerülő Vidar Speed és Vidar Power Box típusú eszközökre vállalt jótállási idő:

36 hónap.

A jótállási idő az adott eszköz Megrendelőnek történt átadási/telepítési napjától indul. A jótállásának alapvető feltétele, hogy a folyamatos üzemhez szükséges gyártói előírásokat a mindenkori üzemeltető betartsa. Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont folyamatos működése a megfelelő üzemeltetés és az előírt rendszerességgel elvégzett megelőző karbantartási műveletek mellett biztosítható. Az Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont jótállási időszaka alatt karbantartási műveletek kizárólag az ARH Zrt. vagy az általa jóváhagyott szervezet részéről végezhetőek!

A jótállás nem terjed ki elemi csapás, szándékos rongálás, emberi mulasztás, illetéktelen beavatkozás, illetve más, a szakszerűtlen működtetésből, beavatkozásból bekövetkezett károk helyreállítására.

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Az eszközök átadásakor vagy a telepítést és üzembe helyezést követő készre jelentéskor az alábbi dokumentációk kerülnek átadásra:

- o Sebességmérő eszköz(ök) hitelesítési bizonyítványa (másolati példány)
- o Üzemeltetési és karbantartási utasítás – Intelligens közúti sebességmérő/monitoring végpont

Amennyiben a kiválasztott helyszínen a hálózati és mobil adatforgalom jelerősség nem éri el a megfelelő jelszintet, akkor külön megállapodás alapján lehetőség van a rendszer kiegészítésére egy jelerősítővel!

Dánszentmiklós Község Önkormányzata
2735 Dánszentmiklós, Dózsa György út 100
polgarmester@danszentmiklos.hu

Cégnév:
Cím:
Email:

Ajánlattételi felhívás ajánlatkérés

A kiírás adatai: A Közös Agrárpolitika keretében meghirdetett Külterületi utak fejlesztése című, KAP-RD43-1-25 kódszámú felhívás

Ajánlatkérő:

Ajánlatkérő neve: Dánszentmiklós Község Önkormányzata
Ajánlatkérő székhelye: 2735 Dánszentmiklós, Dózsa György út 100
Ajánlatkérő adószáma: 15730291213
Képviselőre jogosult neve: Sipeki Zsolt – polgármester
E-mail: polgarmester@danszentmiklos.hu

Beszerezés tárgya:

A „Külterületi mezőgazdasági utak fejlesztése Dánszentmiklóson” című pályázathoz kivitelezési feladatok ellátása tárgyban, árajánlat kérése a csatolt ajánlattételi lap, tájékoztatóul az árazatlan ÉNGY (építési normagyűjtemény), és műszaki tervdokumentáció alapján.

Dánszentmiklós, Petőfi út (hrsz 0212/23) burkolat felújítás
Dánszentmiklós, Irsai út (hrsz 032/111 külterületi gazdasági út burkolat felújítás

A projekt becsült értéke: bruttó 75.000.000 Ft.
Teljesítés tervezett határideje: 2026.10.31.

Ajánlati ár, fizetési feltételek:

Az árnak tartalmaznia kell az elvégzendő feladat megjelölését, az árat, nettó, áfa, bruttó összeget HUF-ban, és valamennyi költséget külön tételesen, aktuális építési normagyűjtemény szerint.

Értékelési szempont: legalacsonyabb ár.

Ajánlattételi határidő: 2026.05.25.

Benyújtás helye: elektronikusan: polgarmester@danszentmiklos.hu, vagy postai úton:
Dánszentmiklós Községi Önkormányzat, Címe: 2735 Dánszentmiklós, Dózsa György út 100,
vagy személyesen.

Döntés: 2026.05.26.

Szerződéskötés tervezett időpontja: 2026.05.28.

Érvénytelen az ajánlat, ha:

- Határidőn túl kerül benyújtásra
- Nem a megadott tartalomra adták az ajánlatot
- Nem az ÉNGY szerinti az árajánlat tartalma

További információ elérhető a munka kapcsán:

A (06 53) 574 000 telefonszámon, vagy személyesen – Sipeki Zsolt polgármesternél a hivatalában

Ajánlattételi felhívás elektronikus megküldésének napja: 2026.05.12.

Dánszentmiklós, 2026.05.12.

Sipeki Zsolt
polgármester

Ajánlatkérő neve: Dánszentmiklós Község Önkormányzata
Ajánlatkérő székhelye: 2735 Dánszentmiklós, Dózsa György út 100
Képviselőre jogosult neve: Sipeki Zsolt – polgármester

AJÁNLATTÉTELI LAP

Ajánlat tárgya: A Közös Agrárpolitika keretében meghirdetett Külterületi utak fejlesztése című, KAP-RD43-1-25 kódszámú felhívás alapján a „Külterületi mezőgazdasági utak fejlesztése Dánszentmiklós” című pályázathoz kapcsolódóan kivitelezési munkák elvégzése

Ajánlattevő neve (cégnév):

Képviselőre jogosult neve:

Székhelye:

Levelezési címe:

Adószáma:

Telefon száma:

E-mail címe:

A tárgyban jelzett feladatok ellátására az alábbi árajánlatot adom (HUF-ban):

Mennyiség (db)	Megnevezés	Nettó ár	ÁFA (27 %)	Bruttó ár
1	Dánszentmiklós, Petőfi út (hrsz 0212/23) burkolat felújítás			
2	Dánszentmiklós, Irsai út (hrsz 032/111) külterületi gazdasági út burkolat felújítás			
	Mindösszesen:			

Kijelentem, hogy a fenti tevékenység ellátásához szükséges referenciákkal, tapasztalatokkal, erőforrásokkal rendelkezem, alkalmas vagyok a szerződés teljesítésére.

Kijelentem továbbá, hogy az ajánlatkérésben előírt feltételeket megismertem és elfogadom azokat.

Az árajánlat 90 napig érvényes.

Kelt:

.....
cégszerű aláírás

10.538-1/2026.

B E S Z Á M O L Ó

a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi működéséről

A Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Társulás (a továbbiakban: Társulás) Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata szervezésében 2017. szeptember 29-én 97 önkormányzat részvételével jött létre, majd 2018. február 1-től a Társulás további 4 önkormányzat csatlakozásával 101 tagra bővült.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 93. § 14. pontja alapján és a Társulás létrehozásáról rendelkező Társulási Megállapodás IX. fejezet 1.11. pontja szerint a Társulási Tanács tagjai évente legalább egy alkalommal kötelesek képviselő-testületeiknek beszámolni a Társulás működéséről, szakmai tevékenységéről.

A Társulás alapításakor meghatározott elsődleges feladata a Társulás tagjait alkotó 101 településen ellátandó hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása, a KEHOP-3.2.1 konstrukcióra benyújtandó, „Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közti régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre” elnevezésű pályázati felhívásra benyújtott pályázat (a továbbiakban: Projekt) megvalósítása és a Társulás folyamatos működésének biztosítása.

A hulladékgazdálkodás rendszere 2023. július 1-től alapjaiban alakult át.

Az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény 22. § a) pontja 2023. július 1-ével hatályon kívül helyezte az Mötv. 13. § (1) bekezdés 19. pontját, amely intézkedés alapján 2023. július 1-i hatállyal megszűnt az önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatköre.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény - 2023. július 1. napjától hatályos - 92/A. § (4) bekezdése szerint a települési önkormányzatok hulladékgazdálkodási feladatainak ellátáshoz használt létesítmény, eszköz és vagyonelem vagyonelem céljából, a települési önkormányzatok társulásai mindaddig fennmaradhatnak, ameddig az érintett létesítmény, eszköz vagy vagyonelem az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásához igénybevételekre kerül.

A jogszabálmódosítás alapján a Társulás hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezésével kapcsolatos feladatai is megszűntek, amelyre tekintettel a társult önkormányzatok a Társulási Megállapodást 2023. július 1-i hatállyal módosították.

A módosítás alapján a Társulás feladata a tagok közigazgatási területére irányuló környezetvédelmi feladatok részét képező hulladékgazdálkodási rendszer bővítését, fejlesztését szolgáló pályázat vagy pályázatok benyújtása és az elnyert támogatások alapján a támogatott projektek - különösen a Projekt - végrehajtása és a pályázatok eredményeként létrejövő, a Társulás, mint a Projekt kedvezményezettje tulajdonába kerülő vagyonelemek cél szerinti üzemeltetése.

Az alapvető feladatokhoz igazodva a beszámoló 2 részből áll:

- A Társulási Tanács munkájának bemutatása,
- a Projekt megvalósítása érdekében elvégzett feladatok.

1. A Társulási Tanács szervezete és 2025. évi munkája

A Társulási Tanács szervezetében 2025. évben nem volt változás.

A Társulási Tanács elnöke dr. Fekete Gábor Domicián Kecskemét Megyei Jogú Város Alpolgármestere

Alelnökei:

- Dr. Csáky András, Cegléd város polgármestere,
- Tarr-Sipos Zsuzsanna Dömsöd város polgármestere,
- Dorner Gábor, Nagykáta város polgármestere, valamint
- Németh István, Solt város polgármestere

A Társulás Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága

Elnök: Darázsi Kálmán, Monor város polgármestere,

Tagok: Lesi Árpád, Kunszentmiklós város polgármestere,

Tóth János, Tiszakécske város polgármestere,

Dr. Kővári Alexandra, Pécel város polgármestere

2025-ban a Társulási Tanács 6 ülést tartott és 17 határozatot fogadott el.

A Társulási Tanács Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága 3 ülést tartott és 11 határozatot hozott.

A Társulási tanács és a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság határozatait, jegyzőkönyveit, illetve az üléseken tárgyalt előterjesztések megtalálhatók az alábbi linken:

<https://kecskemét.hu/varoshaza/onkormanyzat/tarsulasok/duna-tisza-kozi-hulladékgazdálkodási-es-környezetvédelmi-társulás>

A Társulási Tanács fontosabb döntései a következők voltak:

4/2025. (II.13.) határozata

Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi költségvetése

5/2025. (II.13.) határozata

A Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi közbeszerzési tervének elfogadása

6/2025. (II.13.) határozata

Üzemeltetési megállapodás megkötése a DTKH Nonprofit Kft.-vel

9/2025. (IV.30.) határozata

A KEHOP-3.2.1.-15-2017-00027 azonosítószámú „Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közti régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre” elnevezésű projekt vonatkozásában megkötött „Vállalkozási szerződés keretében a „Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közti régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre” elnevezésű KEHOP-3.2.1.-15-2017- 00027 azonosítószámú projekt kivitelezési feladatainak teljes körű ellátása a FIDIC Sárga Könyv feltételei szerint” tárgyú szerződés 2. számú módosításának jóváhagyása

12/2025. (V.28.) határozata

A Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2024. évi költségvetésének végrehajtása és a 2024. évi maradvány megállapítása (zárszámadás)

15/2025. (XI.6.) határozata

Üzemeltetési megállapodás megkötése a DTKH Nonprofit Kft.-vel

2. A Projekt megvalósítása érdekében elvégzett feladatok

A Projekt tervezése és megvalósítása két uniós programozási időszakot is érintett.

2017. november 23. napjától 2024. december 1. napjáig a Projekt első szakasza a KEHOP-3.2.1-15-2017-00027 számú, „Komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közti régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre” megnevezésű támogatási konstrukció részeként valósult meg.

A Projekt második pénzügyi szakasza és ezzel a teljes projekt 2025. szeptember 30. napján zárult.

A projekt teljes összköltsége nettó 15 522 574 834 Ft, amelyből az uniós támogatás összege nettó 13 582 511 055 Ft volt.

A Projekt megvalósításának vezetője az Építési és Közlekedési Minisztérium (ÉKM), mint konzorciumvezető volt.

A Projekt legnagyobb eleme a Társulás működési területéről származó vegyesen és szelektíven gyűjtött hulladékok korszerű kezelése, a lerakóra kerülő hulladékok mennyiségének csökkentése és a másodlagos hasznosítás elősegítése érdekében korszerű hulladékkezelési létesítmények megépítése összesen nettó 11.499.958.959 Ft értékben.

Az építési projektlem megvalósítására - az ÉKM által lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményeként - a Társulás a KÖZGÉP Zrt.-ével (amely időközben DUNA NRG Zrt.-ére változtatta a nevét) kötött szerződést, amely 2023. január 31-én lépett hatályba.

Az építési projektlem részeként az alábbi létesítmények épültek meg.

Kecskemét (nettó 9 815 259 498 Ft bekerülési költséggel)

Kecskeméten kettő hulladékválogató mű épült meg.

Az első a vegyes hulladékokból kikertülő haszonanyagok kiválogatására, a második a szelektív válogatás automatizálására.

Műszaki tartalom:

Az építési munkával érintett ingatlanok adatai

Ingatlanok helyrajzi számai: 0737/12, 0737/13, 0737/14

Létesítmények

1.) Mechanikai biológiai hulladékválogató csarnok a vegyes hulladékok válogatására, amely később igény szerint képes a szelektív hulladékok kezelésére is.

- 1 db acélváz, vagy vasbeton vázas fűtetlen csarnok minimum 6000 m2 alapterületen
- 200 m2 szociális épület
- Bálatároló: 2000 m2
- Biológiai kezelőtér
- Beton közlekedő utak
- Térbeton, biológiai stabilizáló technológiával
- Kerítés
- Térvilágítás

- Tűzvíz medence
- Új csurgalékvíz medence

A mechanikai biológiai hulladékválogató csarnok főbb gépészeti elemei, berendezései:

- Zsáknyitó berendezés
- Rosta
- Szállító szalagok
- Mágnesezhető fém leválasztó és örvényáramú szeparátor
- Légszeparátor berendezés
- Szín szerinti kamerával felszerelt optikai válogató berendezések (NIR)
- Ballisztikus szeparátor (2D és 3D frakció szétválasztására)
- Utóaprító (finomaprító)
- Kompresszor
- Porleválasztó (Por elszívását nem szükséges a teljes technológiai soron kiépíteni, de minimum a dobrostárol és a ballisztikus szeparátorról kell gondoskodni.)

2.) Meglévő, elkülönítetten gyűjtött szelektív hulladékot feldolgozó üzem (válogató mű) bővítése

A válogató mű főbb gépészeti elemei, berendezései:

- Zsáknyitó berendezés
- Mágneses szeparátor (a meglévő átalakításával, áthelyezésével)
- Örvényáramú szeparátor
- Méret szerinti osztályozó berendezés (a meglévő átalakításával, áthelyezésével)
- Szalagok (a meglévő átalakításával, áthelyezésével)
- Ballisztikus szeparátor
- Optikai szeparátorok kompresszor állomással és sűrített levegő hálózattal
- Kézi válogató kabin (a meglévő átalakításával)
- Bálázó berendezés (a meglévő átalakításával)
- Porleválasztó

3.) Véderdő

4.) Útépités (hulladéktelepre vezető út felújítása)

Cegléd (nettó 481 370 170 Ft bekerülési költség)

Létesítmények

- 1 db komposztáló tér, csapadék-, és csurgalékvíz gyűjtő rendszerrel

A ceglédi létesítmények műszaki átadás-átvételi eljárása 2024. december 31-én lezárult.

A kecskeméti és a ceglédi létesítmények üzemeltetésére a DTKH Nonprofit Kft. és a Társulás - a Társulási Tanács 6/2025. (II.13.) határozata szerinti tartalommal - szerződést kötött.

A szerződés, annak MOHU Zrt. általi elfogadását követően 2025. október 1. napján lépett hatályba.

A MOHU Zrt. a Projekt részeként megvalósult zöldhulladék gazdálkodási létesítmények üzemeltetésére nem kötött létesítményüzemeltetési szerződést a DTKH Nonprofit Kft.-vel, indokolásuk szerint ugyanis a zöldhulladék kezelése nem tartozik a MOHU Zrt. koncessziós kötelezettségeinek körébe.

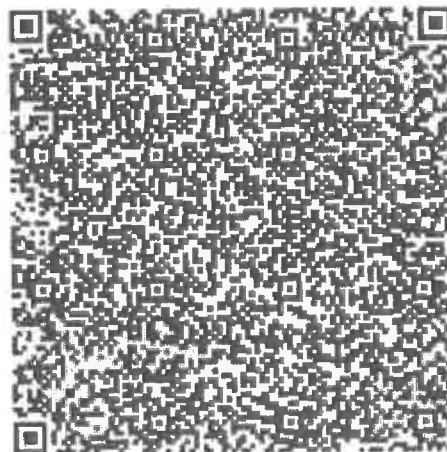
Monor (nettó 1 203 329 291 Ft bekerülési költség)

Létesítmények

- 1 db komposztáló tér, csapadék-, és csurgalékvíz gyűjtő rendszerrel
- Átrakó állomás konténerrel

A monori létesítmények üzemeltetésére a Társulás a Társulási Tanács 15/2025. (XI.6.) határozata alapján szerződést kötött a DTKH Nonprofit Kft.-ével, amely szerződés a MOHU Zrt. engedélyét követően 2026. március 1. napján lépett hatályba.

A Projekt további adatai, eredményeinek részletes ismertetése az alábbi linkeken érhető el.
<https://kecskemet.hu/varoshaza/onkormanyzat/tarsulasok/duna-tisza-kozi-hulladekmuvelodasi-es-kornyezetvedelmi-tarsulas/kehoppus-2310-24-2024-000-13>
és a <https://kecskemet.hu/varoshaza/onkormanyzat/tarsulasok/duna-tisza-kozi-hulladekmuvelodasi-es-kornyezetvedelmi-tarsulas/kehopp-321-15-2017-00027-komplex-hulladekmuvelodasi-rendszer-fejlesztese-a-duna-tisza-kozi-regioban-kulonos-tekitettel-az-elkulonitett-hulladekmuvelodasi-szallitasi-es-elokezelo-rendszerre-r/kehopp-321-15-2017-00027-komp>

A Projekt fizikai megvalósítása mellett szemléletformálási és kommunikációs feladatokat is történtek. A Nemzeti Kommunikációs Hivatal (NKOH) élve a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel a projekt kommunikációs feladatainak ellátására irányuló kiválasztási eljárás lefolytatását magához rendelte. Az NKOH hosszas (mintegy 3 éves) előkészítő munkájának végén - többszöri sürgetésünket követően - az NKOH által kiválasztott Redboxcom Kft. (Pécel) végezte el a Projekt eredménykommunikációjára és a záró rendezvény megszervezésére irányuló feladatokat.

Mindezek alapján a sajtónyilvános projektzáró eseményre 2025. szeptember 17-én került sor.

A Projekt megvalósulását jelenleg az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság auditálja.

Kecskemét, 2026. május 6.

Dr. Fekete Gábor Domicián
elnök

B E S Z Á M O L Ó

..... Önkormányzata Képviselő-testülete

2026. ....án
tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi működéséről

Az előterjesztést készítette:

Kezelési megjegyzés: Határozat-tervezet

Döntési változatok száma: 1

Mellékletek:

Véleményezésre megkapta: -

Egyéb szervezet, külső szakértő:

Megtárgyalta:

Törvényességi észrevételem nincs:

.....
jegyző

B E S Z Á M O L Ó

..... **Önkormányzata Képviselő-testülete**

**2026. ....án
tartandó ülésére**

Tárgy: Beszámoló a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi működéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata szervezésében 2017. szeptember 29-én, 97 önkormányzat részvételével jött létre, majd 2018. február 1-től a társulás további 4 önkormányzat csatlakozásával 101 tagra bővült.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 93. § 14. pontja alapján és a társulás létrehozásáról rendelkező Társulási Megállapodás IX. fejezet 1.11. pontja szerint „a Társulási Tanács tagjai évente legalább egy alkalommal kötelesek képviselő-testületeiknek beszámolni a Társulás működéséről, szakmai tevékenységéről”.

A társulás 2025. évi tevékenységéről a mellékelt beszámolót készítette el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a beszámolóban foglaltak elfogadására.

....., **2026.**

polgármester

Határozat-tervezet

.../2026. (..) **határozat**

Beszámoló a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi működéséről

A képviselő-testület .....polgármester ..... számú, a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás 2025. évi működéséről szóló beszámolóját elfogadta.

Művelődési és Sportház, Könyvtár
2735. Dánszentmiklós, Dózsa Gy. u. 85.

7

Beszámoló a Művelődési és Sportház 2025. évi tevékenységéről

Dánszentmiklós, 2026. 03. 05.

Készítette: Nagy Zsuzsanna
intézményvezető

TARTALOM

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ ÉS INTÉZMÉNYI HELYZETÉRTÉKELÉS.....	3
AZ INTÉZMÉNY SZEMÉLYI FELTÉTELEI ÉS HUMÁNERŐFORRÁS-STRATÉGIÁJA	4
Ifjúsági foglalkoztatás és munkaerőpiaci szocializáció.....	5
Szakmai reflexió:	6
STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK ÉS INTÉZMÉNYKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK	6
INFRASTRUKTURÁLIS ADOTTSÁGOK ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSEK.....	7
KÖZMŰVELŐDÉSI ALAPTEVÉKENYSÉGEK ÉS SZAKMAI PRIORITÁSOK	8
Jogszabályi és szabályozási környezet	9
Alapszolgáltatások és célok.....	9
Szakmai tevékenység és rendezvények.....	10
Alaptevékenységek	10
Egyéb lakossági szolgáltatások és operatív feladatok	14
Szakmai teljesítményértékelés, szervezeti kultúra.....	15
ZÁRÓ ÖSSZEGZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS	16

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ ÉS INTÉZMÉNYI HELYZETÉRTÉKELÉS

A közművelődéshez való jog gyakorlása 2025-ben már nem csupán egy törvényi előírás (1997. évi CXL. törvény) passzív teljesítését jelenti, hanem a települési életminőség és a helyi társadalom megtartó erejének egyik legfontosabb tartóoszlopát.

Dánszentmiklós Önkormányzata az intézményi forma – a Művelődési és Sportház, Könyvtár – fenntartásával és fejlesztésével kifejezi, hogy a kultúra közérdek, a közösségi művelődés támogatása pedig olyan stratégiai befektetés, amely a lakosság jólétében és a falu élhetőségében térül meg.

A közművelődés mint integrált szolgáltatási rendszer

A mai felgyorsult világban a művelődési háznak többfunkciósnak kell lennie, ezért a szorosan vett kultúraközvetítésen túl aktív szerepet vállaltunk a társadalmi felelősségvállalásban, az egészségfejlesztésben, a digitális felzárkóztatásban és a rekreációs igények kielégítésében is.

Vidéki környezetben a művelődési ház az a „nyitott kapu”, és egyben „biztonságos találkozási pont”, amely a legkönnyebben elérhető a lakosság számára. Itt valósulnak meg azok az első találkozások a kultúrával, amelyek meghatározzák egy közösség ízlésvilágát és szellemi igényességét.

Intézményünk 2025-ös tevékenysége során bizonyította, hogy a sokoldalúan és rugalmasan alakítható tereinkben – az infrastrukturális korlátok ellenére is – minden korosztály, a legkisebbektől a szépkorúakig, otthonra találhat.

Stratégiai alapvetések és szakmai irányvonalak

A 2025. évi munkatervünk végrehajtása során három fő szakmai pillér mentén haladtunk:

- Közösségi tőkeépítés:** Nem csupán programokat szerveztünk, hanem a helyi önszerveződő csoportok (klubok, szakkörök, civil szervezetek) szakmai és infrastrukturális hátterét erősítettük, felismerve, hogy a település ereje a kisközösségek aktivitásában rejlik.
- Értékalapú közszolgáltatás:** A lakossági igényekhez (pl. egészségmegőrzés, sport, szórakozás) igazodva olyan nivós programkínálatot hoztunk létre, amely az „arany középutat” képviseli a népszerű tömegkultúra és az igényes magaskultúra között.
- Dinamikus közélet és párbeszéd:** Intézményünk a helyi nyilvánosság színtereként ösztönözte a polgári részvételt, a generációk közötti tudásátadást és a társadalmi párbeszédet.

Gazdálkodás és felelős vezetés

A Művelődési és Sportház, Könyvtár komplex kulturális intézményként, önálló jogi személyként, és önálló gazdálkodással működött a 2025-ös évben is. A felelős gazdálkodás jegyében továbbra is törekedtünk a saját bevételek megteremtésére és a Nemzeti Művelődési Intézet által kínált pályázati lehetőségek maximális kiaknázására, ezzel is tehermentesítve az önkormányzati költségvetést.

Gazdasági feladatainkat a Polgármesteri Hivatal pénzügyi apparátusával szoros, és hatékony együttműködésben láttuk el, biztosítva a transzparens és törvényes működést.

AZ INTÉZMÉNY SZEMÉLYI FELTÉTELEI ÉS HUMÁNERŐFORRÁS-STRATÉGIÁJA

A közművelődési feladatellátás színvonalát alapvetően meghatározza a rendelkezésre álló szakemberállomány felkészültsége, és összetétele. A 2025. évben az intézmény személyi feltételeit a hatályos jogszabályi előírások, az alapfeladatokból adódó szakmai követelmények, valamint a fenntartó által jóváhagyott szervezeti keretek határozták meg.

Az intézményi stáb összetétele és szakmai kompetenciái:

Intézményünk zavartalan működését három főállású munkatárs összehangolt tevékenysége biztosította:

- **Intézményvezetés:** Az igazgatói feladatkört a törvényben előírt szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező vezető látja el. A szakmai felkészültség naprakészen tartását az Áht. 121/E. § (1) bekezdése szerinti, a költségvetési szervek vezetői számára előírt, két évente kötelező továbbképzések rendszeres teljesítése garantálja.
- **Szakmai feladatellátás:** A közművelődési szakember a munkaköréhez előírt szakirányú végzettséggel rendelkezik. Fejlődését és a modern közművelődési módszertanok elsajátítását az intézményi képzési és beiskolázási tervben rögzítettek szerinti folyamatos szakmai továbbképzések biztosítják.
- **Üzemeltetési háttér:** Az intézményi takarító a munkaköri leírásában rögzített precizitással gondoskodik a látogatói terek esztétikai, és higiéniai állapotáról, közvetlenül hozzájárulva a lakossági komfortérzet növeléséhez.

Szakmai kultúra és elkötelezettség:

Munkatársi közösségünket a hivatástudat, a lojalitás és a minőségorientált feladatellátás jellemzi. A csapatmunka hatékonyságát az önálló munkavégzés és az intézményi célok iránti közös felelősségvállalás alapozza meg.

Operatív együttműködések:

Az épület állagmegóvását, a karbantartási és zöldterület-gondozási feladatokat – a hatékony erőforrás-gazdálkodás jegyében – továbbra is az önkormányzati karbantartóval és a közfoglalkoztatott munkatársakkal szoros együttműködésben láttuk el. Elismerés illeti őket a települési nagyrendezvények során nyújtott áldozatos háttérmunkájukért, az eszköszállításban és a technikai berendezésben nyújtott nélkülözhetetlen segítségükért.

Ifjúsági foglalkoztatás és munkaerőpiaci szocializáció

Az intézmény 2025-ben is aktív szerepet vállalt a fiatal generációk munka világába történő bevezetésében. A nyári diákmunka program keretében három fő középiskolás korú fiatal foglalkoztatására nyílt lehetőségünk, akik július és augusztus hónapokban, napi 4 órás munkarendben kapcsolódtak be az intézményi feladatellátásba.

Szakmai feladatok és felelősségvállalás: A diákok tevékenysége ebben az évben elsősorban a nyári játszótábor programjainak segítésére irányult.

- Részt vettek a nyári gyermektábor előkészítésében,
- Aktívan közreműködtek a gyermekek felügyeletében,
- Adminisztratív tevékenységet végeztek a könyvtári katalógus rendszerezésében.

Szakmapolitikai célkitűzések:

A foglalkoztatás túlmutatott a pusztán feladatvégzésen; stratégiai célunk a fiatalok munkaerő-piaci kompetenciáinak erősítése volt. A program során a diákok elsajátították a pontos munkavégzés, a hivatali hierarchia és a határidők betartásának fontosságát.

Meggyőződésünk, hogy az intézményünkben megszerzett első munkatapasztalat döntő jelentőségű a későbbi elhelyezkedésük szempontjából. A modern munkaerőpiacon a munkáltatók kiemelten értékelik az ilyen típusú, intézményi környezetben szerzett gyakorlatot, amely igazolja a pályakezdő megbízhatóságát és szabálykövető attitűdjét. Az ifjúsági foglalkoztatás ezen formája egyúttal segít abban is, hogy a helyi fiatalok érzelmileg is kötődjenek a település közösségi intézményéhez, felismerve annak belső értékeit és működési összetettségét.

Társadalmi szerepvállalás: önkéntesség és iskolai közösségi szolgálat

Az önkéntes segítők és a közösségi szolgálatot teljesítő fiatalok mára az intézményi működés szerves és nélkülözhetetlen részévé váltak. 2025-ben összesen 11 középiskolás diák kapcsolódott be aktívan a települési

nagyrendezvények lebonyolításába, jelentős humánerőforrás-támogatást nyújtva olyan kiemelt eseményeken, mint az Év Bálja, a „Miénk itt a tér!” közösségi nap, az adventi programok.

Értékteremtés és személyiségfejlesztés:

Az önkéntes tevékenység nálunk nem csupán feladatvégzés, hanem egy kölcsönös előnyökön alapuló folyamat:

- **Társadalmi hasznosság:** A fiatalok jelenléte és segítsége növeli a rendezvényeink színvonalát és lebonyolításuk hatékonyságát.
- **Egyéni kompetenciák fejlesztése:** A diákok éles helyzetekben sajátíthatják el a rendezvényszervezési alapokat, a csapatmunkát és a problémamegoldó gondolkodást, miközben átélik a segítségnyújtás pozitív élményét.
- **Elköteleződés:** Szakmai sikerként könyveljük el, hogy számos fiatal az 50 órás kötelező közösségi szolgálat letöltése után is visszatér hozzánk önkéntesként. Ez igazolja, hogy intézményünk képes olyan befogadó és inspiráló közösségi környezetet teremteni, amelyhez a fiatal generációk szívesen kötődnek hosszú távon is.

Szakmai reflexió:

- A közösségi célok együttes megvalósítása erősíti az egyén szervezet iránti lojalitását és felelősségérzetét. Az önkéntesek bevonásával nem csupán a pillanatnyi feladatok láthatók el, hanem így a jövő tudatos, közösségért tenni akaró állampolgáraivá válhatnak.
- Az önkéntes bázisunk létszáma ugyan változó, ennek ellenére az intézmény társadalmi beágyazottságának egyik visszajelzése.

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK ÉS INTÉZMÉNYKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Az intézmény sikeres feladatellátásának egyik legfontosabb tartóoszlopa a kiterjedt és aktív partneri hálózat. 2025-ben a közművelődési munka során nem elszigetelt egységként, hanem integrált kapcsolati csomópontjaként működünk, ahol az erőforrások összeadódása tette lehetővé a programok megvalósítását.

Helyi szintű szimbiózis:

Dánszentmiklós intézményrendszerével – kiemelten a helyi Óvodával és az Általános Iskolával – való kapcsolatunkat a kölcsönös bizalom és az egymásra utaltság pozitív megélése jellemzi. Rendezvényeink megvalósításakor nem csupán helyszínt biztosítunk, hanem aktív szakmai támogatást is nyújtunk, míg partnereink színvonalas fellépésekkel és szakmai közreműködéssel gazdagítják a községi programokat.

Hasonlóan szoros az együttműködésünk a helyi civil szervezetekkel, akiknek infrastrukturális háttérrel, eszközállományt és humánerőforrás-támogatást biztosítunk fenntartható működésük érdekében.

Országos szakmai hálózatok és kulturális misszió:

2025-ben tudatosan törekedtünk arra, hogy Dánszentmiklós bekapcsolódjon az országos kulturális vérkeringésbe. Ennek érdekében stratégiai együttműködések tartottunk fenn és alakítottunk ki az alábbi neves intézményekkel:

- **Petőfi Kulturális Ügynökség, Nemzeti Filmintézet és Nemzeti Levéltár:** A hiteles ismeretterjesztés és a mozgóképes kultúra népszerűsítése érdekében.
- **Déryné Társulat:** A minőségi színházi élmények helyi elérhetőségének biztosításáért.
- **Magyar Nemzeti Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria és Nemzeti Művelődési Intézet:** A szakmódszertani fejlődés és a nemzeti kulturális kincsek közvetítése céljából.

Társadalmi felelősségvállalás és sport:

A **Magyar Vöröskereszt** helyi alapszervezetével karöltve szerveztük meg a rendszeres véradásokat és az adománygyűjtő akciókat, közvetlenül segítve a rászorulóknak életminőségét.

Az egészséges életmód támogatása jegyében otthont adunk a **Dánszentmiklói Sportkör** két szakosztályának, valamint helyszínt biztosítunk az önszerveződő teremlabdarúgó közösségek számára, ezzel is ösztönözve a rendszeres testmozgást.

Szakmai és lakossági kapcsolatrendszer:

Intézményünk kapuja nyitva áll az egyéni alkotóművészeti kezdeményezések előtt is; támogatjuk a helyi zenekarokat és alkotókat, akik cserébe aktív fellépői és formálói településünk kulturális életének. Hozzájárulunk a Dánszentmiklói Híradó anyaggyűjtésével a folyamatos és hiteles tájékoztatáshoz.

Ez a partneri hálózat garancia arra, hogy intézményünk a jövőben is Dánszentmiklós közösségi életének megkerülhetetlen központja maradjon.

INFRASTRUKTURÁLIS ADOTTSÁGOK ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSEK

Az intézmény tárgyi és technikai feltételrendszerét 2025-ben a kettősség jellemezte: a halasztást szenvedő átfogó épületrekonstrukció miatti kényszerű válságkezelés, valamint a stabil működést szolgáló, célzott és halaszthatatlan modernizációs beruházások.

Kritikus infrastruktúra és energetikai stabilizáció:

Az év legnagyobb műszaki kihívását az elöregedett fűtési rendszer üzembiztonságának fenntartása jelentette. A korábbi időszak rendszerszintű meghibásodásaira reagálva, a folyamatos feladatellátás érdekében két új, korszerű kondenzációs gázkazán beszerzésére és üzembe helyezésére került sor. Ez a beruházás nem csupán a fűtési szolgáltatás stabilitását garantálja, hanem hosszú távon az energiahatékonysághoz is hozzájárul. Ezzel párhuzamosan a sportcsarnokban két infrasugárzó fűtőtest javítása is megtörtént, visszaállítva a sportrendezvényekhez szükséges optimális hőmérsékletet.

Biztonságtechnika és energiahatékonyság:

Kiemelt figyelmet fordítottunk az intézmény üzembiztonságára. Megvalósult a napelemrendszer tűzvédelmi leválasztójának cseréje, amely nemcsak kötelező biztonságtechnikai előírás, hanem az energetikai rendszer védelme szempontjából is kulcsfontosságú elem.

Informatikai és eszközparki modernizáció:

Az adminisztratív munkafolyamatok folytonosságát és a digitális adatszolgáltatási kötelezettségeket veszélyeztette az operációs rendszerek (Windows 10) kivezetése és a hardverpark elöregedése. Ezt megelőzendő két új asztali számítógép beszerzésével biztosítottuk a korszerű és biztonságos informatikai hátteret.

Üzemeltetési eszközök:

Az intézmény napi szintű tisztántartásához és a rendezvények utáni karbantartáshoz elengedhetetlen eszközök meghibásodása miatt – a gazdaságossági szempontokat mérlegelve a javítás helyett – egy új mosógép beszerzése vált szükségessé.

Összegzés:

Bár az épület komplex esztétikai és energetikai felújítása továbbra is stratégiai cél marad, a 2025-ben végrehajtott műszaki „tűzoltás” és célzott eszközfejlesztés lehetővé tette, hogy a látogatók a nehézségekből semmit ne érzékeljenek. Az elvégzett javítások és beszerzések alapvető feltételei voltak annak, hogy a Művelődési és Sportház 2026-ban is biztonságos és funkcionális közösségi szintérenként várhassa a lakosságot.

KÖZMŰVELŐDÉSI ALAPTEVÉKENYSÉGEK ÉS SZAKMAI PRIORITÁSOK

Jogszályai és szabályozási környezet

Intézményünk 2025. évi jogszerű és szakszerű működését az alábbi alapvető állami és önkormányzati normák, valamint belső szabályzatok határozták meg:

- **1997. évi CXL. törvény** a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről (a szakmai munka alapköve);
- **2012. évi I. törvény** a munka törvénykönyvéről (a foglalkoztatás alapja);
- **20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet** a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről (a szolgáltatások szakmai minőségbiztosítása);
- **11/2024. (XI. 29.) ÖK rendelet** Dánszentmiklós Község Önkormányzatának a helyi közművelődési feladatok ellátásáról;
- **62/2024. (IX. 26.) ÖK határozat** a Művelődési és Sportház és Könyvtár aktuális Stratégiai Tervéről;
- Az intézmény érvényes **Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ)** és egyéb belső szabályzatai (pl. Gazdálkodási Szabályzat, Iratkezelési Szabályzat).

Alapszolgáltatások és célok

Intézményünk 2025. évi szakmai tevékenysége a jogszályai előírásokkal összhangban három meghatározó alapszolgáltatás köré szerveződött, melyek keretet adtak a dánszentmiklói közösségi életnek:

A művelődő közösségek támogatása és fejlesztése: Elősegítettük új közösségi kezdeményezések létrejöttét, szakmai és infrastrukturális háttérrel biztosítottunk a már működő csoportok fejlődéséhez, valamint az intézmény tereit nyitott és befogadó közösségi színterekként működtettük.

A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése: Aktív szerepet vállaltunk a helyi társadalom kapcsolatrendszerének erősítésében, ösztönözve az állampolgári aktivitást és a közös értékteremtést.

Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása: Támogattuk az informális és nem-formális tanulási formákat, a készségfejlesztést és az ismeretterjesztést minden korosztály számára.

Kiemelt szakmai célkitűzések:

Az alapfeladatokon túl, 2025-ben kiemelt figyelmet fordítottunk a törvényi célkitűzések helyi szintű megvalósítására, különös tekintettel az alábbi területekre:

- **Értékátörökítés:** A hagyományos közösségi és kulturális értékek megőrzése és átadása a fiatalabb generációk számára.

- **Művészeti inkubáció:** Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenységek (zenekarok, alkotók) technikai és szakmai feltételeinek maradéktalan biztosítása.
- **Tehetséggondozás:** A helyi tehetségek felfedezését és fejlődését szolgáló platformok (kiállítások, bemutatók) működtetése.
- **Kulturális alapú gazdaság- és településfejlesztés:** A közösségi programok révén hozzájárultunk Dánszentmiklós vonzerejének növeléséhez és a helyi identitás erősítéséhez, amely közvetetten a település gazdasági és társadalmi stabilitását is szolgálja.

Szakmai tevékenység és rendezvények

A 2025-ös esztendő eseménynaptára hűen tükrözte intézményünk többfunkciós jellegét. A programok kialakításakor a hagyományőrzés, az egészségmegőrzés és a modern kompetenciafejlesztés egyensúlyára törekedtünk.

Alaptevékenységek

1. Művelődő közösségek és az amatőr alkotóművészet támogatása

Az egyéni és közösségi önkifejezés feltételeinek biztosítása.

- **„Földön-Sínen-Levegőben”** – A hobbik közösségteremtő ereje: Februárban a Művelődési Ház sportcsarnoka valóságos mini-világgá alakult. A 650 négyzetmétert betöltő makett- és modellkiállítás három napon át vonzotta a látogatókat Dánszentmiklósról és a környező településekről (Albertirsa, Pilis, Kecskemét, Budapest). A kiállítás több mint száz Jaguár modellen keresztül mutatta be az autózás történetét, míg Bencs Zoltán 13 méteres, kivilágított terepasztala a legapróbb részleteiben (működő vasúti forgalom, jelzőlámpák) nyugőzte le a közönséget. A kiállítás nemcsak látványosság volt, hanem szakmai fórum is: a készítők szenvedéllyel meséltek a korhű makettekhez szükséges évtizedes kutatómunkáról, a precizitásról és a kitartásról, ezzel is inspirálva a fiatalabb generációkat.
- **Helyi zenei élet:** Intézményünk egész évben biztosította a háttérrel a településen működő 2 amatőr zenekar havi rendszerességű próbáihoz. A zenei közösség összefogását mutatta meg az októberi Hermányos Csaba emlékkoncert. Négy zenekar lépett színpadra, hogy méltó módon búcsúzzon a fájdalmasan korán elhunyt, mindenki által kedvelt zenésztársuktól.
- **Rendszeres mozgásformák és művészeti nevelés:** Az intézmény folyamatosan biztosította a helyszínt a karate oktatásnak, valamint az ősszel indult gerinctornának, amely a nagy érdeklődésre való tekintettel állandó csoporttá nőtte ki magát. Az iskolai színjátszó tagozat 6 nagy sikerű előadása, valamint a decemberi „Képzőművészeti Karácsony” kiállítása és színjátéka jó alkalmat teremtett a gyermekek művészeti fejlődésének és önkifejezésének.

- **Nyugdíjas Találkozó:** Szeptemberben a Sportcsarnok adott otthont a szépkorúak közösségének. A rendezvény célja a Klub tagjainak bemutatkozása és a baráti kapcsolatok ápolása volt. Az esemény lehetőséget adott arra, hogy az idősebb generáció tagjai megosszák egymással tapasztalataikat, énekeljenek, táncoljanak és minőségi időt töltsenek együtt
- **Szakmai párbeszéd és tervezés:** Az év elején megrendezett Kulturális kerekasztal keretében a helyi munkacsoport tagjaival közösen hangoltuk össze a település éves programtervét, biztosítva az intézményi és civil kezdeményezések szinergiáját.
- **Civilek és közösség:** Helyszínt biztosítottunk a Galambász Egyesület ünnepélyes díjkiosztó gálájának, támogatva ezzel a helyi hobbiközösségek belső kohézióját.

2. Közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése

A helyi identitás erősítése és az önkéntesség kultúrájának ápolása.

- A véradás mint a közösség „láthatatlan hídja: 2025-ben három alkalommal szerveztünk véradást Dánszentmiklóson.
- Az alkalmak során a Művelődési Ház megtelt önzetlen segítőkkel. Kiemelkedő sikernek könyvelhető el a megjelentek száma, akik több száz ember életét menthették meg. Az események mögött álló vállalkozói összefogás bizonyította, hogy Dánszentmiklós egy gondoskodó közösség.
- **Hagyományőrzés és digitális közösségépítés:** Január 22-én, a Magyar Kultúra Napján interaktív módon szólítottuk meg a lakókat: az internetes felületünkön kulturális kedvencek megosztására ösztönöztük lakosságunkat. Március 15-én méltó műsoros megemlékezéssel tisztelegtünk a Nemzeti Ünnap előtt, erősítve a helyi identitást.
- Június 4-én az intézmény az önkormányzat, és a Falumúzeum Alapítvány közös szervezésében valósult meg a **Nemzeti Összetartozás Napja** alkalmából tartott megemlékezés, melynek központi eseménye a Wekerle-szobor ünnepélyes felavatása volt a Falumúzeum kertjében. **Október 23-i** ünnepségünket hagyományosan általános iskolánk 7 osztályos tanulóinak műsora színesítette.

Kiemelt közösségi nap: „MIÉNK ITT A TÉR!” Május 31-én a Templom tér adott otthont a település egyik legszínesebb és legtöbb embert megmozgató rendezvényének. A rendezvény nem csupán egy kulturális esemény, hanem a helyi összefogás és a fenntartható gazdálkodás ünnepe volt. A rendezvény szerves részeként megvalósult Termelői Nap lehetőséget biztosított a helyi és környékbeli gazdáknak, kézműveseknek portékáik bemutatására, erősítve ezzel a rövid ellátási láncot és a helyi gazdaságot. Ez a rendezvény volt a mintapéldája annak, hogyan

lehet egy helyszínen és időpontban ötvözni a hagyományőrzést, a gazdaságfejlesztést és az egészségügyi prevenciót.

Az Év Bálja 2025

November 15-én a Művelődési Ház nagyterme adott otthont a település legrangosabb társasági eseményének, az Év Báljának. A rendezvény célja a hagyományok ápolása mellett a helyi közösség informális kapcsolatainak erősítése és az igényes szórakozás lehetőségének biztosítása volt.

Minőségi szórakoztatás és hangulat: A bál sikere a gondos szervezésben rejlett. A terem ünnepi díszítése méltó keretet adott az estének, ahol a lakosság minden rétege – fiatalok és idősebbek egyaránt – képviseltette magát.

Önkéntesség a bál szolgálatában: Kiemelkedő szakmai eredmény, hogy a rendezvény lebonyolításában 7 középiskolás önkéntes is részt vett az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében. A fiatalok segítettek a vendégek fogadásában és az operatív feladatokban.

Szakmai értékelés: Az Év Bálja bizonyította, hogy a Művelődési Ház képes a reprezentatív események maradéktalan kiszolgálására. A rendezvény nem csupán egy zenés multság volt, hanem a települési összetartozás elegáns megnyilvánulása, amely erősítette a lakosok intézményünk iránti kötődését és Dánszentmiklós kulturális presztízsét.

Dánszentmiklósi Advent 2025 – Az összefogás és a fény ünnepe

November 30-án az intézmény és a Templom tér adott otthont az év egyik legvártabb közösségi eseményének. Az első adventi gyertyagyújtás eseménye a legfiatalabbaktól a legidősebbekig minden korosztályt megszólított.

A Templom téren berendezett adventi vásár a helyi kézműves értékek bemutatóhelyévé vált, ahol a Prestige Band térzenéje és a karácsonyi illatok (sült gesztenye, forralt bor) teremtettek autentikus ünnepi atmoszférát. A mesebeli hangulatot a manólánnyok által segített „ünnepi szán” tette teljessé, amely a családok kedvenc fotóhelyszínévé vált.

Kreativitás és értékőrző játék: A Művelődési Ház belső tereiben kézműves műhely és a népszerű Hungarikum Játsszóter várta a gyermekeket. Kiemelkedő szakmai elem volt a Dánszentmiklósért Egyesület által életre hívott „Dánszentmiklósi Kód – Az eltűnt értékek rejtélye” című helytörténeti játék, amely detektívtörténetbe ágyazva tanította meg a résztvevőknek településünk múltját és értékeit.

Művészeti és hitéleti programok: A templom kapui megnyíltak az alkotni vágyók előtt, ahol az óvodapedagógusok segítségével készült el a „Jézus-bölcső”. A színpadon Horváth-Gergely Enikő, a Kecskeméti Katona József Színház művésze emelte az est fényét az *Abigél* című musical egyik dalával, majd a Mosolygó Alma

Óvoda és az Általános Iskola diákjainak szívhez szóló, magas színvonalú műsora következett.

Az adventi fények meggyújtása: Az ünnepi köszöntőt követően sor került az első adventi gyertya meggyújtására, amelyet a Fényszínház „Körülölel a fény” című varázslatos audiovizuális előadása zárt le.

Szakmai értékelés: Ezzel a rendezvénnyel sikerült egy olyan komplex eseményt koordinálnunk, amelyben az önkormányzat, az oktatási intézmények és a civil szféra (egyesületek, alapítványok) példaértékű szimbiózisban működtek együtt. A Dánszentmiklósi Advent bizonyította, hogy az intézmény képes a modern látványelemeket (fényszínház, interaktív játék) ötvözni a legmélyebb helyi tradíciókkal, békés és reményteljes indítást adva a karácsonyi készülődésnek.

- **Lakossági tájékoztatás és fórumok:** Az intézmény a mindennapi problémák megoldásában is segített: helyszínt adtunk olyan fontos lakossági fórumoknak, mint az Otthonfelújítási program, a fűdémszigetelés pályázati tájékoztatója, segítve ezzel a családok gazdasági boldogulását.
- **Hagyományőrzés és ünnepek:** Márciusban hétfégi tematikus játszóház keretében a Víz Világnapjára hívtuk fel a legkisebbek figyelmét.
- **Közösségi gazdaság és fenntarthatóság:** A megrendezett Játék- és ruhabörzék a környezettudatos szemléletmód mellett a családok közötti szociális háló megerősítését is szolgálták.

3. Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása

Tudásátadás, készségfejlesztés és prevenció.

- **Innovatív tanulási formák:** Pályázati források révén megvalósult 6 alkalmas Dietetikai főzőklub a Gasztrokulturális műhelyünkben nemcsak elméleti tudást, hanem gyakorlati életmódváltást is kínált. Hasonló tematikával kapcsolódtak az iskolai osztályok főzései, ahol a fiatalok a konyhaművészet alapjaival ismerkedhettek meg. A Demenciaszűrés és a Digitális kompetenciafejlesztés az idősek mentális egészségét és társadalmi integrációját szolgálta.
- **Gyermek- és ifjúsági szabadidő:** A Nyári játszótábor (júliusban és augusztusban, 2x1 hét) ismét átütő sikert aratott: az átlagosan napi 45 fős létszám mellett a diákok sport, játék és kulturális programokon keresztül töltödték fel. Szeptemberben a Magyar Népmese Napja alkalmából a Grimbusz Színház interaktív előadása varázsolta el az óvodásokat és kisiskolásokat, míg az egyhetes tollaslabda edzőtábor a sport iránti elkötelezettséget erősítette.

- **Ismeretterjesztés és prevenció:** A Költészet Napján rendezett **irodalmi kávéház** ismét minden korosztály számára vonzó programnak bizonyult. Költemények, megzenésített versek hangzottak el, melyet egy kávé, a kisebbek habos kakaó kísértetében „fogyaszthattak”. A legmodernebb témákra is nyitottak voltunk: a **Mesterséges Intelligenciáról (AI)** szóló előadás segített eloszlatni a félelmeket a technológiával kapcsolatban.

Az intézmény emellett komoly adminisztratív és infrastrukturális háttérrel biztosított a **Tüdőszűrés** gördülékeny lebonyolításához, valamint a **Családsegítő Szolgálat esetkonferenciáihoz** is hozzájárult.

Egyéb lakossági szolgáltatások és operatív feladatok

Intézményünk 2025-ben nem csupán kulturális helyszíneként, hanem a település **komplex szolgáltató és információs csomópontjaként** működött. Az "egyéb feladatok" körébe sorolt tevékenységeink közvetlenül hozzájárultak a lakosság mindennapi ügyintézésének segítéséhez és a közösségi élet minőségének javításához.

Közösségi terek hasznosítása és rendezvényszervezés:

- **Családi és céges események:** 2025-ben jelentősen megnövekedett az igény a színvonalas, jól felszerelt tereink bérbeadása iránt. Intézményünk infrastruktúrája (berendezés, technikai eszközök, esztétikus környezet) ideális helyszínt biztosított baráti összejövetelnek, családi rendezvények és céges események számára, melyeket szabályozott bérleti szerződések keretében gondoztunk.
- **Kereskedelmi célú terembérlés:** Havi egy alkalommal lehetőséget biztosítottunk különböző vásárok megtartására, segítve ezzel a lakosság helyi árubeszerzési lehetőségeit.

Szakmai és államigazgatási háttértámogatás:

- **Agrár-tanácsadás:** Heti rendszerességgel biztosítottuk a helyszínt a falugazdász fogadóóráihoz. Ezzel közvetve segítettük a helyi gazdálkodókat adatszolgáltatási kötelezettségeik teljesítésében, valamint szakmai fórumok és előadások révén a naprakész információk megszerzésében.
- **Mobil ügyintézés támogatása:** Aktív közreműködők voltunk a Kormányablakbusz fogadásában; biztosítottuk a működéshez szükséges energiaellátást és a várakozó lakosság számára a méltó, komfortos körülményeket.
- **Ifjúsági és gyermektér:** Örömmel tapasztaltuk, hogy az intézmény belső terei valódi közösségi otthonná váltak. A beszerelt klímaberendezések biztosította optimális hőmérsékletnek köszönhetően a játszósarok a kisgyermekes családok kedvelt bázisává vált. Külön szakmai sikernek tartjuk, hogy a büfé előtti asztaloknál rendszeresen megjelentek az önképző tanulócsoportok, ahol a fiatalok egymást

segítve készültek fel az iskolai feladatokra, így a ház a tudásmegosztás természetes színterévé is vált.

- **Digitális segítségnyújtás és irodai szolgáltatások:** Irodai szolgáltatásaink népszerűsége töretlen, amely jelzi a digitális szakadék áthidalásában betöltött szerepünket. Leggyakrabban igénybe vett szolgáltatásaink:

Személyre szabott segítségnyújtás önéletrajzok készítésében, hivatalos levelek megfogalmazásában és megválaszolásában.

- **Technikai háttér biztosítása:** nyomtatás, szkennelés, fénymásolás, e-mail forgalom kezelése.
- **Praktikus támogatás:** igazolványkép-készítés, telefonkártya-egyeztetés, sőt, a bizalmi jellegű bankautomata-használati segítségnyújtás.

Adatvédelem és biztonság: Az intézmény kiemelt figyelmet fordított a látogatók adatbiztonságára. A GDPR elveinek folyamatos nyomon követése, az adatvédelmi tájékoztatók frissítése és az érvényesítése a mindennapi munkánk szerves részét képezte, garantálva a jogszerű és biztonságos szolgáltatásnyújtást.

Szakmai teljesítményértékelés, szervezeti kultúra

Az intézmény 2025. évi sikereinek alapja a munkatársi közösség teherbírása és rugalmassága volt. Munkatársainkra minden szakmai feladatban és váratlan üzemeltetési kihívásban egyaránt maximálisan számíthattunk.

Értékteremtő hozzáállás: A dolgozókra jellemző konstruktív attitűd, proaktív segítőkészség és a feladatok iránti alázat tette lehetővé, hogy a rendezvények lebonyolítása zökkenőmentes legyen. Külön kiemelendő az a munkatársaink által képviselt bizalmi légkör, amely az évtizedek alatt a lakossággal kialakított közvetlen és jó kapcsolatból táplálkozik.

A közösségépítés záloga:

Szakmai meggyőződésem, hogy a hatékony közösségfejlesztés nem csupán technikai folyamat, hanem érzelmi intelligenciát és empátiát igénylő tevékenység. Munkatársaink hitelessége és a dánszentmiklósiak iránti elkötelezettsége az az alapvető feltétel, amely az intézményt valódi „közösségi helyé” emeli. A teljesítményértékelés során megállapítható, hogy a humánerőforrásunk minősége és a kollégák lojalitása az intézmény legfontosabb szellemi tőkéje, amely garanciát jelent a jövőbeni szakmai célkitűzéseink megvalósításához is.

ZÁRÓ ÖSSZEGZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A 2025. év szakmai tevékenységét áttekintve megállapítható, hogy a Dánszentmiklósi Művelődési és Sportház, Könyvtár nem csupán maradéktalanul eleget tett törvényi kötelezettségeinek, hanem a település közösségi és szolgáltató bázisává vált. Az esztendő során végzett munka bizonyította, hogy a közművelődés ereje nem csupán a látványos nagyrendezvényekben, hanem a hétköznapi csendes, de folyamatos segítő tevékenységében rejlik.

Intézményünk 2025-ben is egy olyan hely volt, ahol a segítségre szorulóknak támogatást nyújtottunk, ahol a fiatalok megtapasztalhatták a közösségért végzett munka örömét, és ahol a kultúra mindenki számára elérhető közelségbe került.

Ez a siker a fenntartó önkormányzat támogató bizalmának, partnereink együttműködésének és munkatársaim áldozatos, elkötelezett tevékenységének közös gyümölcse.

Dánszentmiklós, 2026-03-09.

.....
intézményvezető

Művelődési és Sportház
2735. Dánszentmiklós, Dózsa Gy. u. 85.

MUNKA - RENDEZVÉNY ÉS SZOLGÁLTATÁSI TERV 2026

DÁNSZENTMIKLÓS, 2026. MÁRCIUS 05.

Készítette: Nagy Zsuzsanna
intézményvezető

A MUNKATERV ALAPJÁT KÉPEZŐ DOKUMENTUMOK.....	3
BEVEZETÉS.....	3
KULTÚRAKÖZVETÍTÉS, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS ÉRTÉKŐRZÉS	4
HELYZETELEMZÉS- INFRASTRUKTURÁLIS ADOTTSÁGOK.....	5
GAZDÁLKODÁS	7
SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	7
STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSEK.....	8
SZAKMAI TEVÉKENYSÉG ÉS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	9
INTÉZMÉNYVEZETÉSI ÉS OPERATÍV FELADATOK.....	12
ZÁRSZÓ	13
SZOLGÁLTATÁSI TERV 2026.....	15
ESEMÉNYNAPTÁR 2026.	21

A munkaterv alapját képező dokumentumok

1. Az 1997. évi CXL. törvény a kulturális javak védelméről és muzeális intézményekről a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről.
2. A 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról.
3. 2011. évi CXCV. tv. az államháztartásról.
4. 11/2024.(XI.29.) ÖK rendelet a helyi közművelődési feladatok ellátásáról.
5. 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet
6. Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata
7. Az intézmény alapító okirata
8. A Művelődési és Sportház stratégiai terve 2024-2030

BEVEZETÉS

Közművelődési stratégiánk 2026. évi kialakításakor továbbra is alapvető szempont a társadalmi változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás. Az elmúlt időszak tapasztalataira építve, intézményünk kiemelt célja, hogy a közművelődési feladatellátás ne csupán kövesse, hanem proaktív módon formálja is a helyi közösségi életet.

Munkatervünk összeállításakor elsődleges prioritásként kezeltük a település lakóinak és az intézményhasználók igényeinek változását, törekedve a minőségi és inkluzív programkínálat fenntartására.

A Művelődési és Sportház és Könyvtár többfunkciós jellegéből adódóan integrált módon látja el közművelődési, közgyűjteményi és sportfeladatait. Jelen dokumentum fókuszában a közművelődési és sporttevékenységek állnak; a könyvtári szakfeladatokat külön szakmai terv rögzíti, így itt kizárólag a szoros együttműködésben megvalósuló, multidiszciplináris rendezvényeket jelenítjük meg.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően munkatervünkhöz részletes szolgáltatási tervet csatoltunk, amely a helyi közművelődési rendeletben rögzített alapszolgáltatások szerint rendszerezi tervezett programjainkat.

Településünk önkormányzata a törvényi előírások mentén elkötelezett a közművelődés támogatása mellett, melyet az alábbi nyolc alapfeladat köré csoportosítottunk:

- az élethosszig tartó tanulást segítő, iskolarendszeren kívüli képzési és önképző lehetőségek, népfőiskolai kezdeményezések támogatása;

- helyi értékeink, szellemi és művészeti örökségünk feltárása, a települési identitást erősítő hagyományok ápolása;
- a nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek közvetítése, az ünnepi kultúra méltó fenntartása és a kulturális sokszínűség befogadásának elősegítése;
- az amatőr alkotó közösségek és öntevékeny csoportok szakmai segítése;
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének erősítése, a közösségi érdekérvényesítés támogatása;
- a különböző kultúrák és generációk közötti párbeszéd és együttműködés elősegítése;
- a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez szükséges infrastrukturális és tartalmi feltételek biztosítása;
- minden egyéb, a helyi közösség művelődését szolgáló kezdeményezés felkarolása.

Mindezen jogszabályi kötelezettségek és közösségi igények maradéktalan teljesítése érdekében önkormányzatunk fenntartásában intézményünk biztosítja a feladatellátáshoz szükséges személyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket, figyelembe véve a település lakosságszámát és adottságait.

KULTÚRAKÖZVETÍTÉS, KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS ÉS ÉRTÉKŐRZÉS

A 2020-as évek második felére a kulturális fogyasztást meghatározó társadalmi és szociálpszichológiai tényezők még összetettebbé váltak. A felgyorsult digitális információáramlás és a fogyasztói társadalom globális trendjei közvetlenül befolyásolják intézményünk művelődéspolitikai irányvonalát. 2026-ban a kultúra már nem csupán egy elérhető termék, hanem egy olyan identitásképző erő, amely segít eligazodni a változó társadalmi paradigmák között.

Szakmai munkánk során továbbra is válaszokat kell adnunk a minőségi magaskultúra és a tömegkultúra közötti távolság növekedésére. Fenntartjuk azt az álláspontot, miszerint a szakember felelőssége gátat szabni az igénytelenség térnyerésének. Nem fogadhatjuk el mérőeszközként a pusztán látogatószámot: a „tömegigény” nem mindig azonos a kulturális értékkel. Ugyanakkor célunk, hogy az elitkultúra ne maradjon egy zárt réteg kiváltsága, hanem a megfelelő közvetítő csatornákon keresztül a helyi lakosság minél szélesebb körének élményt nyújtson.

Településünk befogadói attitűdjét ismervé 2026-ban is az „értékalapú arany középút” stratégiáját követjük. Ez azt jelenti, hogy a populáris kultúrából a tartalommal bírót, igényes produkciókat emeljük be, míg a magaskultúra esetében a közérthető, élményközpontú közvetítési formákat részesítjük előnyben.

A kultúraközvetítés sikerének záloga továbbra is a humán erőforrás: a közvetítő szakemberek felkészültsége, személyisége és hitelessége. Ebben a

folyamatban a szubjektív szakmai elkötelezettség olyan orientáló erő, amely képes hidat képezni az alkotó és a befogadó között.

A klasszikus feladatokon túl 2026-ban felértékelődik a közművelődés közösségmegtartó ereje. Egy olyan korban, ahol a digitális elszigetelődés fokozódik, intézményünknek – mint fizikai közösségi színtérnek – alapvető feladata a személyes találkozásokon alapuló közösségépítés. Az egyén alapvető igénye a valahová tartozás; a közösségi programjaink tehát nem csupán szórakozást nyújtanak, hanem a helyi társadalom szövetét erősítik és biztonságot adó kapcsolati hálókat hoznak létre.

Munkatervünk összeállításakor a fenti szakmai elveket, a közösségi igények folyamatos monitoringját, valamint a felelős gazdálkodás kereteit hangoltuk össze, biztosítva, hogy a művelődési ház valódi, értékközpontú találkozási pont maradjon.

Korunk kihívása a Z (*kb. 1995–2010 között születettek, az első valódi digitális bennszülött generáció, akik már az internet és okoseszközök világába születtek*) és az Alfa generáció (*a 2010 és 2025 között születettek csoportja, az Y generáció gyermekei és a legelső, akik teljes mértékben a digitális korban nőttek fel*) megszólítása. 2026-ban már nem csupán technológiai kérdés, hanem a közösségi élmény újradefiniálása. Számukra a kultúrháznak nem csupán egy épületnek, hanem egy „élménytérnek” kell lennie, ahol a digitális és a fizikai valóság összekapcsolódik.

E generációk tagjai már nem passzív befogadók, hanem „tartalomgyártók”. A programkínálatban ezért a frontális előadások helyett a bevonódásra építő workshopokat, kreatív alkotótáborokat és olyan eseményeket kell prioritásként kezelni, amelyek azonnali, megosztható vizuális élményt nyújtanak.

A közösségi média nemcsak reklámfelület, hanem a kultúráközvetítés eszköze is. A könyvtári és közművelődési tereket „instagrammable” (fotózásra érdemes) sarkokkal, tehetjük vonzóbbá számukra.

Fontos, hogy az intézmény biztosítson számukra olyan „szabad tereket”, ahol kötöttségek nélkül tartózkodhatnak, tanulhatnak vagy találkozhatnak, ezzel segítve, hogy a művelődési házat sajátjuknak érezzék.

HELYZETELEMZÉS- INFRASTRUKTURÁLIS ADOTTSÁGOK

Az intézmény infrastrukturális helyzetét tekintve a 2026-os évben is a jelenlegi adottságaink maximális és hatékony kihasználására törekszünk. Bár korábban bíztunk az épület átfogó felújításának megkezdésében, a jelenlegi körülmények között a fejlesztési források hiánya miatt a rekonstrukció bizonytalan ideig elhalasztódik.

Ezen helyzet ismeretében szakmai prioritásunk a meglévő terek állagmegóvása, valamint a funkcionális igényekhez mért legoptimálisabb berendezése és dekorálása. Arra törekszünk, hogy a fizikai korlátok ellenére is esztétikus, tiszta és barátságos környezetet biztosítsunk látogatóink számára. A nagyívű infrastrukturális megújulás elmaradása mellett is kiemelt figyelmet fordítunk az apróbb, saját erőből megvalósítható belső komfortjavító intézkedésekre, hogy a közösségi élet és a minőségi programkínálat zavartalanul folytatódhasson, és használóink továbbra is otthonosan érezzék magukat intézményünkben.”

Az épület átfogó felújításának elmaradása nem jelenti a fejlődési igényeink feladását, csupán a megvalósítás módszertanának újratervezését igényli. Intézményvezetői prioritásnak tekintem, hogy az idej, és az elkövetkező években minden rendelkezésre álló pályázati lehetőséget, alternatív forrást feltérképezzünk és kiaknázzunk.

Célunk, hogy kisebb léptékű, de célzott fejlesztések révén, modulárisan valósítsuk meg azokat az infrastrukturális javításokat, amelyek elengedhetetlenek a korszerű közművelődési feladatellátáshoz. Ezen törekvéseinket az alábbi konkrét célok támogatására fordítjuk:

Épületgépészet

- a fűtésrendszer megfelelően szabályozható, szakaszolható legyen, a fűtőtestek cseréje megtörténjen,
- az energia hatékony üzemeltetés miatt további hűtő-fűtő klímaberendezések beszerelése indokolt,
- a vízvezeték, és lefolyórendszer átvizsgálását követően a kritikus állapotban lévő csőrendszer részek cseréjére sor kerüljön,
- a villamoshálózat részleges, az emeleti vizesblokk teljes felújítása szükséges.

Sportszintér felújításával szeretnénk a sportolás egészséges feltételeit megteremteni, többeket ösztönözve ezzel a mozgásra, az egészséges életmódra. Feladatunk:

- az elhasználódott parketta burkolatát sportpadló borításra cserélni,
- a jelenlegi álmennyezet bontása, új kialakítása (innovatív lehetőségek),
- színpad bizonyos részeinek/elemeinek megújítása,
- sportpadló védelmét szolgáló burkolószőnyeg borítás kiépítése,
- a sportöltözőkben burkolatjavítás, tisztasági festés.

A **könyvtár** helyiség bővítésével, felújításával szeretnénk az évtizedek óta áhított, esztétikus környezetet elérni. A könyvtárraktár falának megnyitása, a kiszolgáló pult, és a számítógépek, nyomtatók áthelyezése, az olvasótér bővülését szolgálná. A felújítást követően új könyvtári bútorok beszerzésével biztosíthatjuk az innovatív programokra alkalmas környezetet.

A „kiállítótér” rekonstrukcióját ebben az évben érdemes lenne költségvetésünk terhére elvégeztetni. (a felújított közösségi tér és az irodák közötti terület) Ezen a területen a burkolatcserét, festést, világításkorszerűsítést, képtartó fali konzolok felszerelését kell elvégeztetnünk. (jelen költségvetés tervezet ezt nem tartalmazza)

GAZDÁLKODÁS

Az intézmény önállóan működő, és gazdálkodó költségvetési szerv, a közművelődési törvényben és más jogszabályokban előírt feladatait látja el.

Az intézményvezető feladata, hogy betartva az Államháztartásról és annak végrehajtásáról szóló rendelkezéseket, valamint az egyéb pénzügyi szabályzók előírásait, a költségvetési rendeletben meghatározott keretből gazdálkodva, működtesse az intézményt.

Az intézmény fenntartási és működési költségeit a naptári évre tervezett költségvetés irányozza elő, amelyet az Önkormányzat Képviselő-testülete hagy jóvá, gazdasági feladatainak egy részét önállóan, egy részét Dánszentmiklós Polgármesteri Hivatala látja el.

Az intézményvezető a használatában levő ingatlant és ingókat bevételei növelése érdekében, az ésszerűség keretein belül hasznosíthatja, a jóváhagyott előirányzatain belül - beleértve a létszámkeretet is – gazdálkodik.

A Művelődési és Sportház, Könyvtár költségvetése három fő bevételi forrásból áll:

- fenntartói finanszírozás,
- saját szolgáltatások bevétele, és
- az esetleges pályázati támogatások.

Minden évben, így 2026-ben is kiemelt feladatunk kordában tartani az energiaköltségeket, amely folyamatos ellenőrzést, beavatkozást igényel.

Mivel legtöbb rendezvényünk ingyenesen látogatható, kiadásaink csökkentésén túl, igyekszünk a szabad kapacitásainkat minél inkább kihasználva, növelni a terembérléseken alapuló bevételi lehetőségeket.

Állandó bérlőnk a Ceglédi Tankerületi Központ, amely kiadásaink, és bevételeink tekintetében is jelentős szerepet játszik.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

1 fő teljes munkaidős intézményvezető,
1 fő teljes munkaidős művelődésszervező,
1 fő teljes munkaidős takarító

A személyi feltételeinkben az elmúlt évekhez képest változás nem történt. A karbantartási feladatokat az önkormányzati karbantartó látja el, a közfoglalkoztatottak részvételével.

Továbbra is részt veszünk a nyári diákmunka programban, önkénteseket, és a közösségi szolgálatokat végző középiskolás diákokat vonunk be az intézmény tevékenységébe.

Munkatársaink mindegyike rendelkezik a munkakör betöltéséhez szükséges végzettséggel, több évtizedes szakmai gyakorlattal és tapasztalattal.

Közösségi és művelődő csoportjaink működtetése során vegyes feladatellátási formát alkalmazunk, szem előtt tartva a költséghatékonyt és a fenntarthatóságot. Az intézmény állandó csoportvezetőket, szakkörvezetőket nem alkalmaz. A speciális képzettséget, tudást igénylő rekreációs foglalkozások esetében külső szakemberekkel működünk együtt, akik szolgáltatási célú terembérleti konstrukció keretében használják infrastruktúránkat. Ez a forma lehetővé teszi a kínálat rugalmas alakítását a lakossági igényekhez mérten, miközben biztosítja az épület fenntartási költségeihez való hozzájárulást is.”

STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Intézményünk alapvető hitvallása, hogy a hatékony közművelődési feladatellátás alapja a széleskörű társadalmi és szakmai összefogás. 2026-ban partnerségi rendszerünket nem csupán fenntartani, hanem mélyíteni kívánjuk, törekedve a közös erőforrás-gazdálkodásra és a programok szinergiájára.

Állandó stratégiai partnereink:

- **Fenntartó és döntéshozók:** Szoros szakmai kapcsolat a települési önkormányzattal és annak bizottságaival a közösségi célok összehangolása érdekében.
- **Oktatási-nevelési szektor:** Aktív együttműködés a helyi óvodával, iskolával, a Ceglédi Tankerületi Központtal és a térségi középiskolákkal (különös tekintettel az Iskolai Közösségi Szolgálat fogadására).
- **Szakmai és országos hálózatok:** Stratégiai partnerség a **Nemzeti Művelődési Intézettel** (szakmódszertani segítségnyújtás és képzések), a **Déryné Programmal** (minőségi színházi produkciók elérése) és egyéb közgyűjteményi szervezetekkel.
- **Civil és társadalmi szféra:** Közös értékmegőrzés a helyi civil szervezetekkel, szakmai szervezetekkel és a Magyar Vöröskereszttel.
- **Gazdasági szereplők:** Párbeszéd a helyi vállalkozásokkal a társadalmi felelősségvállalás és a rendezvények támogatása mentén.

Partnerhálózatunkat dinamizmus jellemzi: a stabil alapokon túl minden évben új együttműködésekre nyitunk az aktuális pályázati lehetőségek és lakossági elvárások függvényében. A 2026-os év kiemelt célkitűzése a Nemzeti Művelődési

Intézet módszertani projektjeibe való aktívabb bekapcsolódás, valamint a Déryné Program „országjáró” és egyéb alprogramjainak maximális kihasználása, amelyek lehetővé teszik a magaskultúra helyi megjelenítését külső források bevonásával.

Törekszünk arra, hogy ne csak helyszínt biztosítsunk partnereinknek, hanem közös projektgazdaként, szakmai inkubátorként segítsük a helyi kezdeményezések sikerét, ezzel is erősítve intézményünk központi, integráló szerepét.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG ÉS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK

Intézményünk szakmai munkáját a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény, a végrehajtásáról rendelkező **20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet**, valamint a helyi közművelődési rendelet szabályozza. Tevékenységünket az alábbi kiemelt alapszolgáltatás köré szervezzük:

1. Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása

A művelődő közösségek 2026-ban a társadalmi kohézió legfontosabb bástyái. Célunk, hogy a különböző érdeklődésű és korosztályú lakosok számára ne csupán fizikai teret, hanem szakmai inspirációt és a non-formális tanulás élményét is biztosítsuk.

Ezen célok elérése érdekében a 2026-os évben:

- **Generációs párbeszéd:** Kiemelten támogatjuk a Nyugdíjas Klub tradicionális értékőrző tevékenységét, miközben segítjük az idősebb generációk digitális és szociális aktivitását.
- **Ifjúsági bevonás:** A középiskolás korosztályt tudatosan integráljuk: az Iskolai Közösségi Szolgálat (IKSZ) keretében nemcsak feladatokat adunk, hanem lehetőséget a rendezvényszervezési tapasztalatszerzésre és a nyári diákmunka keretében a szakmai felelősségvállalásra.
- **Élményalapú terek:** Közösségi tereinkben (gyereksarok, kézműves műhely) a gasztrokulturális és kreatív foglalkozások révén a „csináld magad” kultúrát népszerűsítjük, erősítve a családok közös minőségi időtöltését.
- **Művészeti inkubáció:** Az amatőr művészeti csoportok, zenekarok és alkotók számára biztosítjuk a próbalehetőséget, a technikai háttérrel és a rendszeres bemutatkozási felületeket (kiállítások, gálaműsorok, koncertek).

- **Tudásátadás és prevenció:** Ismeretterjesztő előadásokkal, lakossági fórumokkal és egészségfejlesztő klubokkal segítjük az életminőség javítását, különös tekintettel a mentális egészségmegőrzésre és a betegségmegelőzésre.
- **Hálózatos együttműködés:** A helyi civil szervezetekkel és intézményekkel való kapcsolatunkban a társszervezői szerepkörre törekszünk: a technikai segítségnyújtáson túl közös szakmai tervezéssel emeljük a települési rendezvények színvonalát.
- **Aktív életmód:** A sport és rekreáció területén ösztönözzük a felnőtt lakosság mozgásgazdag életmódját, biztosítva a modern szabadidősportokhoz szükséges infrastrukturális hátteret.

2. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése

A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése 2026-ban intézményünk stratégiai pillére. Célunk a helyi társadalom kapcsolatrendszerének erősítése, az önszerveződő képesség fokozása és az állampolgári aktivitást ösztönző közösségfejlesztő folyamatok generálása.

Rendezvényeink többsége ezen a szinergián alapul: a megvalósítás nem csupán intézményi feladat, hanem közösségi összefogás eredménye. Programjaink jelentős része önkéntesek, helyi segítők és partnerintézmények (iskola, óvoda, civil szervezetek) aktív közreműködésével valósul meg, akik társszervezőként saját értékeikkel és tudásukkal gazdagítják a település kulturális szövetét.

A szolgáltatás keretében 2026-ban kiemelt feladatunk:

- **Részvételi kultúra mélyítése:** Olyan közösségfejlesztő programokat és fórumokat szervezünk, amelyek teret adnak a helyi igények megfogalmazásának és az érdekérvényesítésnek.
- **”Önkéntesstratégia:** Tudatosan építjük az önkéntesek bázisát, különös tekintettel a fiatalok társadalmi érzékenyítésére és az idősebb generációk tapasztalatának becsatornázására.
- **Generációk közötti hídépítés:** Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek, az ifjúság és az idősek közös tevékenységeire, elősegítve a generációk közötti tudásátadást és megértést.
- **Esélyegyenlőség és inklúzió:** Tevékenységeinkkel segítjük a hátránnyal élő csoportok társadalmi és kulturális integrációját, erősítve a befogadó és támogató települési légkört.

- **Mentális és fizikai jóllét:** Prevenációs programokkal (függőségek és devianciák megelőzése, áldozatvédelem) és mentálhigiénés szolgáltatásokkal járulunk hozzá a közösség lelki egészségéhez.
- **Partnerségi inkubáció:** Szakmai és módszertani támogatást nyújtunk a helyi civil és önszerveződő csoportok együttműködési folyamataikhoz.

A 2026. évi feladatellátás során tervezett konkrét tevékenységtípusok:

- **Közösségi élmény:** Gyermek- és ifjúsági programok, tematikus családi napok és közösségi rendezvények.
- **Értékkörzés és identitás:** Hagyományőrző és helytörténeti programok, amelyek erősítik a településhez való kötődést.
- **Aktív szabadidő:** Szórakoztató, zenés és táncos rendezvények, sportprogramok és rekreációs lehetőségek minden korosztálynak.
- **Tudatosság és párbeszéd:** Környezettudatos életmódra nevelő workshopok, szakmai előadások, interaktív fórumok és tanácsadások.
- **Szociális kohézió:** Önkéntes akciók és jótékonyági kezdeményezések koordinálása, közösségi találkozási alkalmak biztosítása.

3. Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása

2026-ban a tanulás már nem csupán ismeretszerzés, hanem az életminőség záloga és a társadalmi változásokhoz való alkalmazkodás eszköze. Intézményünk koncepciója a „lifelong learning” (élethosszig tartó tanulás) és a „lifewide learning” (egész életre kiterjedő tanulás) egységére épül. Felismerve, hogy a tanulás számtalan környezetben – formális, nem-formális és informális módon – valósul meg, a közművelődés eszközeivel hidat képezünk a tudás vágya és a hozzáférhető lehetőségek között.

Társadalomfejlesztési és szakmai céljaink:

- **Esélyegyenlőség a tudásban:** A kulturális és információs javakhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, az életminőség javítása közösségi tanulási folyamatokon keresztül.
- **Digitális kompetenciafejlesztés:** Kiemelt figyelmet fordítunk a digitális világban való magabiztos és etikus eligazodásra, segítve a technológiai olló záródását minden generáció számára.

- **Kulturális tanulási formák:** Olyan öntevékeny csoportokat, alkotóműhelyeket és klubokat (életmód, gasztronómia, vizuális kultúra) működtetünk, ahol a tudásátadás közösségi élménnyel párosul.

A 2026-os év kiemelt tevékenységi körei:

- **Képzési és önképzési alkalmak:** Iskolarendszeren kívüli tanfolyamok, ismeretterjesztő előadások és szemléletformáló fórumok szervezése (különös tekintettel a mentálhigiénére és a prevencióra).
- **Tehetséggondozás és alkotás:** Amatőr alkotóművészeti tevékenységek (zene, kézművesség, digitális művészetek) támogatása, vetélkedők és bemutatkozási lehetőségek biztosítása.
- **Aktív rekreáció:** Mozgásfejlesztő programok és új típusú szabadidősportok bevezetése, amelyek a fizikai és szellemi frissesség egyensúlyát szolgálják.
- **Élményalapú ismeretszerzés:** Kulturális és helytörténeti kirándulások szervezése, amelyek az épített és szellemi örökség közvetlen megtapasztalását teszik lehetővé.

Fókuszban az aktív időskor : A demográfiai változásokra reagálva 2026-ban az időskori tanulást stratégiai területként kezeljük. Az orvostudomány és az életszínvonal fejlődésével az idősebb generációk már nem csupán passzív résztvevők, hanem tudatos és aktív „megrendelői” a kulturális piacnak. Számukra a tanulás nemcsak szellemi frissítőt, hanem a társas magány elleni védőhálót és új élettávlatokat is jelent.

Ennek érdekében:

- Támogatjuk az öntevékeny szenior csoportok és alkotó körök működését.
- Olyan tapasztalási lehetőségeket teremtünk, amelyek az évtizedek alatt felhalmozott tudás átadását (intergenerációs tanulás) is lehetővé teszik.
- A szellemi és fizikai aktivitást összekapcsoló komplex programokat kínálunk, felismerve, hogy a közösségi lét a legjobb katalizátora az egészséges életmódnak.

Intézményünk 2026-ban is nyitott kapukkal vár minden tanulni vágyót, hiszünk abban, hogy a tudásmegosztás és a közös alkotás a települési jólét alapköve.

INTÉZMÉNYVEZETÉSI ÉS OPERATÍV FELADATOK

A szakmai programok megvalósítását egy stabil, átlátható és folyamatosan fejlődő intézményi háttérmunka támogatja. A 2026-os évben az alábbi operatív feladatokat végezzük a hatékonyság és a minőség biztosítása érdekében:

Minőségirányítás és tervezés:

- **Adatvezérelt tervezés:** A munkanaplók folyamatos vezetése, negyedéves összesítése és a kötelező statisztikai adatszolgáltatások (OSAP) pontos teljesítése.
- **Stratégiai dokumentáció:** Az éves intézményi munkatervék és szakmai beszámolók elkészítése, a képzési és beiskolázási tervek aktualizálása a munkatársak fejlődése érdekében.
- **Hatékonyagsmérés:** Rendszeres látogatói elégedettségmérés végzése, az eredmények beépítése a következő időszak tervezésébe.
- **Szervezetfejlesztés:** A munkaköri leírások és a közösségekkel kötött együttműködési megállapodások rendszeres felülvizsgálata a jogszabályi és szakmai változásoknak megfelelően.

Belső kommunikáció és csapatmunka:

- **Szakmai műhelymunka:** Év eleji stratégiai tervező nap (brainstorming), rendszeres negyedéves munkaértekezletek és a nagyobb rendezvényeket követő értékelő megbeszélések a tapasztalatok levonása érdekében.
- **Helyi láthatóság:** A Dánszentmiklósi Híradó szerkesztéséhez szükséges szakmai tartalmak és közérdekű információk folyamatos gyűjtése és publikálása.

Származtatott szolgáltatások és lakossági támogatás:

- **Infrastruktúra hasznosítása:** Az intézményi eszközök, berendezések és termek bérbeadásának koordinálása, külső rendezvények professzionális szervezési támogatása.
- **Digitális és irodai segítségnyújtás:** Ingyenes WIFI-szolgáltatás biztosítása, általános tájékoztatás, valamint egyéni segítségnyújtás a digitális ügyintézésben és az irodai szolgáltatások igénybevételében.

ZÁRSZÓ

Napjaink gyorsan változó, komplex társadalmi és gazdasági környezete folyamatos alkalmazkodást és proaktív szemléletet követel meg a közművelődés szereplőitől.

A 2026-os év kihívásaira nem csupán válaszolni kívánunk, hanem a kultúraközvetítés és a közösségépítés eszközeivel aktívan hozzá kívánunk járulni településünk népességmegtartó erejéhez és lakóinak jóllétéhez.

Munkatervünk összeállításakor és közösségi programjaink tervezésekor elsődleges prioritásként kezeltük, hogy minden kezdeményezésünk a helyi sajátosságokra és a lakossági elvárásokra épüljön. Célunk egy olyan egyensúly fenntartása, amelyben a specifikus kultúrafogyasztási igények kiszolgálása mellett hangsúlyosan érvényesül az értékalapú ízlésformálás, valamint a hatékonyságra és a felelős, gazdaságos forrásfelhasználásra való törekvés.

Intézményünk működtetését és a helyi közösségek szolgálatát elkötelezett szakemberként, felkészült és motivált munkatársakkal kívánom a 2026-os évben is megvalósítani. Hiszünk abban, hogy a Művelődési és Sportház és Könyvtár nem csupán egy épület, hanem Dánszentmiklós szellemi és közösségi motorja.

Ezen szakmai célok eléréséhez és a zavartalan feladatellátáshoz tisztelettel kérem a fenntartó önkormányzat támogató együttműködését, valamint az intézmény 2026. évi munkatervének jóváhagyását.

A munkaterv melléklete:

Szolgáltatási terv 2026.

Eseménynaptár 2026.

Dánszentmiklós, 2026. 03.05.

.....
intézményvezető

Szolgáltatási Terv 2026

Tevékenység megnevezése	Célja	Alapszolgáltatásba való besorolás		Rendszeres Tervezeti időpontja
Eseménynaptár létrehozása	Település éves kulturális programtervének összeállítása „Kerekasztal	1.	Fórum szervezése	január
Nyugdíjas klubtalálkozó	Nyugdíjasok találkozója, klubok fellépése, bemutatkozása, baráti kapcsolatok ápolása	1.	Helyszín, adminisztrációs, és irodatechnikai támogatás biztosítása közösségi tevékenységhez	május
Amatőr művészeti csoportok támogatása	Együttesek zenei próbáinak támogatása	1.	Művelődő közösségek technikai feltételeinek biztosítása	folyamato
Amatőr művészeti csoportok támogatása	Modern tánc	1	Művelődő közösségek technikai feltételeinek biztosítása	heti 1 alkalommal
Művészeti tavasz Művészeti karácsonyi kiállítás színjáték	Bemutatók lehetősége alkotók számára	1.	Helyszín és bemutatók lehetősége biztosítása	évente 2 alkalommal
Postagalamb Egyesület	Díjkiosztó ünnepségek megtartása	1.	Helyszín biztosítása művelődő közösségek számára	évente 2 alkalommal
Iskolai oktatást, nevelést segítő sport tevékenység	Az általános iskolás tanulók testnevelés óráinak, tömegsport	1.	Helyszín biztosítása rendszeres sporttevékenység	heti 5 alkalommal

biztosítása	foglalkozásainak támogatása		végzéséhez	
Iskolai oktatást, nevelést segítő műv.tevékenység biztosítása	Iskolai színjátszó szakkör, próbáinak támogatása	1.	Helyszín biztosítása művelődő közösségek rendszeres tevékenységének végzéséhez	heti rendszerességgel
Iskolai oktatást, nevelést segítő művelődési tevékenység biztosítása	Bemutakozási lehetőség biztosítása az ált.iskola művészeti tagozatának záróvizsgálóihoz (színjátszó-, rajz szakkör)	1.	Bemutakozási lehetőség biztosítása művelődő közösség számára	évente 2 alkalommal
Iskolai oktatást, nevelést segítő közösségi tevékenység	Helyszín biztosítása közösségi tevékenységekhez: Ady hét, Farsang	1.	Helyszín biztosítása alkalmyszerű művelődési és közösségi tevékenység végzéséhez	évente 1-2 alkalommal
Civil szervezetek támogatása	Szervezetek működésének támogatása	1	Adminisztrációs, irodai tevékenység biztosítása	folyamatos
Lakossági irodai szolgáltatások	Adminisztrációs és irodatechnikai támogatás nyújtása	1.	Adminisztrációs és irodatechnikai támogatás	folyamatos
Pályázatfigyelés, közreműködés pályázatok írásában	Intézmények, civil szervezetek, lakosság részére pályázati tanácsadás, segítségnyújtás pályázat megírásában	1.	Adminisztrációs és irodatechnikai támogatás	folyamatos; alkalmasság
WIFI tér	Szabadidő hasznos eltöltését segítő tevékenységek biztosítása	1.	Helyszín és technikai feltételek biztosítása	folyamatos

Work-shop	Gasztronómiai hagyományörzés	1	művelődő közösségek számára helyszínbiztosítás	alkalomsze
Magyar Kultúra Napja Magyar kultúra nagyjai kiállítás	Ünnepi kultúra ápolása	2	Közösségi részvétel	alkalomsze
Tollaslabda tábor	Szabadidő/Versenysport	2	Közösségfejlesztés	1 hét
Családi, baráti összejövetelek, rendezvények	Helyszín és program biztosítása különböző életkorú használók számára	2.	Szakmai, infrastrukturális támogatás	alkalomsze
Sport és egészségnap	Testi-lelki egészség megőrzése	2	Helyi közösségek erősítése	alkalomsze
Helyi zenekarok bemutatkozása	Bemutakozási lehetőség biztosítása művelődő közösségek számára	2.	Közösségfejlesztés Részvétel a rendezvény lebonyolításában helyszín biztosítása	évi 1 alkalo
Civil Tér használata	A településen működő civil szervezetek támogatása	2.	Társadalmi részvétel fejlesztése	folyamato
Nyugdíjas Klub	Időskorúak közösségi életének biztosítása	2.	Közösségi részvétel fejlesztése Idősek művelődésének segítése	heti 1 alkalom
Tüdőszűrés	Lakossági szűrővizsgálat	2.	Prevenációs program	5 nap
Magyar Vöröskereszt Helyi Alapszervezetének támogatása-	Rászorulóknak életminőségének javítása, adományosztás	2.	Esélyegyenlőséget elősegítő szolgáltatás	alkalomsze
Véradásszervezés	Véradásra ösztönzés, új	2.	Önkéntes tevékenység támogatása	évente 2 alkalom

	véradók toborzása			
Községi ünnepségek	Nemzeti ünnepek megünneplése, identitástudat, közösséghez való tartozás erősítése	2.	Állampolgári részvétel elősegítése	adott ünnepi alkalmakkor (március 15., június 4., október 23.)
Kiállítások	Ismeretterjesztés, közösségépítés	2.	Helyi közösségi élet fejlődését elősegítő program, generációk közötti kapcsolat erősítése	évi 4 alkalom
Kézműves sarok	Gyermekfoglalkoztató, kézműves technikák megismertetése	2.	Amatőr alkotóművészeti tevékenység,	évi 2 alkalom
Nyári játszótábor	A szabadidő hasznos eltöltése, sport és ügyességi játékok, vetélkedők, szabadtéri programok, kézműves foglalkozások biztosítása a gyerekeknek	2.	A közösségi részvétel fejlesztése, gyermekprogramok szervezése	július 5 nap
Idősek Világnapja	Generációk közötti kapcsolatok ápolása	2.	Közösségi részvétel fejlesztése	október
Nemzetközi Nőnap	Ünnepi kultúra ápolása	2	Közösségi részvétel	március
Költészet napja	Zenés irodalmi kávéház	2	Kulturális értékek ápolása, közösségi részvétel elősegítése	április
Magyar Népmese Napja	A Magyar Népmese népszerűsítése	2	Kulturális értékek ápolása, közösségi részvétel elősegítése	szeptember

Évfordulós bál	Évfordulós házaspárok ünneplése, helyi identitástudat erősítése, közösségi élmény nyújtása	2.	Közösségi részvétel fejlesztése, generációk közötti kapcsolat elősegítése	október
Szüreti felvonulás	Hagyományok felelevenítése közösségi alkalom megteremtése	2	Generációk közötti kapcsolatot elősegítő közösségi program	szeptember
Színházi előadás	Művészeti Iskola növendékeinek bemutató előadása a lakosság részére	2	Közösségi részvétel elősegítése, közösségi program biztosítása	december
Adventi ünnepkör	Ünnepi kultúra ápolása	2.	Közösségi részvétel fejlesztése	november december
Egyéb szervezetek támogatása: Falugazdász	Helyi gazdák, vállalkozók működésének támogatása, ismeretszerzés	3.	Ismeretszerzési lehetőség támogatása	heti 1 alkalommal
Tudásmegosztó: -AI a mindennapokban -Kreativitás	AI amindennapokban Kreatív megoldások	3.	Ismeretterjesztés, ismeretszerzés	évi 2 alkalommal
Családmodell és gyermekvállalás a magyar népmesékben	szakemberek, szülők munkájának, tevékenységének elősegítése	3	Ismeretterjesztés, ismeretszerzés	alkalomszerű
Kulturális utazás	Régmúlt hagyományainak, eszközeinek megismerése	3	Ismeretszerzés	alkalomszerű
	Mentális egészség	3	Ismeretterjesztés,	évi 2 alkalommal

Lelkünk egészsége	megőrzése		ismeretszerzés	
Gerinctorna	Rendszeres testmozgás, egészség megőrzése, harmónia megteremtése	3.	Közösségek megalakulásának, tevékenységének támogatása	heti 1 alkalommal
Taichi	Testi, lelki egyensúly megteremtése, rendszeres testmozgás	3	Közösségek megalakulásának, tevékenységének támogatása	heti 1 alkalommal
Zenebölcsi	Kisgyermekek fejlődésének támogatása, Szülő- gyermek kapcsolat elmélyítése	3	Közösségek megalakulásának, tevékenységének támogatása	kéthetente 1 alkalommal
Örömtánc	Rendszeres testmozgás, egészség megőrzése az idős korosztály számára	3.	Közösségek megalakulásának, tevékenységének támogatása	heti 1 alkalommal
Karate oktatás	Rendszeres testmozgás, egészség megőrzése, harmónia megteremtése	3.	Közösségek megalakulásának, tevékenységének támogatása	heti 2 alkalommal
„Miénk itt a tér!”	Közösségépítés Helyi gazdaságélénkítés hagyományápolás	2. 7.	Kulturális események szervezése, helyi gazdaságfejlesztés, helyi csoportok bemutatkozása	évi 1 alkalommal

Alapszolgáltatások:

1. Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közmű közösségek számára helyszín biztosítása.
2. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése
3. Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása

Kiegészítő szolgáltatás

7. Kulturális alapú gazdaságfejlesztés

ESEMÉNYNAPTÁR 2026.

2026.	ESEMÉNY	Szervezők, közre
Január 17. január 31	Galambász díjkiosztó, évzáró ünnepség	Művel Galambás
Január 23. péntek	Magyar Kultúra Napja Kiállítás	Önko Művel
Január 24. szombat	Teremtorna	Szárzhegy Mon
Január	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egy szako vállal
Január	Családi rendezvények	Bérlők Mű
Február 3. kedd	Közművelődési kerekasztal	Művel intézmé szer
Február 9. hétfő	Bozsik foci bajnokság	Sp
Február 9-től	Zenebölcsi	Művelé váll
Február 16-tól	Örömtánc	Művelé váll
Február 18-tól	Taichi	Művelé váll
Február 21 szombat	Egészség és sportnap	Önko Művel
Február 26. csüt.	Családmodell és gyermekvállalás a magyar népmesékben - előadás	Önkormá Művel
Február	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugc

Február	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelő egyesületi szakkollégium
Február	Családi rendezvények	Bérlők, Művelődési Általános Iskola
Március 6.péntek	Nónapi műsor Kaczor Feri	Önkormányzati Művelődési Általános Iskola
Március 13. péntek	Nemzeti ünnep Fáklyákkal	Önkormányzati Művelődési Általános Iskola
Március 20-21-22. p-sz-v	Földön-sínen-levegőben II. Modell és makett kiállítás	Művelődési Általános Iskola
Március	Tudásmegosztó: kreativitás	Művelődési Általános Iskola
Március	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugdíjas Klub
Március	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelő egyesületi szakkollégium
Március	Örömtánc	Művelődési Általános Iskola
Március	Családi rendezvények	Bérlők, Művelődési Általános Iskola
Április 17. péntek	Költészet napja Irodalmi kávéház	Művelődési Általános Iskola
Április 7-8	Tüdőszűrés	Törökbálinti Művelődési Általános Iskola
Április	Tudásmegosztó: AI a hétköznapokban	Művelődési Általános Iskola
Április	Ismeretterjesztő előadás: Lelkünk egészsége	Művelődési Általános Iskola Családsegítő Szolgálat

Április	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugd
Április	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelő egye szako vállal
Április	Örömtánc	Művelő vállal
Április	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
Május	Kulturális utazás Ópusztaszerre- Az alföldi embörök élete	Művelődési Petőfi Kultu
Május 11. hétfő	Véradás	Vörö: Művelő
Május 16 szombat	Nyugdíjas találkozó	Nyugd
Május 28. csütörtök	Év végi művészeti gála	Általár
Május 30 szombat	MIÉNK ITT A TÉR! termelői nap	Önkor Művelő
Június 4. csütörtök	Nemzeti Összetartozás Napja	Önkor Művelő
Június	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugd
Június	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelő egye szako vállal
Június	Örömtánc	Művelő vállal
Június	Családi rendezvények	Bérlők, Mű

június v. július	Workshop-Befőzés	A
Július 13.-17.	Szünidei játszótábor	Művel
Július	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugc
Július	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egye szako vállal
Július	Örömtánc	Művelé vállal
Július	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
Augusztus	Tollas tábor	Művelé Sport /
Augusztus	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugc
Augusztus	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egye szako vállal
Augusztus	Örömtánc	Művelé vállal
Augusztus	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
Szept. 12. szombat	Szüreti felvonulás	Önkoi Művelődés
Szept. 30. szerda	Magyar népmese napja	Köi
Szeptember	Ismeretterjesztő előadás: Lelkünk egészsége	Művelé Családseg

Szeptember	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyug
Szeptember	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egye szako vállal
Szeptember	Örömtánc	Művelé vállal
Szeptember	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
Október	Music fesztivál	Művelé Germár
Október 1. csütörtök	Idősek Napja	Önkor Művelé Általár
Október 13. kedd	Véradás	Vörö: Művelé
Október 17. szombat	Az Év Bálja	Művelé
Okt. 22. csütörtök	Ünnepi megemlékezés	Önkor Művelé Általár
November 13. péntek	Szólások és közmondások kiállítás A Magyar nyelv napja	Művelődési
November	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Művelé egye szako vállal
November	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egye szako vállal
November	Örömtánc	Művelé vállal

November	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
November 16-20	Ady Hét	Is
November 29. vasárnap	DÁNSZENTMIKLÓSI ADVENT Első adventi gyertyagyújtás	Művel Önkormány
December 18-20	Művészeti Karácsony kiállítás, színjáték	Általár
December	Nyugdíjas klub heti rendszerességgel	Nyugc
December	Sportolási lehetőségek: tollaslabda, karate, gerinctorna, modern tánc, teremfoci	Művelé egy szako vállal
December	Örömtánc	Művelé váll
December	Családi rendezvények	Bérlők, Mű
Tervezett programok	Értéktár vetélkedő	
	Értéktábor	
	Hungarikum nap	
	<i>2026-RA IGÉNYELT KULTURÁLIS PROGRAMOK ELSŐ HARMADÉV</i>	Szervezők, el
	„Hallod-e! Jer ide!” Magyar népmesék élőszóban nem csak gyerekeknek, mesemondóval	Hagyom Meses Meser Szövegfolk

	<p>Filmio Moziklub 2026 Hat alkalmas vetítés, beszélgetéssel Klasszikus és kortárs magyar filmek</p>	<p>Petőfi Kultu Nemzeti</p>
	<p>Az alföldi embörök élete Kulturális utazás Ópusztaszerre Hagyományos magyar népi kultúra felfedezése élményszerű programokkal</p>	<p>Ópusztas Történet</p>
	<p>Vándor Kulturális Kavalkád: Szemléletformáló – Múltidésző Műhely Betekintés a magyar népi kultúra szegletébe, egy utazó Cifra szobában Tánc Műhely Interaktív tánctanítás élő zenekari kísérettel Gyermekjátékok, egyszerű tánclépések megismerése Hangszer simogató műhely Interaktív műhely, élő zenekari kísérettel Népzene, hangszerbemutató, népi hangszerek kipróbálása Csibész Műhely (Kreatív kézműves foglalkozás) Hazavihető kézműves tárgyak készítése Cifra kifestő Kalotaszegi/Moldovai motívumok</p>	<p>Cifra Műhe Kulturáli</p>
	<p>A királylány és a huszár Kalamajka az erdőben</p>	<p>Pesti E Alaj</p>

	zenés, varázsos mesejáték	
	Úton a grund! „Pál utcai fiúk” –színházi előadás	I Oberon Egy

Művelődési és Sportház, Könyvtár
2735. Dánszentmiklós, Dózsa Gy. u. 85.

Könyvtári beszámoló

2025

Dánszentmiklós, 2026.03. 09.

Készítette: Nagy Zsuzsanna
intézményvezető

Rövid összefoglaló

Helyzetelemzés

2025-ben a könyvtár életét továbbra is a korábban megkezdett felújítási előkészületek és a gazdasági környezethez való alkalmazkodás határozta meg. Az építőipart érintő kihívások – különösen az alapanyagárak emelkedése és a beruházási költségek kiszámíthatatlansága – az elmúlt évben is fennálltak, így az intézmény infrastrukturális állapota nem változott, a tervezett felújítási munkálatok megkezdése továbbra is várat magára.

Működésünket továbbra is befolyásolták a magas energiaköltségek. A Művelődési és Sportház és Könyvtár komplex struktúrájából adódóan a közüzemi díjak nem különülnek el élesen a szakfeladatok között, de a költséghatékony üzemeltetés érdekében a könyvtári terekben fenntartottuk a kombinált fűtési rendszert. Az alaphőmérsékletet biztosító gázkazánok mellett a hűtő-fűtő klímák célzott használatával teremtettünk optimális körülményeket a látogatók és a munkavégzés számára.

A 2025-ös évben a beiratkozott tagok száma a 2024 évi adatokhoz képest szinthez képest stabil maradt.

Összességében a könyvtár 2025-ös működését is a rugalmasság jellemezte. Fő célunk változatlanul egy olyan modern szemléletű intézmény fenntartása volt, amely a szűkebb és tágabb környezet változásaihoz, valamint a település lakóinak igényeihez igazodva, a korszerű trendeket követve látja el kulturális és információs feladatait.

Trendek, innovatív lépések

Az innováció nálunk a használói igényekre és a helyi környezet elvárásaira adott közvetlen válasz, amely valódi hozzáadott értéket képvisel a közösség számára.

2025-ben is kiemelt prioritásként kezeltük a lakossági irodai szolgáltatásokat, amelyek jelentős része szorosan kapcsolódott a szociális típusú segítő munkához. Munkatársaink aktívan közreműködtek a különféle állami és önkormányzati támogatások – például nyugdíjjal kapcsolatos kérelmek vagy fűtési támogatások – igénylésében. Továbbra is meghatározó volt a munkaerőpiaci elhelyezkedést támogató tevékenységünk: számos esetben nyújtottunk segítséget professzionális önéletrajzok elkészítésében és az online jelentkezési felületek kezelésében.

A hétköznapi életvitelt megkönnyítő digitális ügyintézés terén is folyamatos volt az igény a könyvtári segítségnyújtásra. Legyen szó telefonkártya-egyeztetésről, banki műveletekről, internetes adatlapok kitöltéséről, nyomtatványok letöltéséről vagy az Ügyfélkapu használatáról, a könyvtár biztos pontot jelentett a lakosság számára.

Tapasztalataink szerint egyre gyakoribb, hogy látogatóink nem csupán egy-egy konkrét kérdéssel, hanem komplex élethelyzetekkel fordulnak hozzánk. Ilyenkor a problémamegoldás teljes folyamatát végigkísérjük, az információszerzéstől egészen a dokumentumok sikeres továbbításáig.

A működést befolyásoló infrastrukturális körülmények

A könyvtár továbbra is közös épületben üzemel a Művelődési Házzal és a Sportcsarnokkal. Míg az épület bizonyos részei a korábbi közösségépítési céloknak megfelelően már megújultak, a könyvtár olvasóterme, raktára és irodája az elmúlt két évtizedben nem esett át korszerűsítésen.

Mivel a jelenlegi belső állapotok 2025-ben sem tették lehetővé az innovatív programok vagy nagyobb szabású rendezvények helyben történő lebonyolítását, ezeket továbbra is a megújult közösségi terekben (például mesedélutánok, kiállítások) vagy az emeleti kamarateremben (szavalóversenyek, vetélkedők) valósítottuk meg. Ebből adódóan a könyvtári szakmai programok és a közművelődési tevékenységek 2025-ben is szorosan összefonódtak.

Az integrált intézményi forma ugyanakkor továbbra is jelentős előnyt jelentett: a programok jellegéhez mindig a legalkalmasabb helyszínt tudtuk hozzárendelni. Emellett a szakalkalmazottak közötti hatékony együttműködésnek köszönhetően a könyvtári rendezvények szakmai és személyi feltételei minden esetben maradéktalanul biztosítottak voltak.

A Küldetésnyilatkozatban meghatározott célok megvalósulása 2025-ben

Intézményünk 2025-ben is alapfeladatának tekintette a közösség tudásalapú támogatását és a kulturális esélyegyenlőség biztosítását. Tevékenységünket az alábbi pillérek mentén végeztük:

1. Az oktatás és az életen át tartó tanulás támogatása A formális oktatásban résztvevők számára a helyi igényekhez igazítottuk állományunkat:

Iskolai együttműködés: Az általános- és középiskolai kötelező és ajánlott irodalom beszerzése folyamatos volt. A felsőoktatásban tanulók számára egyedi igények alapján biztosítottuk a szakkönyveket.

Tehetség gondozás: Aktívan bevontuk a közösségi szolgálatos diákokat a könyvtár mindennapjaiba, támogatva pályaorientációjukat.

Digitális kompetenciák: „Hogyan használjam?” sorozatunk keretében egyéni segítséget nyújtottunk az okostelefon-kezelés, a biztonságos bankolás és az online ügyintézés területén.

Ismeretterjesztés: A 2025-ös évben is kiemelt figyelmet fordítottunk a könyvtári órákra, amelyek keretében minden helyi iskolai osztály számára lehetőséget biztosítottunk az előre egyeztetett látogatásra. Programjainkat úgy állítottuk össze, hogy azok színesek, interaktívak és élményközpontúak legyenek, így a diákok nemcsak információt kaptak, hanem valódi élményeket is szereztek. Célunk e foglalkozásokkal az volt, hogy a gyerekek a könyvtárra ne csupán a könyvek tárolóhelyeként, hanem egy vonzó és befogadó közösségi térként tekintsenek. Ezen alkalmak során a játékos ismerkedés és a közös felfedezés segítette megalapozni a legfiatalabb korosztály hosszú távú könyvtárhasználói kötődését.”

2. Olvasóvá nevelés és közösségi szabadidő

Célunk az olvasás élményalapú népszerűsítése volt:

Rendezvények: Tematikus programokkal (Népmese Napja, Költészet Napja – Irodalmi Kávéház) és színházi produkciókkal hoztuk közelebb az irodalmat.

Állománymenedzsment: Könyvcsomagok összeállításával, könyvvásárokkal és a leselejtezett dokumentumok ajándékozásával ösztönöztük a könyvek körforgását.

Szünidei programok: A vakációs foglalkozások és a társasjáték-klub révén a könyvtár a fiatalok elsődleges, biztonságos közösségi színterévé vált.

3. Helyi identitás és értékőrzés

A település értékeinek bemutatása kiemelt szerepet kapott:

Helytörténet: Szoros együttműködésben a Falumúzeum Alapítvánnyal vetélkedőket és hagyományőrző (pl. gasztronómiai) eseményeket szerveztünk.

Helyi nyilvánosság: Aktívan közreműködtünk a Dánszentmiklósi Híradó szerkesztésében, az anyaggyűjtésben.

4. Állampolgári tájékoztatás és közéleti szerepvállalás

A könyvtár információs hídként szolgált a lakosság és az intézmények között:

Tájékoztatás: Többcsatornás (online, telefonos és személyes) tájékoztatást nyújtottunk a közügyekről.

Civil szféra: Helyszínt és szakmai támogatást biztosítottunk civil szervezetek számára.

Döntéselőkészítés: Helyet adtunk lakossági fórumoknak.

A szervezet és személyi feltételek

A könyvtár napi szakmai feladatait egy fő középfokú végzettséggel rendelkező könyvtári munkatárs látja el. Szakmai munkáját és a stratégiai feladatok végrehajtását a Művelődési és Sportház állományában lévő, felsőfokú szakirányú végzettségű intézményvezető koordinálja és segíti. A könyvtári programok és

rendezvények megvalósítása szoros belső együttműködésben, a művelődésszervező aktív közreműködésével történik.

A humánerőforrást 2025-ben is hatékonyan egészítették ki külső segítők: a nyári időszakban diákmunkások támogatták a szabadidős gyermekprogramok lebonyolítását, míg a hétfői rendezvények sikeres megvalósításában az iskolai közösségi szolgálatukat teljesítő középiskolások nyújtottak segítséget. Emellett elkötelezett önkénteseink kreativitása és közreműködése idén is jelentősen hozzájárult programkínálatunk színesítéséhez.

Infrastruktúra és technikai felszereltség

A könyvtárnak otthont adó épület 1984-es átadása óta több jelentős állagmegóvási munkálaton esett át; a korábbi tetőfelújítás tartósan megoldotta a beázási problémákat. A 2020-ban kialakított, modern bútorokkal és paravánokkal felszerelt közösségi előtér 2025-ben is központi szerepet játszott: méltó helyszínt biztosított kiemelt rendezvényeinknek, mint a Költészet Napja. A nagyobb szabású vetélkedők, szakmai fórumok és szavalóversenyek befogadására továbbra is az emeleti kamaratermet használtuk. (Magyar Népmese Napja- színházi előadás)

Bár a könyvtár közvetlen egységei – az olvasóterem, az iroda és az előtér – továbbra is átfogó esztétikai és szerkezeti felújításra várnak, törekszünk arra, hogy a meglévő keretek között is inspiráló környezetet tartsunk fenn.

Infokommunikációs (IKT) eszközpark

A 2025-ös év jelentős előrelépést hozott digitális infrastruktúránk megújításában: sikerült beszereznünk 3 darab új asztali számítógépet, amivel megkezdődött a korábbi, 7 évnél idősebb gépparkunk tervszerű cseréje. Ez a fejlesztés elengedhetetlen volt a korszerű szoftverek futtatásához és a lakossági adminisztráció gyorsabb kiszolgálásához. A technológiai fejlődéssel párhuzamosan munkatársaink folyamatosan fejlesztették digitális kompetenciáikat.

A könyvtár saját eszközparkja (fénymásoló, nyomtató, szkennel, laminológép) mellett továbbra is zökkenőmentes az átjárás az intézményegységek között: a Művelődési Ház eszközei – projektor, aktív hangfalak, digitális fényképezőgép – folyamatosan rendelkezésünkre állnak a könyvtári programok megvalósításához

A nagyobb szabású vetélkedők, szakmai fórumok és szavalóversenyek befogadására továbbra is az emeleti kamaratermet használtuk.

Gyűjteményi információk

Gyűjteménykezelés és állományfejlesztés

A 2025-ös évben az állománygyarapítást továbbra is megbízható partnereinken – a Könyvtárellátón (KELLO), a Líra és a Libri online hálózatán – keresztül valósítottuk meg. Beszerzési politikánk alappillére az olvasói igények becsatornázása volt, így látogatóink idén is közvetlenül javaslatot tehetek az új kötetek kiválasztására.

Stratégiánk központi eleme maradt a „nem növekedés” elve: célunk nem a mennyiségi halmozás, hanem egy friss, jól forgó állomány fenntartása. A lakossági könyvfelajánlásokat 2025-ben is fogadtuk; a válogatás után be nem emelt műveket könyvvásárok keretében értékesítettük vagy elajándékoztuk, így biztosítva a dokumentumok további életútját.

Állományvédelem és feldolgozottság

Muzeális dokumentumok hiányában az állományvédelem idén is a használatból eredő sérülések helyszíni javítására korlátozódott. A védett helytörténeti dokumentumokat elkülönítve tároljuk, amelyek kutatási célból bármikor az olvasók rendelkezésére állnak. A könyvtári állomány adatainak rögzítése a SZIKLA adatbázisban folyamatos, a feldolgozottság mértéke továbbra is 100%-os, biztosítva a pontos nyilvántartást.

Kintlévőségek kezelése és digitalizálás

Kiemelt feladatként kezeltük a régóta kint lévő dokumentumok visszaszerzését. A személyes megkeresések mellett digitális csatornákon (e-mail, Messenger) és telefonon is felvettük a kapcsolatot az elmaradásban lévő olvasókkal. Bár a folyamat türelmet és kitartást igényel, 2025-ben is törekedtünk a közösségi tulajdon védelmére és az állomány hiánytalan megőrzésére.

Helytörténeti munkánk részeként a Dánszentmiklósi Híradó lapszámainak digitalizálása folyamatos. Az archivált számokat digitális adathordozón tároljuk, így az érdeklődők számára a kért cikkeket gyorsan, akár online formában is továbbítani tudjuk.

Szolgáltatások és közösségi programok

A könyvtári alapszolgáltatásokat 2025-ben is a jogszabályi előírásoknak és a használói igényeknek megfelelően működtettük. Minden nyitvatartási napon biztosítottuk a dokumentumok helyben használatát, a kölcsönzést, a visszavételt és az előjegyzést. Olvasóink számára folyamatosan nyújtottunk általános és szakirodalmi tájékoztatást, valamint biztosítottuk a számítógép- és internethasználatot, illetve a reprográfiai (fénymásolás, nyomtatás) szolgáltatásokat.

A gyermekek számára fenntartott mesesarok mellett aktívan bekapcsolódtunk a szünidei programokba: kézműves foglalkozásokkal, kulturális vetélkedőkkel és filmvetítésekkel tettük tartalmassá a szabadidőt.

Rendezvénynaplóunk az elmúlt évben is változatos volt:

Hagyományőrzés: A **Népmese Napja** alkalmából szervezett bábszínházi előadásunkon az óvodás és alsó tagozatos gyermekek népesítették be a közösségi teret.

Irodalom és zene: A **Magyar Költészet Napján** megrendezett „Irodalmi kávéházunkban” a megzenésített versek arattak nagy sikert, megszólítva minden generációt. Továbbra is nálunk kapott helyet a népszerű **„Mesélő dallamok”** interaktív zenei programsorozat is.

Táborok: Aktív szerepet vállaltunk a nyári rajz- és szabadidős játék táborok szervezésében és lebonyolításában.

Kiállítások: Az év folyamán több alkalommal adtunk helyet időszaki kiállításoknak, színesítve a település kulturális életét.

Könyvtári órák: Az óvodai csoportok és az alsó tagozatos osztályok rendszeres látogatásai során játékos formában népszerűsítettük a könyvtárhasználatot.

A szolgáltatásaink és programjaink 2025-ben is azt a célt szolgálták, hogy a könyvtár ne csupán egy intézmény, hanem a helyi közösség élő találkozási pontja legyen.

Minőségirányítás és hatékonyság

A könyvtár szolgáltatási palettáját 2025-ben is a használói igények folyamatos nyomon követésével alakítottuk ki. Az állománygyarapítás során prioritásként kezeltük az olvasói javaslatokat, az ehhez vezetett kívánságlista pedig hatékony eszköze volt a közösségi igényeken alapuló beszerzésnek.

Rendezvényeink színvonalának biztosítása érdekében minden eseményt követően „Minőségellenőrzési lapot” töltöttünk ki. Ebben dokumentáltuk a kitűzött célok teljesülését, és rögzítettük a jövőbeli fejlesztési javaslatokat. Ez a visszacsatolási rendszer képezte a 2025-ös szakmai munkánk és a következő évi tervezés alapját: a korábbi évek tapasztalatait elemezve döntöttünk a programok megtartásáról, kivezetéséről vagy tartalmi megújításáról.

A rendezvénynaptár összeállításakor nagy hangsúlyt fektettünk a szóbeli visszajelzésekre és a partnereinkkel (oktatási intézmények, civil szervezetek) folytatott rendszeres egyeztetésekre. A megvalósult programokat belső munkaértekezleteken és havi szintű megbeszéléseken közösen értékeltük ki. Ezen alkalmakkal feltártuk az esetleges hiányosságokat, és azonnali megoldási javaslatokat fogalmaztunk meg a szolgáltatási színvonal folyamatos fenntartása és emelése érdekében.”

Tájékoztatás és lakossági kapcsolatok

A település közéleti híradója átlagosan évente négy alkalommal jelenik meg, átfogó képet adva a könyvtár megvalósult programjairól és a várható eseményekről. A

kiadványt 900 példányban eljut a lakossághoz, biztosítva, hogy a nyomtatott információ minden dánszentmiklósi háztartásba közvetlenül eljusson.

A széles körű elérés érdekében a hagyományos és digitális csatornák kombinációját alkalmaztuk. A közösségi média és online felületek mellett kiemelt figyelmet fordítottunk a közvetlen vizuális tájékoztatásra is: eseményeinket plakátokon és egyedi szóróanyagokon keresztül is népszerűsítettük, így szólítva meg az intézmény környékén közlekedőket és a személyes tájékoztatást preferáló olvasóinkat.”

Stratégiai partnerségek és szakmai együttműködések

Intézményünk 2025-ös működésének alapköve a széles körű helyi és térségi összefogás volt. A legszorosabb szimbiózisban továbbra is a Művelődési Házzal dolgoztunk: a közös vezetés és az összehangolt erőforrás-kezelés lehetővé tette, hogy szolgáltatásaink és nagyrendezvényeink egységes színvonalon valósuljanak meg.

Kiemelt partnerintézményünk az Ady Endre Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az iskolai könyvtári feladatok ellátására vonatkozó érvényes megállapodásunk mellett, számos közös kulturális programot és pedagógiai projektet valósítottunk meg. Az óvodával fenntartott kapcsolatunk révén a legkisebbek rendszeres látogatásai során fektettük le az olvasóvá nevelés alapjait.

Külső kapcsolatrendszerünk további meghatározó elemei:

Ifjúsági közösségi szolgálat: 2025-ben is 12 középiskolával tartottunk fenn szerződéses kapcsolatot, biztosítva a diákok számára a kötelező közösségi szolgálat tartalmas és értékteremtő letöltését.

Önkormányzati kapcsolatok: Szoros szakmai együttműködés jellemezte munkánkat a fenntartó önkormányzattal, valamint a Pénzügyi, Településfejlesztési és Közösségépítési Bizottsággal, különösen a települési szintű rendezvények stratégiai tervezése és lebonyolítása során.

Civil szféra: A helyi civil szervezetek közül a Falumúzeum Alapítvánnyal ápolt partneri viszonyunk volt a legmeghatározóbb, amely elsősorban a közös helytörténeti kutatásokban és hagyományőrző eseményekben öltött testet.

Kommunikáció és PR-tevékenység

A könyvtár láthatóságát és a lakossági kapcsolatok elmélyítését 2025-ben is többszintű kommunikációs stratégiával biztosítottuk. A helyi közéleti Híradó minden lapszámában felületet kaptak intézményi híreink, felhívásaink és szakmai eseményeink. A Művelődési Ház és az Önkormányzat rendezvényeivel összehangolva, esztétikus szórólapok és programfüzetek formájában népszerűsítettük olvasásösztönző programjainkat és közösségi eseményeinket.

Digitális jelenlétünket a Facebook-oldalunk és az intézményi weboldal folyamatos frissítése jellemezte. Ezeken a felületeken nemcsak a megvalósult programokról adtunk hírt, hanem rendszeres könyvajánlókkal és interaktív tartalmakkal ösztönöztük a párbeszédet, valamint gyors választ adtunk a felhasználók online feltett kérdéseire.

Honlapunkat és közösségi média felületeinket az aktualitásoknak megfelelően, de legalább kéthavonta rendszerszinten is felülvizsgáltuk a naprakész tájékoztatás érdekében. Különös figyelmet fordítottunk az adatvédelemre: a GDPR-szabályzatainkat folyamatosan aktualizáltuk, és az előírásokat az intézményi kommunikáció minden csatornáján szigorúan érvényesítettük.

Statisztikai összegzés és jövőkép

A könyvtár szolgáltatásainak valódi társadalmi és gazdasági értéke messze túlmutat a puszta szám adatokon, hiszen intézményünk a település szellemi és információs bázisát jelenti. A 2025-ös év statisztikai híven tükrözik a gyűjteményünk dinamikus fejlődését és a modernizáció irányába tett lépéseinket.

Tudatos és intenzív gyarapítás:

Kiemelkedő eredmény, hogy a 2025-ös évben jelentősen növeltük a beszerzett dokumentumok számát (131-ről 160 darabra), ami több mint 20%-os bővülést jelent az újdonságok terén. Ezzel párhuzamosan a beszerzésre fordított összeg is megemelkedett, elérve a 659.000 Ft-ot. Ez a növekedés azt bizonyítja, hogy a korábbi évek állománytisztítása után 2025-ben a minőségi és mennyiségi építkezés került előtérbe: frissebb, nívósabb és az olvasói igényekre közvetlenül reagáló kiadványokkal gazdagítottuk a könyvtárat.

Stabilitás és hatékonyság:

A beiratkozott olvasók száma (262 fő) és a használati alkalmak (5250 eset) stabil bázist mutatnak. Bár a kölcsönzések számában (6200 db) kismértékű korrekció látható, ez a tendencia globálisan is megfigyelhető: a klasszikus kölcsönzést egyre inkább kiegészíti a helyben használat, a közösségi élmény és a digitális segítségnyújtás (irodai szolgáltatások, Ügyfélkapu-ügyintézés).

Zárógondolatok:

A könyvtár szerepe alapvető átalakuláson megy keresztül. A magyarországi könyvtári trendekhez hasonlóan Dánszentmiklóson is megfigyelhető, hogy a hagyományos dokumentumkölcsönzés mellett egyre hangsúlyosabbá válik a közösségi tér és az információs tanácsadó funkció. Annak ellenére, hogy országosan is a fizikai kölcsönzések száma a digitális tartalomfogyasztás miatt enyhe csökkenést mutat, a könyvtár mint „közösségi színtér” jelentősége felértékelődött.

Intézményünk 2025-ben sikeresen válaszolt ezekre a kihívásokra: a hazai szakmai ajánlásokkal összhangban nem a mennyiségi halmozásra, hanem a minőségi állományfrissítésre koncentráltunk. A beszerzett dokumentumok számának és

értékének növelése (160 db, 659.000 Ft) biztosítja, hogy gyűjteményünk naprakész maradjon

Legfőbb könyvtári adatok	2024	2025
Beiratkozott olvasók száma	268	262
Könyvtárhasználatok száma	5595	5250
Kölcsönzött dokumentumok száma	6950	6200
Beszerzett dokumentum száma	131	160
Apasztott dokumentumok száma	3560	-
Beszerzett dokumentumok értéke (ezer Ft-ra kerekítve)	550	659

Dánszentmiklós, 2026. 03. 09.

.....

intézményvezető

Művelődési és Sportház, Könyvtár
2735. Dánszentmiklós, Dózsa Gy. u. 85.

Könyvtári munkaterv 2026

Dánszentmiklós, 2026.03.09.

Készítette: Nagy Zsuzsanna
intézményvezető

1. Rövid összefoglaló

Működést befolyásoló körülmények, tényezők: Munkatervünk összeállításakor a 2025-ös év tapasztalataira építünk. Önkormányzatunk továbbra is kiemelt figyelmet fordít a könyvtár közösségi és információs szerepére. Bár az épület belső tereinek (olvasóterem, iroda) átfogó felújítása továbbra is várat magára, a szolgáltatásainkat a meglévő keretek között, az igényekhez rugalmasan alkalmazkodva fejlesztjük. 2026-ban is alapvető célunk az „Információs bázis” szerep erősítése.

Innovációk, innovatív lépések:

Folytatjuk és mélyítjük a „Gyere velünk kulturális eseményre!” programot, melynek célja, hogy lakosságunkat eljuttassuk különböző kulturális eseményre, kiállításra, megszervezve az utaztatást is. Ezen alkalmak vonzóak azok számára is, akiknek nehézkes az utazás.

Célunk, hogy a digitális eszközök (az új PC-k) segítségével virtuális túrlatvezetések is tartsunk azoknak, akik fizikailag nehezebben jutnak el a nagy múzeumokba, ezzel is segítve a kulturális esélyegyenlőséget.

2. Stratégiai célok végrehajtása

Helyismeret és identitás:

- A Dánszentmiklósi Híradó digitalizálását és digitális archiválását folytatjuk.
- A Falumúzeum Alapítvánnyal közösen legalább két nagy helytörténeti vetélkedőt tervezünk.
- Helyi alkotók számára „Mini-túrlatokat” szervezünk a közösségi előtérben.

Közösségépítés és partnerség:

- Szoros együttműködés a Déryné Programmal és a Nemzeti Művelődési Intézettel a minőségi színházi és közművelődési élményekért.
- **Előadásokat/workshopokat** tervezünk különböző témakörökben, különös hangsúlyt fektetve a generációkat összekapcsoló tartalmat illetően.
- **Olvasásnépszerűsítés (Könyvtári órák):**
Minden iskolai osztály és óvodai csoport számára biztosítjuk a negyedéves rendszerességű könyvtári foglalkozásokat.
- Tematikus **mesefoglalkozások** (népmese, kortárs gyerekirodalom).

Digitális írástudás (Egyéni mentorálás):

A 2025-ben beszerzett **3 új asztali számítógépre** alapozva fokozzuk a digitális segítségnyújtást:

- Ügyfélkapu-kezelés, bankkártya-biztonság és online jelentkezések támogatása.
- Egyéni mentorálás az idősebb generáció számára az okoseszközök világában.

3. Szervezet

A szakmai munkát továbbra is 1 fő középfokú végzettségű könyvtáros látja el, az intézményvezető és a művelődésszervező szakmai támogatásával. 2026-ban is tervezzük:

- 12 középiskolával kötött szerződésünk alapján a közösségi szolgálatos diákok fogadását.
- Nyári diákmunkások bevonását a szünidei táborokba.
- Résztvételt legalább egy országos szakmai továbbképzésen.

4. Infrastruktúra és IKT eszközpark

2026-ban a fő hangsúly a 2025-ben megkezdett technológiai megújulás kiaknázásán van.

- Az új számítógépek stabil működtetése mellett törekszünk a szoftverpark további frissítésére.
- A Művelődési Ház eszközeit (projektor, hangfalak) továbbra is integráltan használjuk a filmklubokhoz és előadásokhoz.
- Törekszünk a mesesarok és a közösségi tér esztétikai szinten tartására és apróbb dekorációs frissítésére.

5. Gyűjteménykezelés

- Folytatjuk a „nem növekedés” stratégiát: célunk a 100%-os feldolgozottság mellett az állomány folyamatos frissítése.
- **Gyarapítás:** Kiemelt figyelmet fordítunk a mentális egészséget támogató szakkönyvek és a legfrissebb sikerkönyvek beszerzésére (tervezett keret: min. 650-700 ezer Ft).
- **Visszaszerzés:** Szigorúbb és rendszeresebb ellenőrzést vezetünk be a régen kikölcsönzött könyvek visszaszerzésére.

6. Szolgáltatások

A hagyományos szolgáltatások (kölcsönzés, tájékoztatás) mellett 2026-ban erősítjük:

- **Irodai szolgáltatások:** szkennelés, laminálás és online dokumentumtovábbítás.
- **Helytörténeti digitális másolatok** küldése e-mailben az érdeklődőknek.
- **Közösségi délutánok:** társasjáték-klub és filmklub rendszeres megtartása.

7. Minőségirányítás

- Továbbra is vezetjük a **kívánságlistát** az állománygyarapításhoz.
- A rendezvények utáni **minőségellenőrzési lapok** alapján félévente belső értékelést tartunk.

- **Olvasói elégedettségmérés:** 2026 őszén egy rövid, papíralapú és online kérdőívet tervezünk a szolgáltatásokról.

8. Partnerségi együttműködések

2026-ban is a hálózati együttműködés marad sikerességünk záloga. Fenntartónkkal, Dánszentmiklós Község Önkormányzatával folyamatos és operatív kapcsolatot ápolunk a közösségi célok elérése érdekében.

- **Oktatási kapcsolatok:** Az iskolai könyvtári feladatok ellátása érdekében továbbra is érvényben tartjuk és szakmailag tartalommal töltjük meg a Klebelsberg Központtal kötött megállapodásunkat. Az óvodai csoportok számára rendszeres látogatási alkalmakat biztosítunk.
- **Ifjúsági szerepvállalás:** A térségi középiskolákkal fenntartott partneri hálózatunk révén lehetőséget biztosítunk a diákoknak a közösségi szolgálat nívós, könyvtári keretek között történő letöltésére.
- **Civil szféra és szakma:** Aktív segítői vagyunk a helyi civil szervezeteknek, nemcsak helyszín biztosításával, hanem adminisztratív és digitális támogatással is. Szakmai téren továbbra is szorosan együttműködünk a Nemzeti Művelődési Intézettel és a Déryné Programmal, hogy országos színvonalú kulturális produkciókat hozzunk el a településre.

9. PR/marketing/kommunikáció

A könyvtár láthatóságát 2026-ban is hibrid kommunikációval biztosítjuk:

- **Nyomtatott sajtó:** A helyi Híradó minden lapszámában megjelenünk aktuális ajánlókcal, tudósításokkal és felhívásokkal, kihasználva a kiadvány 900 példányos, teljes körű lakossági elérését.
- **Online jelenlét:** Facebook-oldalunkat és honlapunkat interaktívabbá tesszük; a 2025-ben beszerzett új számítógépek segítségével gyorsabb és látványosabb digitális tartalmakat (pl. videós könyvajánlókat, online kvízeket) teszünk közzé.
- **Közvetlen tájékoztatás:** Az önkormányzati rendezvényekhez kapcsolódva egységes arculatú plakátokkal és szóróanyagokkal népszerűsítjük az olvasást és aktuális programjainkat.
- **Adatvédelem:** Kommunikációnk során kiemelt figyelmet fordítunk a jogkövető magatartásra, a GDPR-előírások folyamatos betartásával.

Dánszentmiklós, 2026-03-09.

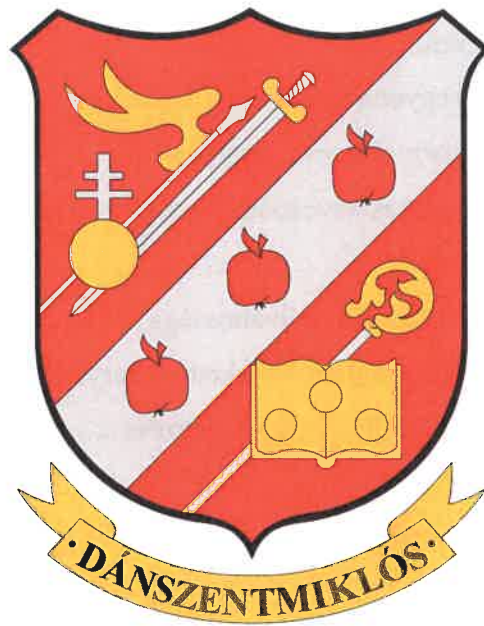
.....

intézményvezető

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Dánszentmiklós Község Önkormányzata

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2025-2029

.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	45
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	64
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékos személyek helyzete, esélyegyenlősége	79
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	85
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	85
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	87
10.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	87
10.3. Megvalósítás.....	88
10.3.1 A megvalósítás előkészítése.....	88
10.3.2 A megvalósítás folyamata	88
10.3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	90
10.3.4 Nyilvánosság	90
10.3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	91
10.3.6 Érvényesülés, módosítás	92
10.4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel (Ebkvt.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja alapján kiadott, 2021. július 1-től hatályos, a Belügyminisztérium által készített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal, Dánszentmiklós Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükséges helyi feladatokat és intézkedéseket.

Az önkormányzat az Ebkvt. 31. § (2) bekezdése alapján a HEP-et összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más önkormányzati dokumentumokkal, továbbá a program elkészítése és felülvizsgálata során bevonja a helyi partnereket, különösen a köznevelési intézmények állami és nem állami fenntartóit, valamint más releváns intézményeket és szervezeteket.

A település bemutatása

A település neve a „dán” és a Szent Miklós kifejezések összetételeiből keletkezett. A latin eredetű „dán” szó jelentése „dán ember” azaz erdőlakó, a vidék erdős jellegére utal, Szent Miklós pedig a község Árpád-kori templomának lehetett a védőszentje.

Dánszentmiklós 3050 lakosú község Pest megye déli részén, Budapeستől 45 km távolságra, a Duna- Tisza közti homokhátságon. Közúton a 4-es számú főutat az M5-ös autópályával, Albertirsa és Örkény között összekötő úton-, illetve a 405-ös számú főútról Nyáregyházánál déli irányba letérve érhetjük el legkönnyebben. Budapest fővárostól, Szolnoktól és Kecskeméttől 60 km távolságban fekszik. Cegléd város (25 km) kistérségéhez tartozó település aktív tagja a Dél-Pest megyei Településfejlesztési Társulásnak.

A község első írásos említése 1324-ből származik. Területén több Árpád- korban létezett falu nyomát is megtalálták. Neve a „dán” és a Szent Miklós kifejezések összetételéből keletkezett. A latin eredetű „dán” szó jelentése: „dán ember” azaz erdőlakó, a vidék erdős jellegére utal. Szent Miklós valószínűleg a község templomának lehetett a védőszentje. A török időkben elnéptelenedett falu földjeit előbb a szomszédos Vátya község, majd annak pusztulása után Nagykőrös vette bérbe. A török kiűzését követően a pilisi Beleznay grófok tulajdonába került, illetve Nagykőrös városa szerzett bérleti jogot területein. Az 1850-es években Beleznay grófok gazdatisztjénél házitanítóskodott egy ideig Petőfi Sándor öccse, István.

A 19. század végére egyik legnagyobb földbirtokosa Wekerle Sándor egykori miniszterelnök lett. Ekkoriban kezdett kialakulni a mai falu, az egykori közép- és kisbirtokos körül. A 20. századközepére szórványtelepüléseinek, tanyáinak lélekszáma már elérte a 2000 főt. A községháza 1944-ben épült fel, az 1950-es évek közepén a római katolikus templom is elkészült. A mezőgazdasági jellegű településen a fő megélhetési forrást a gyümölcsstermesztés, mint alma, szilva és meggy jelenti.

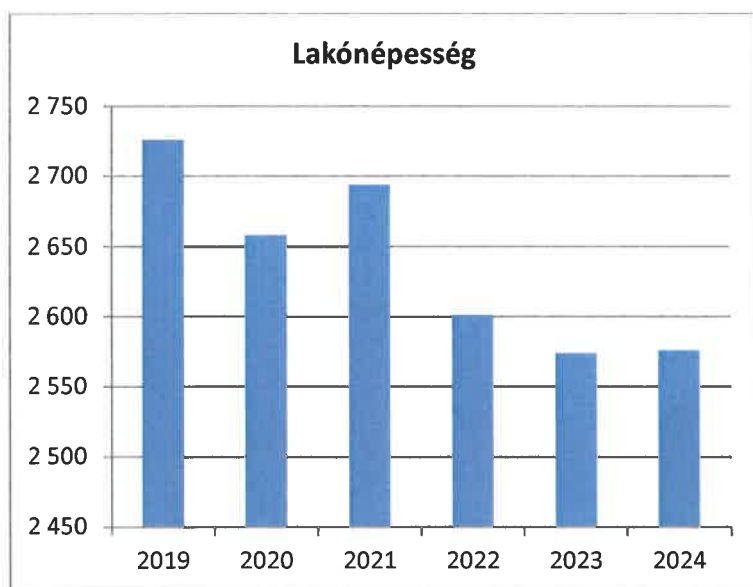
A megnevezett gyümölcsfajták kedvező áron vásárolhatók meg a helyi termelőknél minden évben. A 1970-es évektől nagyüzemi módszerekkel termelt gyümölcs feldolgozására láda-, majd konzerv- és hűtőtüzem épült. Időközben kiépült Dánszentmiklós intézményhálózata is. Általános iskola, óvoda, bölcsőde orvosi rendelő, gyógyszertár, postahivatal működik a településen. A kulturális feladatokat a 2000m²-es Művelődési és Sportház valamint a Sportcsarnok és a Könyvtár látja el. A település rendelkezik a teljes közmű ellátottsággal víz-, gáz-, telefon-, kábeltelevízió- és csatornahálózattal.

A környező településekhez viszonyítva kedvező ingatlan árakkal számolhatnak a községünkben letelepedők. Hívjuk és szeretettel várjuk a fővároshoz közel, a letelepedni vágyó fiatalokat, családokat, vállalkozásokat, befektetőket.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	2 726	bázis év
2020	2 658	97,51%
2021	2 694	101,35%
2022	2 601	96,55%
2023	2 574	98,96%
2024	2 576	100,08%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 458	1 427	2 885	50,54%	49,46%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			67	2,32%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	185	169	354	6,41%	5,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	38	68	1,04%	1,32%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	961	805	1 766	33,31%	27,90%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	68	80	148	2,36%	2,77%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	214	335	549	7,42%	11,61%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség: azok a személyek, akiknek egyetlen lakóhelyük van, életvitelszerűen ott élnek. hazánkban élő külföldiek akkor tartoznak a lakónépességbe, ha legalább 12 hónapja életvitelszerűen Magyarországon élnek.

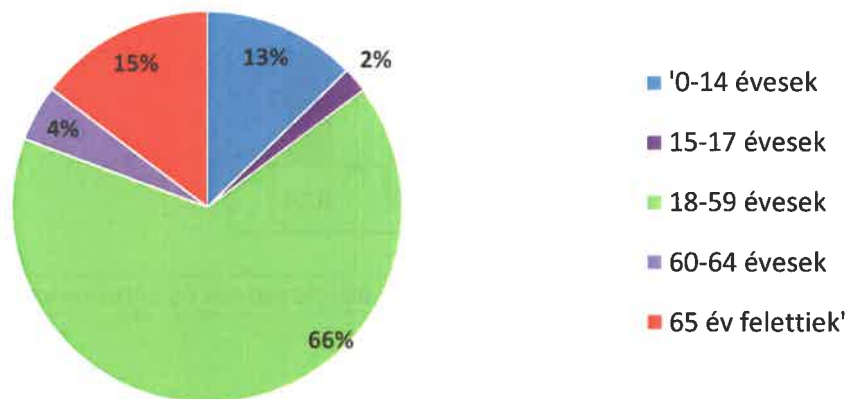
Állandó népesség: az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek adatait tartalmazza, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). Ebbe a csoportba tartoznak azok a személyek is, akik valamely okból (munkavállalás, tanulás, diplomáciai, kereskedelmi, tudományos megbízás teljesítése stb.) az eszmei időpontban átmenetileg külföldön tartózkodnak, de bejelentett lakóhelyük (lakásuk) az adott területen volt.

Az országos statisztikákhoz hasonlóan Dánszentmiklóson is meghaladja a nők aránya férfiak arányát. A 60 év felettieknél a férfiak számának jelentős csökkenése figyelhető meg, ami szintén megfelel az országosan tapasztaltaknak, a férfi lakosok alacsonyabb várható

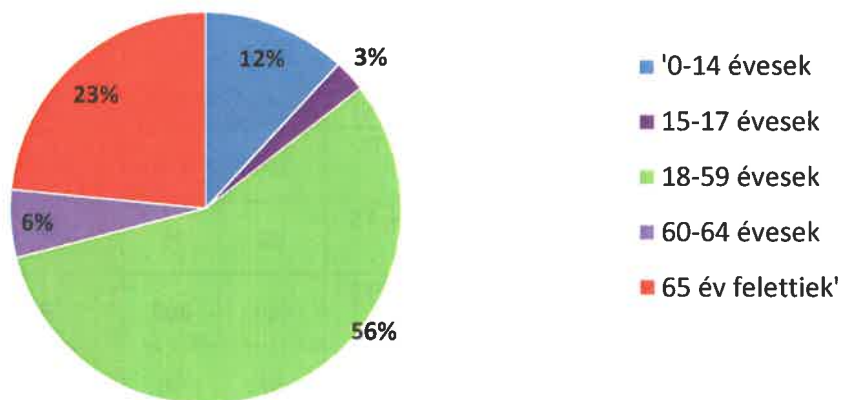
élettartamára tekintettel. A tendencia javítása érdekében a községnek kiemelt figyelmet kell fordítania a férfi lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére és a lakónépesség minél nagyobb számú bevonására.

A lakosság több mint 50% -a az aktív korosztályból kerül ki, ezért igen fontos feladat a községben a munkalehetőségek megteremtése.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

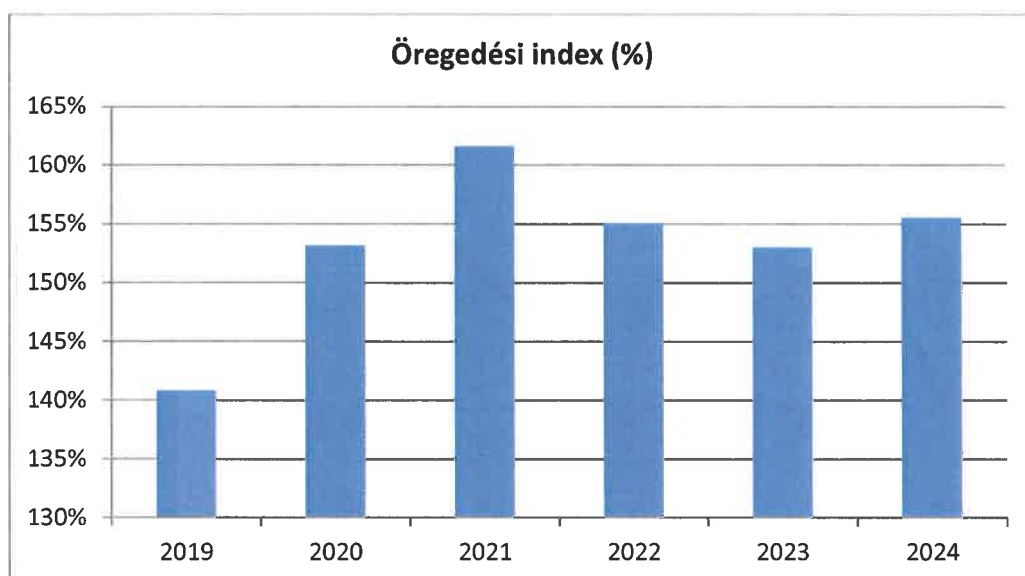

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	490	348	140,80%
2020	510	333	153,15%
2021	535	331	161,63%
2022	549	354	155,08%
2023	537	351	152,99%
2024	535	344	155,52%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexből láthatjuk, hogy Dánszentmiklós is az előregedő települések közé tartozik, bár a 2008-as év elején jelentős javulást tapasztaltunk, nagymértékben nőtt a fiatalok gyermekvállalási hajlandósága. Sajnos ez a tendencia a gazdasági válság kirobbanása óta megváltozott és a 14 év alatti lakosság ismételt csökkenése következett be. A 65 év feletti lakosság népesség száma viszont lassú, de folyamatos emelkedést mutat. A gyermekvállalási hajlandóság emelkedése érdekében az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítania a gyermekes családok és a nők esélyegyenlőségének biztosítására.

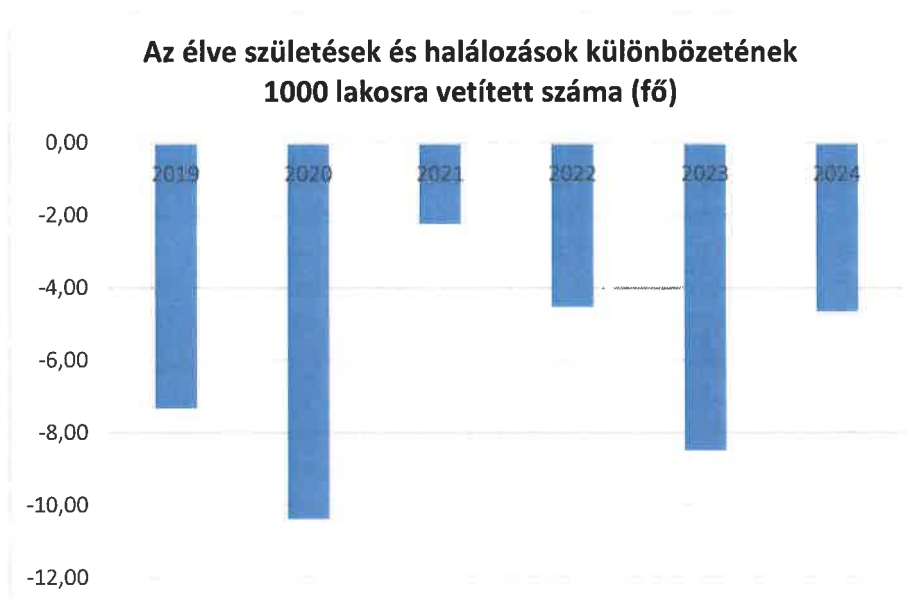
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	2,57
2020	-14,12
2021	13,83
2022	16,24
2023	-7,34
2024	2,72

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-7,33
2020	-10,40
2021	-2,24
2022	-4,53
2023	-8,50
2024	-4,66

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Dánszentmiklós népessége 2018 és 2023 között ingadozott, de összességében enyhe csökkenést mutat, a 2022-es átmeneti növekedés után 2023-ban ismét visszaesett. A település népességszerkezetét az idősödés jellemzi: az öregedési index 140% felett alakul, vagyis a 65 év felettiek aránya jelentősen meghaladja a gyermekkorúakét. A természetes szaporodás minden vizsgált évben negatív volt, vagyis a halálozások száma tartósan meghaladja az élve születéseket. A belföldi vándorlási egyenleg szintén ingadozó, 2021–2022 között pozitívumot mutatott, de 2023-ban ismét elvándorlásba fordult. Az állandó népesség összetételében a nők enyhe többségben vannak, és a legnépesebb korcsoport a 18–59 éveseké, miközben a 0–14 évesek aránya viszonylag alacsony, ami hosszú távon demográfiai kihívásokat vetít előre.

Értékeink, küldetésünk

Dánszentmiklós Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének biztosítására. Az esélyegyenlőség megléte mindannyiunk számára fontos értéket képvisel. Lényege, hogy minden ember egyenlő esélyekkel tudjon hozzáférni a különböző közszolgáltatásokhoz, függetlenül attól, hogy az illető férfi vagy nő, fogyatékkal élő vagy valamennyi nemzetiséghez tartozó személy. Az esélyegyenlőségnek érvényesülnie kell továbbá a munkaerőpiacon, az oktatás és képzés területén is.

Önkormányzatunknak aktív szerepet kell vállalnia az esélyegyenlőtlenségek felszámolása érdekében. Esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége részeként megalkotja az esélyegyenlőségi programot, valamint mindent megtesz azért, hogy a helyi civil szervezeteket és az önkormányzati intézményeket is bevonja az intézkedési tervek kidolgozásába.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Dánszentmiklós település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

-az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében. Az esélyegyenlőség biztosítására Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján fogalmazza meg a helyzetelemzésen alapuló, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat és feladatokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzati képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél különösen hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és az akadályozottak esélyeinek javítását célozza minden településen. Valójában számolni kell a tanyán élő, és több hátránnyal egyidejűleg érintett célcsoport tagjaival is. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek létrehoztnak egy egységes a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert is az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. „Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékkal élő) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”¹

A HEP-ek alkalmas és lehetőséget teremtenek helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.²

A HEP helyzetelemző részének céljai:

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.³ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

¹ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

² MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁴ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

Az esélyegyenlőség széles körben elfogadott érték, de annak értelmezései között jelentős különbségek vannak. Az esélyteremtés konkrét társadalmi, politikai és jogi kiváltságra, érdemen alapuló elvekre, valamint a tágabb, az egyén életminőségét figyelembe vevő problémákra, egalitarizmusra, prioritásra, elégedetlenségre, utilitarizmusra és az alapvető esélyektől megfosztottak igényeire adott válaszként fogalmazható meg.

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.⁵

A felzárkózás-politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékos személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.⁶

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, nők, idősek, és fogyatékkal élők – tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód előmozdítását – nemzetközi, uniós és hazai kötelezettségei, valamint alkotmányos alapelvei alapján – kiemelt nemzeti feladatként kezeli. Az Alaptörvény II. cikke, valamint a XV. cikk (4) bekezdése kimondja, hogy

⁴ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

⁵ Alaptörvény XXV. cikk.

⁶ MNTFS 2030. p. 166.

„Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének jogi kötelezettségét az *egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról* szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. § (1) bekezdése írja elő. A program kidolgozásának részletes szabályait az Ebktv. végrehajtási rendelete, a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet határozza meg, különösen annak „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” című fejezete.

A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni minden olyan hatályos ágazati jogszabályra, amely az esélyegyenlőség szempontjából releváns. Ezek különösen a következők:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.),
- a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet, amely a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének és iskolai oktatásának irányelveit határozza meg.
- A HEP készítésekor figyelembe veendő továbbá az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület szakmai állásfoglalásai, így különösen:
- a 309/1/2011. (II. 11.) TT sz. állásfoglalás az akadálymentesítési kötelezettségről,
- a 288/2/2010. (II. 11.) TT sz. állásfoglalás az „egyéb helyzet” meghatározásával kapcsolatban,
- a 2007. márciusi állásfoglalás az egyenlő bánásmód követelményéről a közoktatásban.

Önkormányzat releváns rendeletei, határozatai

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi⁷ célkitűzések:

1. Nincs szegénység
2. Nincs éhség
3. Jó egészség és jó közérzet
4. Minőségi oktatás
5. Nemek közötti egyenlőség
6. Tiszta víz és higiénia
7. Megfizethető és tiszta energia
8. Tisztességes munka és gazdasági növekedés
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. Csökkentett egyenlőtlenség
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció

⁷ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. Béke, igazságosság és erős intézmények
17. Partnerség a célokért

Szupranacionális⁸ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.⁹ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.¹⁰

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A Stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (MNTFS) kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

1. „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007–2032)
2. Nemzeti Digitalizációs Stratégia (2021–2030)
3. Nemzeti Tehetség Program (2008–2028)

⁸ Forrás : Területi Agenda 2030.

⁹ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

¹⁰ Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: A szegregátumok megszüntetésének lehetőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXV. évfolyam 3. szám pp 40-44 (2023)

4. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022–2026)
5. Európai Roma Keretstratégia (2020–2030)
6. A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021–2030)
7. Időügyi Nemzeti Stratégia (2009–2034)
8. Országos Fogyatékoságügyi Program (2026–)
9. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2024–2034)
10. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Programstratégia (2025)
11. Magyarország Kiberbiztonsági Stratégiája (2025)
12. Új Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2025–)
13. MLSZ Labdarúgás fejlesztési Stratégia (2025–2030)
14. Magyarország Versenyképességi Stratégiája (2024–2030)
15. Nemzeti Stratégiai Ütemterv a Digitális Évtizedhez (2023–2030)
16. A Nemzeti Drogellenes Stratégia (2021–2030)

1. „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007–2032)

Ez a hosszú távú, generációs időtávra szóló nemzeti stratégia a gyermekek jólétének, esélyegyenlőségének és társadalmi beilleszkedésének átfogó javítását célozza. Kiemelten kezeli a gyermekszegénység csökkentését, az oktatásban való egyenlő részvétel biztosítását és a szociális biztonság megerősítését. A stratégia abból indul ki, hogy a gyermeki jogok érvényesülése nemcsak morális, hanem társadalmi és gazdasági szükségszerűség is.

A program átfogó célkitűzései között szerepel:

- a szülői foglalkoztathatóság javítása, különös tekintettel a kisgyermekes anyákra;
- a minőségi gyermekintézményekhez (óvoda, iskola, védőnői szolgálat) való hozzáférés javítása;
- a gyermekek fejlődését hátráltató körülmények csökkentése, mint a lakhatási szegénység vagy az iskolai lemorzsolódás;
- a civil társadalom bevonása a gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztésébe.

A stratégia végrehajtásáért felelős testület évente értékeli az elért eredményeket és kiemeli a helyi önkormányzatok, egyházak és civil szereplők bevonásának fontosságát. Az integrált szemléletmód és az adatalapú tervezés kulcsszerepet játszik az egyenlőtlenségek felszámolásában.

2. Nemzeti Digitalizációs Stratégia (2021–2030)

Az NDS célja, hogy 2030-ra Magyarország versenyképes digitális gazdaságot, szolgáltatási rendszert és infrastruktúrát alakítson ki, amely minden állampolgár és vállalkozás számára elérhető. A stratégia négy alappillérré épül:

- Digitális infrastruktúra – az 5G hálózat teljes országos kiépítése, gigabit hálózatok elérhetősége;
- Digitális kompetenciák – a digitális írástudás fejlesztése az iskolai és felnőttképzésben, digitális pedagógia és tananyagok;
- Digitális gazdaság – a kkv-k digitalizálása, fintech és startup ökoszisztéma erősítése;
- Digitális állam – minden közszolgáltatás online elérhetősége, e-közigazgatás fejlesztése, mesterséges intelligencia a kormányzati működésben.

A stratégia számszerű célokat is megfogalmaz: például 90%-os digitális közszolgáltatási lefedettséget, 5 millió digitálisan kompetens felnőttet és 50 ezer IKT szakembert 2030-ra. A stratégiát kétfévente frissítik és monitoringrendszer követi nyomon az előrehaladást.

3. Nemzeti Tehetség Program (2008–2028)

A program célja a kivételes képességű, érdeklődő vagy szorgalmas fiatalok felfedezése és támogatása Magyarországon és a határon túli magyar lakta területeken. Hosszú távú célkitűzés, hogy a tehetség ne vesszen el a társadalmi egyenlőtlenségek miatt.

A támogatási formák közé tartozik:

- ösztöndíjak, mentorprogramok;
- tehetséggondozó műhelyek;
- tehetségnapok, versenyek, szakmai utak;
- civil, egyházi és iskolai kezdeményezések támogatása.

A Nemzeti Tehetség Központ koordinálásával a program évente több mint 300 ezer fiatalhoz jut el. A program külön hangsúlyt fektet a hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű fiatalok támogatására is. 2020 után megnövekedtek az online tehetséggondozási lehetőségek arányát.

4. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022–2026)

Az NKP-5 célja a természet és az emberi környezet védelme, valamint a fenntarthatóság központi szerepének megerősítése. A dokumentum a következő fókuszterületeket határozza meg:

- körforgásos gazdaság kiépítése;
- levegő- és vízminőség javítása;
- zöld közlekedés és energiahatékonyság;
- hulladékgazdálkodás és klímavédelem;
- természeti értékek megőrzése (Natura 2000 hálózat, biológiai sokféleség).

A program összekapcsolja a környezetvédelmi és gazdasági célokat, és ösztönzi a zöld beruházásokat (Zöld Otthon Program, napelem-telepítések, fenntartható mezőgazdaság). Az EU Green Deal célkitűzéseivel igazodik, külön figyelmet fordítva a közösségi részvétel és az oktatás erősítésére.

5. Európai Roma Keretstratégia (2020–2030)

Ez az uniós keretdokumentum a roma emberek esélyegyenlőségének biztosítását tűzi ki célul az oktatás, lakhatás, egészségügy, foglalkoztatás és társadalmi részvétel terén. Magyarország saját nemzeti stratégiával csatlakozott ehhez, amely célzottan kezeli:

- a korai iskolaelhagyás csökkentését;
- a romák szegregációjának felszámolását az oktatásban és lakhatásban;
- a roma nők és gyermekek speciális problémáit;
- a roma szervezetek szerepének erősítését a döntéshozatalban.

A stratégia horizontálisan alkalmazza a diszkriminációellenes elveket, és a helyi közösségek aktív részvételére épít. Előírja a roma kulturális identitás és örökség támogatását is.

6. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

A stratégia célja a nők életlehetőségeinek javítása és egyenlő társadalmi részvételük elősegítése. Három alappillére:

1. Családi szerepek megerősítése – gyermekvállalás támogatása, családbarát munkahelyek, anyasági és apasági szerepek egyensúlya;
2. Gazdasági részvétel – női vállalkozók támogatása, nők arányának növelése vezető pozíciókban, bérszakadék csökkentése;
3. Erőszak megelőzése és áldozatvédelem – kapcsolati erőszak elleni programok, krízisközpontok fejlesztése.

A stratégia külön alfejezetben foglalkozik a nők egészségmegőrzésével, mentális jólétével és a hátrányos helyzetű nők célzott támogatásával.

7. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2009–2034)

Az Idősügyi Stratégia célja, hogy az idős kor ne a kiszolgáltatottság, hanem az aktív, önálló élet szakasza legyen. Fő pillérei:

- egészséges öregedés (szűrések, mozgásprogramok, egészséges táplálkozás);
- szociális biztonság (nyugdíj, gondozás, lakhatás);
- társadalmi részvétel (önkéntesség, közösségi programok, idősgondozásban szerzett tudás visszacsatolása);
- digitális hozzáférés növelése (oktatás, e-egészségügy, online kapcsolattartás).

A stratégiát a Nemzeti Idősügyi Tanács koordinálja, és a helyi szintű idősbarát önkormányzati kezdeményezéseket is támogatja.

8. Országos Fogyatékosügyi Program (2026–)

A készülő új program célja a fogyatékossgal élő emberek teljes társadalmi befogadásának biztosítása. A dokumentum a 2015–2025-ös program utódja, az ENSZ Fogyatékossgal Élő Személyek Jogairól szóló Egyezménye szellemiségében.

Főbb fókuszpontok:

- önálló életvitel és személyi asszisztencia rendszerek fejlesztése;
- akadálymentes közszolgáltatások és közlekedés;
- inkluzív oktatás, munkaerőpiaci részvétel;
- orvosi és szociális ellátórendszerek integrálása.

A program a fogyatékossgal társadalmi modelljét követi, és célja az előítéletek lebontása, az aktív közéleti szerepvállalás támogatása.

9. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2024–2034)

Az új tízéves stratégia célja a bűnmegelőzés rendszerének megerősítése, a bűncselekményekhez vezető okok kezelése. Kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek és fiatalok (prevenciós oktatás, iskolai bűnmegelőzési programok);
- áldozatvédelem (krízisközpontok, jogi segítségnyújtás, tanúvédelem);
- újra bűnözők visszailleszkedése (reintegráció, társadalmi elfogadás).
- A stratégia hangsúlyt fektet a helyi közösségek, önkormányzatok és rendvédelmi szervek közötti együttműködésre. Célja, hogy a bűnmegelőzés ne csak a rendészeti szervek dolga legyen, hanem minden állampolgáré.

10. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Programstratégia (2025)

A 2025-ben megújított NKFI Programstratégia célja, hogy Magyarország tudományos és technológiai innovációs teljesítménye 2030-ra elérje az európai élvonalat. A stratégia meghatározó célja a kutatói és tudásalapú gazdaság fejlesztése, különösen a jövőorientált ágazatokban, mint a mesterséges intelligencia, biotechnológia, fenntartható energiagazdálkodás és digitális technológiák. A stratégia kiemelten támogatja a kutatói életpályát, az egyetemi–ipari együttműködések és a hazai start-up ökoszisztéma fejlődését.

Az NKFI Alap keretében meghirdetett pályázatok révén a kormány új finanszírozási eszközöket vezet be, különösen a piacképes innovációk gyorsítására és a nemzetközi szabadalmak megszerzésére. A program célja nemcsak a tudományos teljesítmény növelése, hanem az innovációs értéklánc minden elemének (kutatás, fejlesztés, piacra vitel) megerősítése is.

11. Magyarország Kiberbiztonsági Stratégiája (2025)

A 2025-ös Kiberbiztonsági Stratégia Magyarország digitális szuverenitásának védelmét szolgálja. A dokumentum komplex megközelítést alkalmaz: az állami, gazdasági és társadalmi rendszerek kibertérbeli sérülékenységének csökkentését, a digitális infrastruktúrák ellenálló képességének növelését, valamint az állampolgárok tudatosságának erősítését tűzi ki célul.

A stratégia külön kitér az állami informatikai rendszerek biztonságára, az egészségügyi, közlekedési és energetikai rendszerek védelmére, valamint az iskolai digitális nevelésre. A magyar kormány célja, hogy az ország 2030-ra regionális kiberbiztonsági központtá váljon, ezért a dokumentum ösztönzi a szakemberek képzését, az etikus hackerek szerepének megerősítését és a nemzetközi együttműködést az EU és NATO keretein belül.

12. Új Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2025–)

A 2025-ben készülő új Nemzeti Ifjúsági Stratégia átfogó képet kíván adni a fiatalok élethelyzetéről, és konkrét beavatkozásokat határoz meg az életpálya különböző szakaszaira. A stratégia a 15–29 év közötti korosztály lehetőségeit, szükségleteit és társadalmi beágyazottságát vizsgálja – kiemelten a munkaerőpiac, lakhatás, oktatás, közéleti részvétel és mentális egészség területén.

A stratégia hangsúlyozza a fiatalok közösségi szerepvállalásának fontosságát, támogatja az ifjúsági szervezeteket, az önkéntesség kultúráját és a digitális részvételi platformok kiépítését. A dokumentum célja, hogy a fiatalokat ne csak kedvezményezetteként, hanem stratégiai partnerekként kezelje. Szoros együttműködésben készül az EU Ifjúsági Stratégiával, a magyar oktatáspolitikával és a civil szférával.

13. MLSZ Labdarúgásfejlesztési Stratégia (2025–2030)

A Magyar Labdarúgó Szövetség új stratégiája a hazai labdarúgás minden szintjére kiterjed, az utánpótlás-neveléstől a válogatott mérkőzéseikig. A stratégia célja, hogy a labdarúgás közösségformáló és társadalmi integráló szerepét tovább erősítse, miközben emeli a sportág színvonalát és vonzerejét.

Kiemelt cél a nők és gyermekek bevonása, a szurkolói élmény javítása, valamint az utánpótlás-akadémiák minőségi fejlesztése. A stadionok modernizálásán és a klubrendszer átláthatóságán túl az MLSZ nagy hangsúlyt fektet a digitális térben való jelenlétre (pl. online közvetítések, szurkolói applikációk, játékoskövető rendszerek). A stratégia nemzetközi irányokkal is összhangban van, például az UEFA Grassroots programmal, és különös figyelmet fordít a sportág társadalmi beágyazottságára.

14. Versenyképességi Stratégia (2024–2030)

A Nemzeti Versenyképességi Stratégia célja, hogy Magyarország az EU 10 legversenyképesebb gazdasága közé kerüljön. A dokumentum négy pillérré épül:

1. Patriotizmus – a hazai termékek és vállalkozások támogatása;
2. Technológia – digitális átállás, AI és robotika ösztönzése;
3. Fenntarthatóság – zöld energia, körforgásos gazdaság, vízgazdálkodás;
4. Ellátásbiztonság – élelmiszer-, egészségügyi- és energiaszuverenitás.

A stratégia szerint a jövő kulcsa a tudásalapú gazdaság: erős kutatás-fejlesztési szektorral, versenyképes oktatással és vállalkozásbarát környezettel. Újításként a stratégia konkrét mérőszámokat is megad a célkitűzésekhez (pl. GDP/fő, exportarány, digitalizációs index). Az

állami intézkedések célja az adminisztrációs terhek csökkentése, az adórendszer versenyképessé tétele és a regionális gazdaságfejlesztés összehangolása.

15. Nemzeti Stratégiai Ütemterv a Digitális Évtizedhez (2023–2030)

Ez az ütemterv Magyarország válasza az EU Digitális Iránytű célkitűzéseire. A dokumentum részletes menetrendet ad arra, hogy az ország hogyan teljesíti a négy kulcsterületet:

1. Digitális készségek (80% alapkompétencia, 20 millió IKT szakember az EU-ban);
2. Biztonságos és fenntartható digitális infrastruktúra (5G, gigabit internet);
3. Digitális közszolgáltatások (e-kormányzat, e-egészségügy, mesterséges intelligencia a közigazgatásban);
4. Digitális vállalkozások (felhőalapú szolgáltatások, big data, kkv digitalizáció).

A magyar ütemterv mérföldköveket határoz meg minden évre, részletes mutatókkal és monitoring rendszerrel. A stratégia kiemelt célja a régiós lemaradás csökkentése és a vidéki térségek digitális integrációja. Az oktatás, közigazgatás, közlekedés, egészségügy és mezőgazdaság digitális megújítása kulcsterületekként jelenik meg.

16. Nemzeti Drogellenes Stratégia (2021–2030)

A Nemzeti Drogellenes Stratégia (2021–2030) célja, hogy átfogó, megelőzésre és közösségi támogatásra épülő választ adjon a szerhasználat kihívásaira Magyarországon. A stratégia középpontjában a tudatos és egészséges életvezetés elősegítése áll, különös tekintettel a gyermekekre és fiatalokra. Három fő pillére a **megelőzés, kezelés és felépülés támogatása**, valamint a kínálatcsökkentés. A dokumentum nagy hangsúlyt fektet a **családok, iskolák és közösségek bevonására**, valamint a szakemberek képzésére. A stratégia fontosnak tartja az **érzékenyítés és tájékoztatás** eszközeinek alkalmazását, különösen az iskolai programok és a digitális platformok révén. Az együttműködés az állami, civil és egyházi szereplők között kulcsfontosságú elem a célkitűzések megvalósításában.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program összehangolásra kerül az önkormányzat más stratégiai dokumentumaival, különösen:

1. költségvetési koncepcióval,
2. szociális szolgáltatástervezési koncepcióval,
3. településrendezési tervvel, valamint
4. településfejlesztési koncepcióval.

1. Költségvetési koncepció

A HEP-ben megfogalmazott intézkedések csak akkor válhatnak gyakorlattá, ha azok forrásigénye megjelenik az önkormányzat költségvetési tervezésében. Ezért az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő programokhoz szükséges forrásokat már a költségvetési koncepció szintjén is figyelembe kell venni. A HEP prioritásainak megjelenítése a költségvetés tervezésében (pl. akadálymentesítés, szociális szolgáltatások bővítése, tanulást segítő programok).

2. Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

A HEP célcsoportjainak jelentős része szociális szolgáltatásokat vesz igénybe. A szolgáltatástervezési koncepció meghatározza, milyen ellátási formákra van szükség a

településen (pl. házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti alapellátás). A HEP helyzetelemzése segíti a szolgáltatási igények pontosabb meghatározását, és fordítva: a koncepció adatai segítik a HEP IT intézkedéseinek összeállítását, pl. ellátórendszer, hozzáférési akadályok, hiányterületek feltárása, kapacitásbővítés.

3. Településrendezési terv

A rendezési terv a területhasználatot, infrastruktúra-fejlesztéseket, közlekedést és intézményi elhelyezkedést határozza meg. A HEP szempontjából fontos, hogy ne alakuljanak ki szegregált lakókörnyezetek, és a célcsoportok (pl. romák, fogyatékosokkal élők, idősek) számára is biztosított legyen a lakhatáshoz, közszolgáltatásokhoz, intézményekhez való egyenlő hozzáférés. pl. szegregációmentesség, akadálymentes közterek, elérhető intézmények.

4. Településfejlesztési koncepció

Ez a legátfogóbb stratégiai dokumentum, amely hosszú távon határozza meg a település fejlődési irányait. A HEP célja, hogy ezekbe a fejlesztési irányokba **beépüljenek az esélyteremtés szempontjai** is: pl. foglalkoztatás, oktatás, közlekedés, digitális hozzáférés területén. Fontos, hogy a HEP és a településfejlesztési koncepció **ne ellentmondjanak egymásnak**, hanem kiegészítsék egymást, pl. célcsoportokra is kiterjedő hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlesztések.

A HEP nem egy önálló dokumentum a „szociális asztalon”, hanem **egy olyan horizontális tervezési eszköz**, amelynek célja, hogy **összehangolja a település ágazati stratégiáit** az esélyegyenlőségi szempontokkal. A hatásos HEP akkor jön létre, ha *ezekbe a dokumentumokba beépülnek* a hátránykompenzáció, az elérhetőség, a szociális biztonság és a társadalmi befogadás szempontjai.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Dánszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programja (HEP) szorosan kapcsolódik a térségi és társulási együttműködésekhez, amelyek célja a társadalmi felzárkózás elősegítése és az esélyegyenlőség biztosítása a településen és annak környezetében.

Az ellátást a Ceglédi Többcélú Kistérségi Társulás (CTKT) keretében, mikrotérségi szinten az Albertirsai Családsegítő Központon keresztül biztosítja az önkormányzat.

Ennek keretében a gyermekjóléti szolgáltatás jelentősebb területei minden nehézség nélkül hozzáférhetőek. A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás ugyan budapesti székhellyel működik, a szolgálat munkatársai évente egy alkalommal a kistérségi központban rendszeresen megszervezik a tanácsadást a továbbtanulás előtt álló diákok részére.

Az alapellátás keretében a gyermekek körülményeinek, családjaik életvezetésének javítása érdekében a gyermekjóléti megbízott szükség szerint látogatja az arra rászoruló családokat és közben – ha erre szükség van – pszichológiai, jogi tanácsadást is szerveznek, intézményi konzultációra kéri a szülőket.

Az alapellátás igénybevétele minden esetben önkéntes alapon történik, melyet a szülő és a gyermek is egyaránt kezdeményezhet.

Az eddigi gyakorlati tapasztalatok birtokában elmondható, hogy a gyermekjóléti szolgáltatás általunk alkalmazott rendszere, hasznos és eredményes a feladatok ellátását érintően.

Működtetése jelentősen javítja a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű családok és gyermekek problémáinak kezelését, azok megoldását. A település oktatási intézményeire készült esélyegyenlőségi terv, részletesen elemzi a jelenlegi helyzetet az óvoda és általános iskola és alapfokú művészetoktatást érintően, ugyanakkor meghatározza a fejlesztendő területeket, megjelölve azok felelőseit, és a megvalósítások határidejét.

Ugyanakkor a települési esélyegyenlőségi programban szükséges az oktatási területek legfontosabb prioritásait az alábbiak szerint rögzíteni: valósuljon meg a teljes óvodáztatás községünkben, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű gyermekekre,

- ehhez biztosítani kell a személyi és tárgyi feltételeket,
- meg kell vizsgálni az óvoda épületegységében egy bölcsődei korú csoport indítási feltételeit, lehetőségét,
- tovább kell fejleszteni az integrált oktatást,
- a rendszeres ellenőrzéssel meghatározhatók a preventív beavatkozások,
- erősíteni kell a gazdasági élet által igényelt foglalkozások, szakmák továbbtanulásnál történő figyelembevételét,
- a CTKT keretében tovább kell folytatni az együttműködési lehetőségek szélesítését, pld: művészetoktatás, gyógy-testnevelés, GERJEMENTI OKTATÁSI TÁRSULÁS,
- a középiskolában továbbtanulókról fejleszteni kell a visszajelző rendszert az általános iskola irányába,
- keresni kell és lehetőség szerint bővíteni szükséges az ösztöndíj rendszert, valamint a jó képességű tanulók, felkészítő pedagógusaik elismerését,
- az esélyegyenlőség figyelembevételével a szakmai, társadalmi és gazdasági szereplőkkel folyamatos kapcsolattartással elemezni szükséges, az oktatási lehetőségek előremutató, fejlesztést célzó irányait és azok hatásait.

Ezen együttműködések nagyon sok tekintetben elősegíthetik a kistelepüléseken a hatékony, eredményes, a jövő generációt adó gyermekek ellátását, alapfokú felkészítési szintjük erősítését.

Dánszentmiklós település esélyegyenlőségi programjának végrehajtása során a település lakossága, civilszervezetei, a szakbizottságok és tagjaik bármikor írásos javaslattal, észrevétellel élhetnek a település önkormányzatánál. Ezeket a jegyző köteles összegyűjteni és az éves monitoring jelentéseket tárgyaló ülésen a képviselőtestület elé terjeszteni, ahol azokról az önkormányzat döntést hoz.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,¹¹ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi önkormányzat Polgármesteri Hivatalának ügyintézői olyan statisztikai adatokkal és nyilvántartásokkal rendelkeznek, amelyek jelentős segítséget nyújtottak az adatgyűjtés során. Kistelepülési adottságokból fakadóan az ügyintézők hely- és emberismerete kiemelkedő, ami lehetővé teszi, hogy a helyi sajátosságokat, társadalmi problémákat és az esélyegyenlőségi szempontból kritikus területeket számadatok hiányában is megfelelő érzékenységgel azonosítsák. Különösen a fogyatékkal élő személyekre vonatkozó nyilvántartások esetében mutatkozik adatdeficit, ám a Hivatal munkatársai – több éves helyismeretük alapján – ezen a területen is hiteles becsléseket tudtak adni. A helyzetelemzéshez felhasznált statisztikai adatok elsődlegesen a TEIR (Térségi Statisztikai Rendszer) adatbázisból, valamint az önkormányzati és intézményi nyilvántartásokból származtak. Emellett figyelembe vettük a szociális és oktatási intézmények szakmai beszámolóit, valamint a szakemberek gyakorlati tapasztalatait is. A jelen program készítése során azonban már figyelemmel voltunk a 2022. évi népszámlálás keretében közzétett legfrissebb statisztikákra, amennyiben azok településszintű bontásban elérhetőek voltak. Az adatgyűjtés során a helyi intézmények és a társhatóságok együttműködését is igénybe vettük a helyzetelemzés teljessége érdekében.

¹¹ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

2.4 Magyarországon működő országos érdekvédelmi szervezeteket, megadva székhelyüket, e-mail címüket és telefonszámukat:

1. Nők

- **NANE – Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület**
  - **Székhely:** 1447 Budapest, Pf. 502
  - **E-mail:** info@nane.hu
  - **Segélyvonal:** 06 80 505 101 (ingyenesen hívható)
  - **Weboldal:** <https://nane.hu>
  - **Megjegyzés:** A NANE Egyesület 1994-ben alakult, célja a nők és gyermekek elleni erőszak megelőzése és az áldozatok támogatása. [TEF+2todogod.com+2NANE+2EMMA Egyesület+6NANE+6todogod.com+6](https://www.tefodod.com)
- **PATENT Egyesület – Patriarchátust Ellenzők Társasága**
  - **Székhely:** 1062 Budapest, Aradi utca 40.
  - **E-mail:** jog@patent.org.hu
  - **Jogsegélyvonal:** 06 80 808 081 (ingyenesen hívható szerdán 16–18 óráig, csütörtökön 10–12 óráig)
  - **Weboldal:** <https://www.patent.org.hu>
  - **Megjegyzés:** A PATENT Egyesület jogi és pszichológiai segítséget nyújt a nők elleni erőszak áldozatainak. [TEF+5patent.org.hu+5EMMA Egyesület+5EMMA Egyesület+2Facebook+2support.patent.org.hu+2](https://www.tefodod.com)

2. Gyermekek

- **Gyermekút Módszertani Központ**
  - **Székhely:** 1134 Budapest, Tüzér utca 33–35.
  - **E-mail:** gyermekut@csalad.hu
  - **Weboldal:** <https://gyermekut.hu>
  - **Megjegyzés:** A központ célja a gyermekek fejlődésének támogatása és a gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése. [Gyermekút+3Család+3Család+3efiportal.hu+7Gyermekút+7Gyermekút+7](https://www.gyermekut.hu)
- **SOS Gyermekfalvak Magyarország**
  - **Székhely:** 1095 Budapest, Boráros tér 4., 4. lépcsőház, 4. emelet
  - **E-mail:** adomanyinfo@sos.hu
  - **Telefon:** +36 1 301 3160
  - **Weboldal:** <https://www.sos.hu>
  - **Megjegyzés:** Az SOS Gyermekfalvak családjukat elvesztett gyermekeknek nyújtanak otthont és támogatást. [Civilek+25sos.hu+25Adjukössze+25Adjukössze+1Facebook+1](https://www.civilek.com)
- **Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány**
  - **Székhely:** 1027 Budapest, Jurányi utca 1.
  - **E-mail:** info@hintalovon.hu
  - **Telefon:** +36 30 315 2032
  - **Weboldal:** <https://hintalovon.hu>
  - **Megjegyzés:** Az alapítvány a gyermekjogok védelmével és a gyermekek jogtudatosságának növelésével foglalkozik. [Adjukössze+1Hintalovon+1Hintalovon+2Hintalovon+2Civilek+2TEF](https://www.adjukossze.com)

3. Fogyatékossgal élők

- **Autisták Országos Szövetsége (AOSZ)**
  - **Székhely:** 1053 Budapest, Fejér György utca 10.
  - **E-mail:** info@esoember.hu
  - **Telefon:** +36 1 354 1073

- **Weboldal:** <https://aosz.hu>
- **Megjegyzés:** Az AOSZ az autista emberek és családjaik érdekvédelmét látja el. [Adjukössze+2AOSZ+2Kezen Fogva+2](#)
- **Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)**
  - **Székhely:** 1068 Budapest, Benczúr utca 21.
  - **E-mail:** info@sinosz.hu
  - **Telefon:** +36 1 351 0434
  - **Weboldal:** <https://sinosz.hu>
  - **Megjegyzés:** A SINOSZ a siket és nagyothalló emberek érdekvédelmi szervezete. [SINOSZ Jelnyelvi TolmácsszolgálatSINOSZ Jelnyelvi Tolmácsszolgálat+2Sinosz+2Adjukössze+2Sinosz](#)

4. Idősek

- **Nyugdíjas Klubok és Idősek „Életet az Éveknek” Országos Szövetsége**
  - **Székhely:** 1068 Budapest, Benczúr utca 45.
  - **E-mail:** nyugszov@hu.inter.net
  - **Telefon:** +36 1 327 0118
  - **Weboldal:** <https://www.eletetazeveknek.hu>
  - **Megjegyzés:** A szövetség az idősek érdekvédelmét és közösségi életét támogatja. [Életet az Éveknek+1Életet az Éveknek+1Életet az Éveknek+8hangosabbagyuloletnel.hu+8Lusha+8](#)

5. Mélyszegénységben élők, romák

- **Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (TEF)**
  - **Székhely:** 1135 Budapest, Szegedi út 35–37.
  - **E-mail:** foigazgatosag@tef.gov.hu
  - **Telefon:** +36 1 896 9514
  - **Weboldal:** <https://tef.gov.hu>
  - **Megjegyzés:** A TEF a társadalmi felzárkózásért és esélyteremtésért felelős kormányzati szerv. [TEF](#)

Az emberi méltóság minden egyént és társadalmi csoportot egyenlő módon illet meg; ez az alapjog korlátozhatatlan, visszavonhatatlan és megkérdőjelezhetetlen. Elfogadhatatlan minden olyan véleménynyilvánítás, amely – például a roma kisebbséggel szemben – sértő módon megkérdőjelezi az emberi méltóság egyetemes érvényét. A mélyszegénységben élők és a roma származású emberek esélyegyenlőségi szempontból történő összevonása kizárólag akkor indokolt, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény társadalmi csoportba is tartozik. A Helyi Esélyegyenlőségi Programban (HEP) e két célcsoport együttes említése indokolható a munkahelyteremtés, foglalkoztatás, oktatás és képzés, egészségügyi és szociális szolgáltatások, szegregáció kezelése, illetve a közéletben való részvétel témaköreiben.

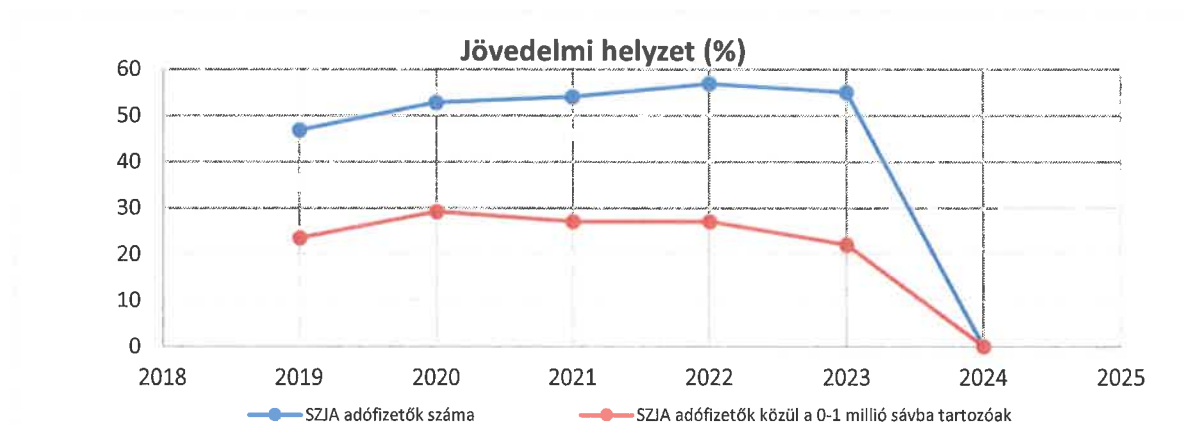
A jogalkotó több irányból kívánja előmozdítani a nemzetiségi lakosság esélyegyenlőségét. Az Njt. 81. § (1) bekezdése szerint a nemzetiségi lakosságot érintő helyi önkormányzati határozatot – különösen a kollektív nyelvhasználat, a hagyományápolás, a kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, a társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás körében – csak az érintett települési nemzetiségi önkormányzat egyetértésével lehet meghozni. Ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat jogosult a véleményezésre. Az Njt. 81. § (1a) bekezdése alapján a nyilatkozat megtételére harminc nap áll rendelkezésre, amely határidő egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbítható, de összességében jogvesztő jellegű. Az Njt. 115. § d) pontja szerint a települési nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata a képviselt közösség érdekképviseletének és esélyegyenlőségének biztosítása.

Az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 8. §-a több, a roma/cigány etnikai hovatartozást jellemző védett tulajdonságot is nevesít: így a faji hovatartozást (b), a bőrszín (c), az etnikai kisebbséghez tartozást (e), az anyanyelvet (f), valamint a társadalmi származást (p) és vagyoni helyzetet (q). E jellemzők kombinációi gyakran egyszerre érvényesülnek a cigány népesség körében, ami az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséhez vezethet.

A faji megkülönböztetés tilalmát nemzetközi jogi normák is megerősítik. A faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló, 1965. december 21-én New Yorkban elfogadott egyezmény, amelyet az 1969. évi 8. törvényerejű rendelet hirdetett ki Magyarországon, az egyik legfontosabb jogforrás. Az egyezmény 1. cikke szerint „a faji megkülönböztetés” minden olyan megkülönböztetést, kizárást, megszorítást vagy előnyben részesítést jelent, amelynek alapja a faj, szín, származás, nemzetiségi vagy etnikai hovatartozás, és amely az emberi jogok és alapvető szabadságjogok egyenlő elismerésének, élvezetének vagy gyakorlásának korlátozását eredményezi bármely társadalmi, politikai vagy gazdasági területen.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2019	46,84	23,49
2020	52,83	29,19
2021	54,03	27,03
2022	56,88	27,06
2023	55,04	22,00
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 3.1. számú táblázat alapján 2018 és 2023 között az SZJA adófizetők aránya az állandó népességhez képest lényegében stabil maradt, enyhe növekedést mutatva. Ezzel szemben a 0–1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya jelentősen csökkent, ami a legalacsonyabb jövedelműek számának visszaesésére, illetve a jövedelmi szerkezet javulására utal.

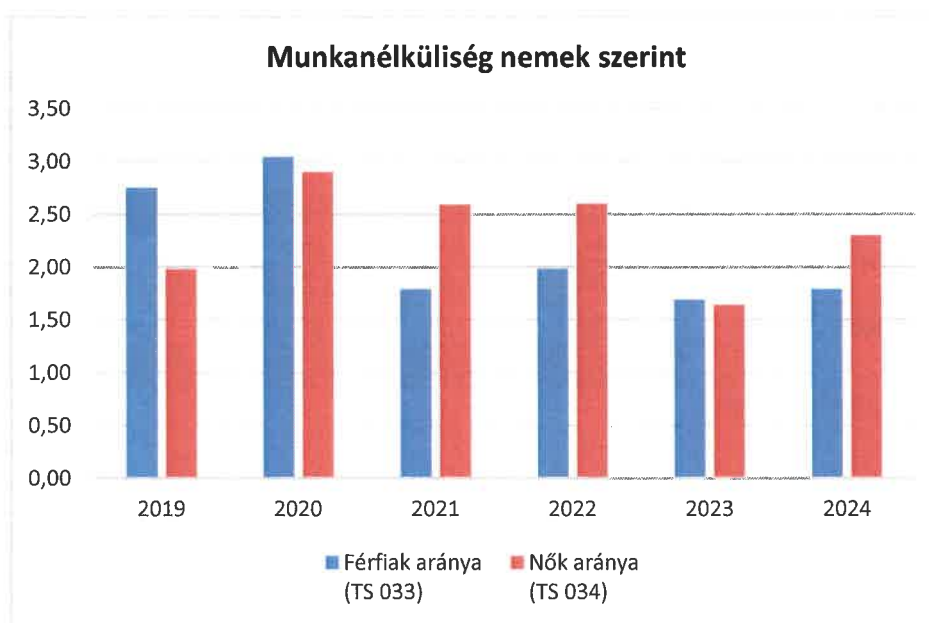
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	2,75	1,98	2,37%
2020	3,04	2,90	2,97%
2021	1,79	2,59	2,19%
2022	1,98	2,60	2,29%
2023	1,69	1,64	1,67%
2024	1,79	2,30	2,05%
2019	2,75	1,98	2,37%

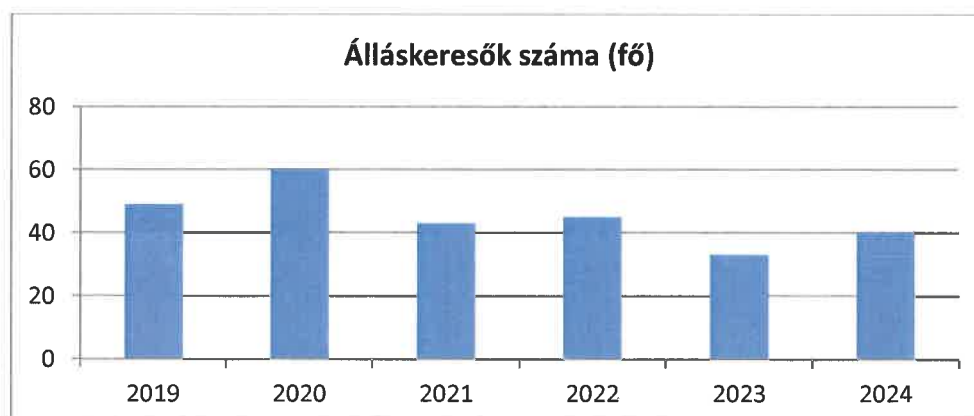
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

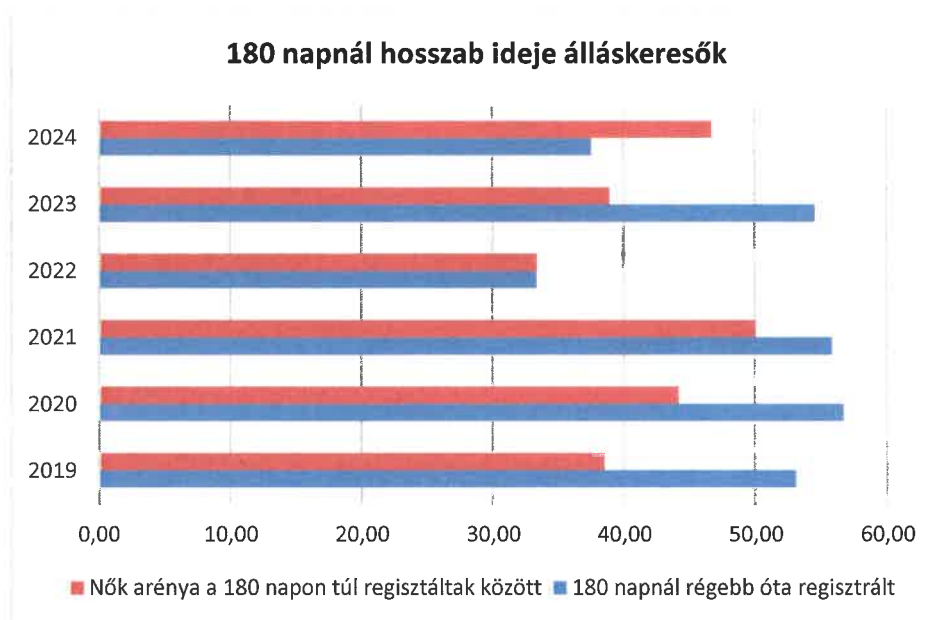
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	49	60	43	45	33	40
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	2,00	0,00	1,00
	%	2,04%	0,00%	0,00%	4,44%	0,00%	2,50%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	5,00	5,00	5,00	2,00	3,00
	%	6,12%	8,33%	11,63%	11,11%	6,06%	7,50%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	4,00	1,00	4,00	0,00	1,00
	%	10,20%	6,67%	2,33%	8,89%	0,00%	2,50%
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	4,00	2,00	1,00	3,00	3,00
	%	6,12%	6,67%	4,65%	2,22%	9,09%	7,50%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	6,00	5,00	5,00	4,00	2,00
	%	8,16%	10,00%	11,63%	11,11%	12,12%	5,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
	%	10,20%	6,67%	9,30%	8,89%	12,12%	10,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	8,00	3,00	5,00	6,00	8,00
	%	6,12%	13,33%	6,98%	11,11%	18,18%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	6,00	6,00	7,00	4,00	7,00
	%	18,37%	10,00%	13,95%	15,56%	12,12%	17,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	6,00	5,00	6,00	5,00	4,00
	%	4,08%	10,00%	11,63%	13,33%	15,15%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14,00	17,00	12,00	6,00	5,00	7,00
	%	28,57%	28,33%	27,91%	13,33%	15,15%	17,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	53,06	38,46
2020	56,67	44,12
2021	55,81	50,00
2022	33,33	33,33
2023	54,55	38,89
2024	37,50	46,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2019 és 2024 közötti időszakban Dánszentmiklóson a munkanélküliségi ráta általánosságban csökkent, ugyanakkor jelentős nemi különbségek alakultak ki: 2024-ban a férfiak körében csupán 1,79%, míg a nőknél 2,3% volt a regisztrált álláskeresők aránya. A legmagasabb munkanélküliségi szint 2020-ban volt tapasztalható (összesen 6,46%), ami feltehetően a COVID-19 járvány munkaerőpiacra gyakorolt hatásának következménye. A nyilvántartott álláskeresők száma 2019-ben 22 fő volt, 2023-ra 12 főre csökkent, de e csökkenés mögött átrendeződés is zajlik a korcsoportok között.

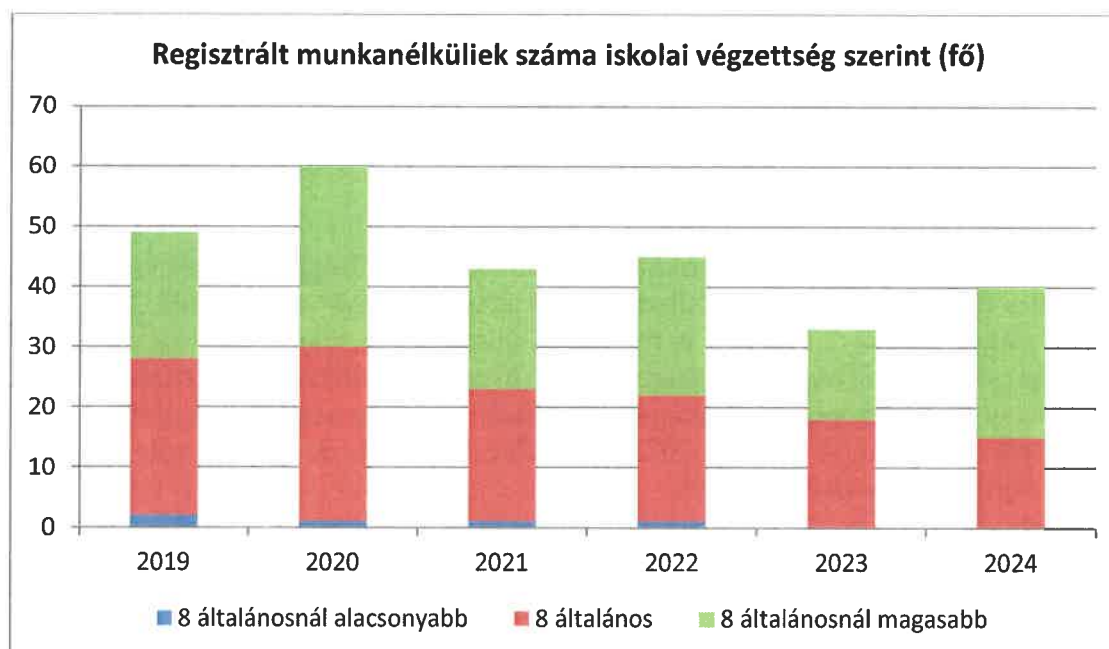
Kiemelkedő, hogy 2023-ban a 21–30 éves korosztály adta az álláskeresők 43,75%-át, ami a fiatalok munkaerőpiaci elhelyezkedési nehézségeire utal. Ezzel szemben az idősebb, 61 év feletti korosztály aránya látványosan csökkent (2018: 12,9% → 2023: 6,25%), ami a nyugdíjba vonulásnak vagy a passzív státuszba kerülésnek tudható be. A középkorú korosztályok (36–45 év között) fokozatosan kiszorultak a nyilvántartott álláskeresők köréből, 2023-ban ebben a sávban nem volt regisztrált munkanélküli.

A 180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek aránya viszont jelentősen emelkedett: 2018-ban még 22,58% volt, 2023-ra elérte a 43,75%-ot. Mindezek mellett különösen aggasztó a tartós munkanélküliség nemi megoszlása: 2023-ban a hosszabb ideje állást keresők 85,71%-a nő volt, ami a nők tartós munkaerőpiaci hátrányát mutatja. A fenti adatok azt jelzik, hogy bár a munkanélküliség látszólag csökken, valójában egyre koncentráltabban érinti a fiatalokat, a nőket és az alacsony iskolai végzettségűeket.

a) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	49	2	4,08%	26	53,06%	21	42,86%
2020	60	1	1,67%	29	48,33%	30	50,00%
2021	43	1	2,33%	22	51,16%	20	46,51%
2022	45	1	2,22%	21	46,67%	23	51,11%
2023	33	0	0,00%	18	54,55%	15	45,45%
2024	40	0	0,00%	15	37,50%	25	62,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2019 és 2024 közötti időszakban a regisztrált munkanélküliek között nem szerepelt olyan személy, aki nyolc általános iskolai osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkezett, ugyanakkor a legalacsonyabb végzettségűek aránya (8 osztály) 2023-ra 43,75%-ra nőtt. Ezzel párhuzamosan az ennél magasabb végzettségű munkanélküliek aránya csökkenő tendenciát mutatott (2021-ben 80%, 2023-ban már csak 56,25%), ami az alacsony iskolai végzettség munkaerőpiaci kockázatát emeli ki.

b) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékteremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

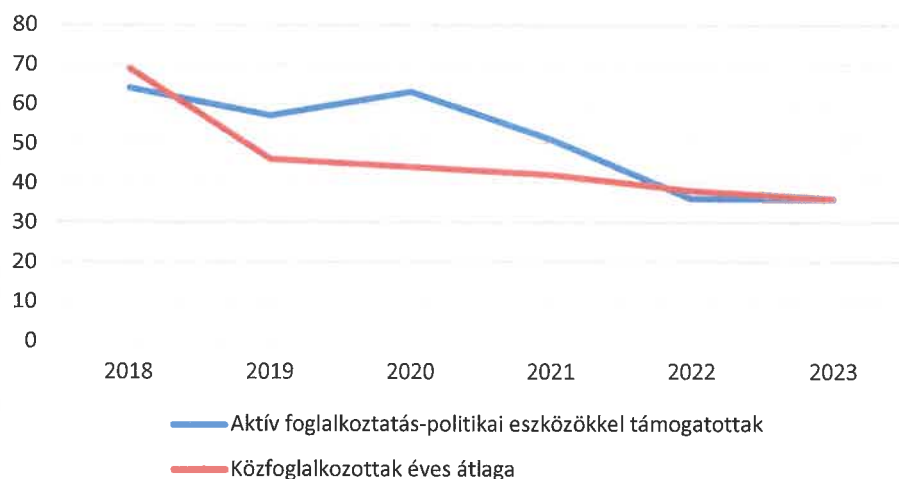
c) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességűek és akadályozottak élők csoportja. Dánszentmiklós település 40-60 év közötti lakosságának iskolai végzettségére vonatkozó megállapítás az, hogy a lakosság e rétege nem tulajdonított a képzésnek munkaerő-piaci jelentőséget, hiszen mezőgazdasági tevékenységhez nem az iskolai végzettség volt szükséges, hanem az e téren szerzett tapasztalat. A mezőgazdaságban bekövetkező változások erre az életkori rétegre hatnak a legnagyobb mértékben, hisz az ő elhelyezkedésük a szakképzés hiánya miatt akadályozott. A vizsgált időszakban a 8 osztályt el nem végzettek aránya felére csökkent.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	9	7
2020	22	5
2021	6	5
2022	7	5
2023	6	5
2024	10	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

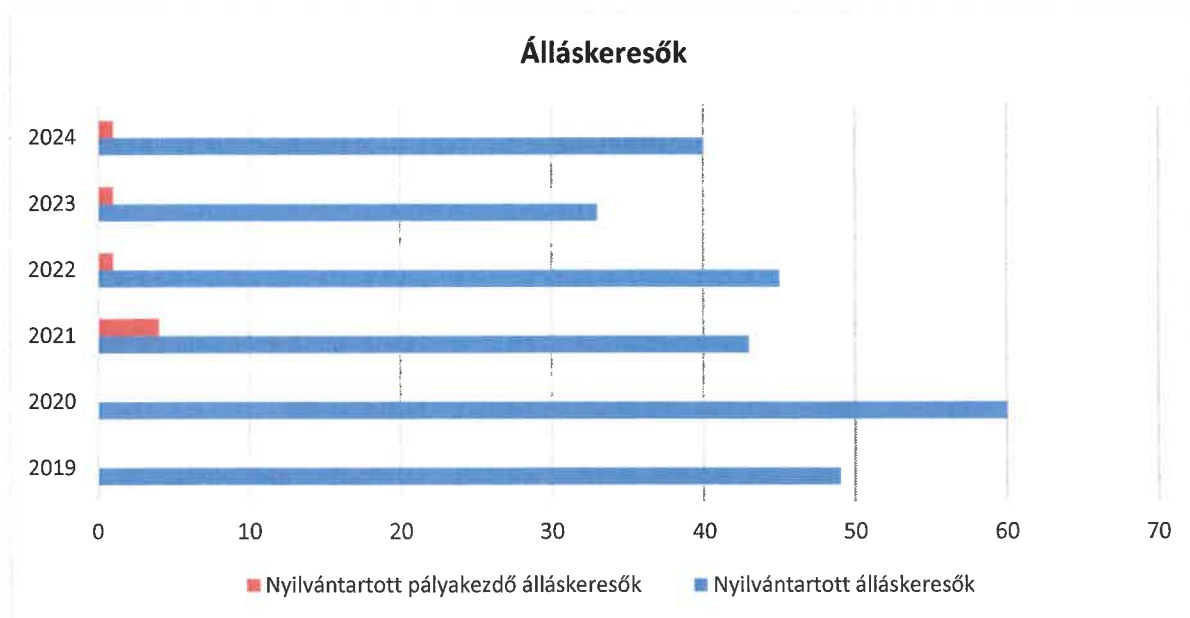
2019 és 2024 között Dánszentmiklós folyamatos csökkenés figyelhető meg mind az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak, mind a közfoglalkoztatottak számában. Míg 2019-ban még 9 főt támogattak aktív eszközökkel és 7 fő dolgozott közfoglalkoztatásban, addig 2024-re mindkét mutató 7 főre csökkent, ami a közfoglalkoztatás szerepének visszaszorulására és a munkaerőpiac szerkezetének átalakulására utal.

- d) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	49	0
2020	60	0
2021	43	4
2022	45	1
2023	33	1
2024	40	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. számú táblázat adatai alapján a nyilvántartott álláskeresők száma 2019 és 2024 között összességében csökkenő tendenciát mutatott, 31 főről 16 főre. Ezzel szemben a pályakezdő álláskeresők száma végig alacsony maradt, jellemzően 1–4 fő között ingadozott, és 2023-ban is csupán 1 fő volt regisztrálva, ami arra utal, hogy a pályakezdők helyzete stabil vagy alacsony létszámban jelenik meg a nyilvántartott munkanélküliek körében.

- e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A területileg illetékes Kormányhivatal Foglalkoztatási osztálya Kecskeméten fogadja az álláskeresőket. Ügyfélfogadási rendjének és a tömegközlekedés harmonizálása nem okoz problémát az igénybe vevők számára. A munkaügyi központnál minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keressenek és ajánljanak. A kirendeltségen a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatot.

- f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat csak közfoglalkoztatást tud vállalni, mely keretében az aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztathatók. E rétegre jellemző a mélyszegénység. A roma ellátottak is részt vesznek e foglalkoztatásban, bár számuk csak néhány főt mutat. Az utóbbi években nem lehet, megkülönbözteti a munkakeresőket és a foglalkoztatottakat, tehát nem készül kimutatás arról, hogy a hány fő roma származású.

- g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Településünkön az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos diszkriminációról munkavállalás területén, mégis szükséges meghatározni azok körét, akik ilyen szempontból ebbe a körbe tartozhatnak.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók:

- akadályozott/fogyatékossgal élő/megváltozott munkaképességű emberek

- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívak
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

A foglalkoztatás terén a városban munkát vállalni szándékozó lakos kerül hátrányos megkülönböztetésbe, és ebben nincs különbség roma vagy nem roma munkavállaló között. Gyakran szembesülnek azzal, hogy ha várostól távoli lakóhelyük van, akkor nem veszik fel a munkahelyre. Az elutasítás indokaként megjelenik a lakóhely hátránya. Hátrány, mert úgy gondolják, nem lenne elég rugalmas a munkavállaló, és főként nem tudják biztosítani az útiköltség-térítést. Ezt persze a munkavállaló sem tudja átvállalni. Meg kell említeni azt is, hogy nagyobb a hátrányos megkülönböztetés abban az esetben, ha a munkavállaló nő, és kisgyermek is van. Erre az esetre részleges megoldás a bölcsőde, mely korlátozott számban biztosít elhelyezést, a közösségbe betegség esetén a kisgyermek nem vihető.

h) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Település könyvtárában alkalmanként lehetőség van digitális ismeretek megszerzésére.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	49	2,60%	22	44,90%
2020	60	3,31%	22	36,67%
2021	43	2,35%	12	27,91%
2022	45	2,65%	21	46,67%
2023	33	1,96%	12	36,36%
2024	40	2,36%	21	52,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

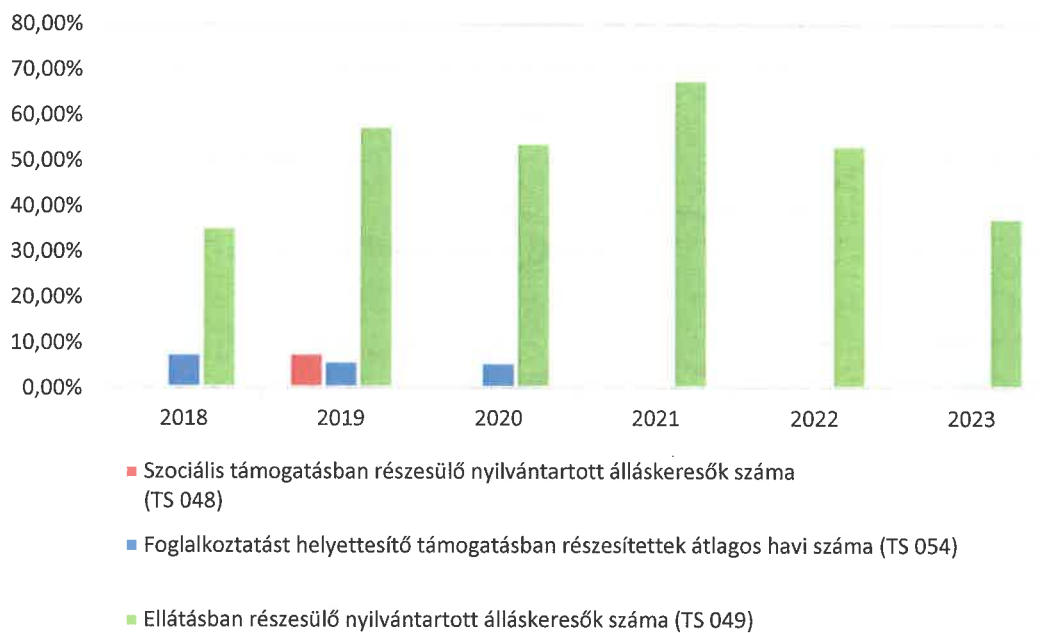

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	8	16,33%	13	25,88%	30	61,22%
2020	12	20,00%	12	19,40%	34	56,67%
2021	6	13,95%	8	19,56%	18	41,86%
2022	7	15,56%	7	14,98%	28	62,22%
2023	8	24,24%	2	7,03%	20	60,61%
2024	3	7,50%	4	10,43%	24	60,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

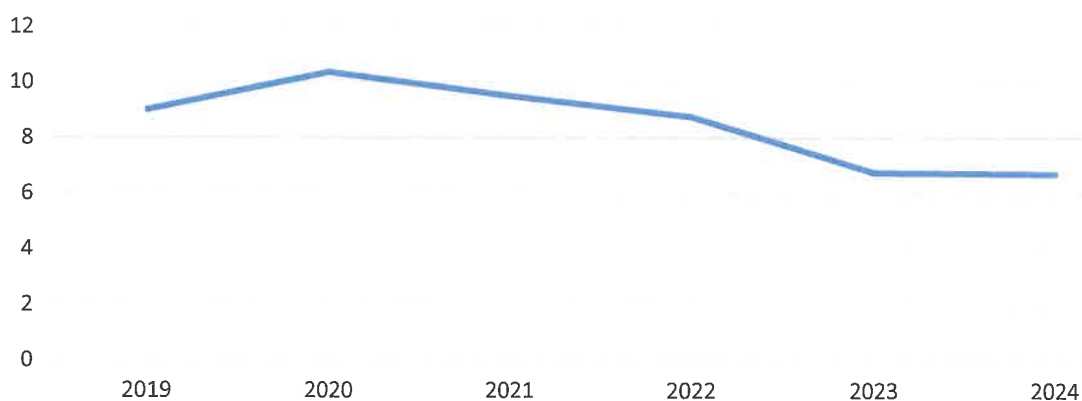

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	9
2020	10,36
2021	9,49
2022	8,75
2023	6,74
2024	6,69

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

A 2018 és 2023 közötti időszakban Dánszentmiklós településen a nyilvántartott álláskeresők száma jelentősen csökkent: 31 főről 16 főre, ezzel arányosan csökkent az álláskeresők 15–64 éves népességhez viszonyított aránya is (3,11%-ról 1,67%-ra). Az álláskeresési ellátásban részesülők aránya ingadozó volt: 2018-ban még csak 35,48%, míg 2021-ben már 68% részesült ilyen támogatásban, 2023-ra viszont ez az arány újra 37,5%-ra csökkent. A szociális támogatásban részesülő álláskeresők száma a vizsgált időszakban gyakorlatilag megszűnt, 2020 után már senki nem kapott ilyen ellátást.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) is fokozatosan háttérbe szorult: 2018–2020 között még évente 2 fő kapott ilyen támogatást, míg 2021-től már egyáltalán nem részesült senki FHT-ban. Az ellátásban részesülők aránya így összességében 2021-ben tetőzött, majd csökkenni kezdett, ahogyan a nyilvántartott álláskeresők száma is visszaesett. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők havi átlagos száma szintén csökkent: 2018–2019-ben még 2 fő, 2020–2021-ben 1 fő részesült ebben, 2022-től azonban már senki.

Az adatok alapján megfigyelhető, hogy a passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök szerepe fokozatosan csökkent a településen, valószínűsíthetően a munkaerőpiaci helyzet javulásának és a közfoglalkoztatás háttérbe szorulásának köszönhetően. Ugyanakkor 2023-ban az álláskeresők több mint egyharmada még mindig ellátásban részesült, ami azt jelzi, hogy az ellátórendszer továbbra is fontos szerepet tölt be az átmeneti időszakokban. Különösen figyelemre méltó, hogy az egészségkárosodott vagy gyermekfelügyeleti okból nem dolgozók támogatása 2022-től megszűnt, ami a célzott szociális ellátások szűkülésére utalhat. Az ellátási formák visszaszorulása mögött nemcsak a munkanélküliség csökkenése, hanem a szigorodó jogosultsági feltételek is állhatnak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az ENSZ meghatározása szerint akkor beszélhetünk **megfelelő lakhatásról**, ha a következő hét feltétel együttesen teljesül:

1. jogi biztonság (védelem az önkényes kilakoltatás ellen),
2. alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (pl. ivóvíz, áram, csatorna, fűtés),
3. megfizethetőség (a lakhatás költsége nem veszélyeztetheti más alapvető szükségletek kielégítését),
4. lakás minősége és mérete,
5. hozzáférés a sérülékeny csoportok számára,
6. megfelelő elhelyezkedés (munkahelyekhez, iskolákhoz való közelség),
7. kulturális megfelelés (az építés módja és anyaga ne sértse a kulturális identitást).¹²

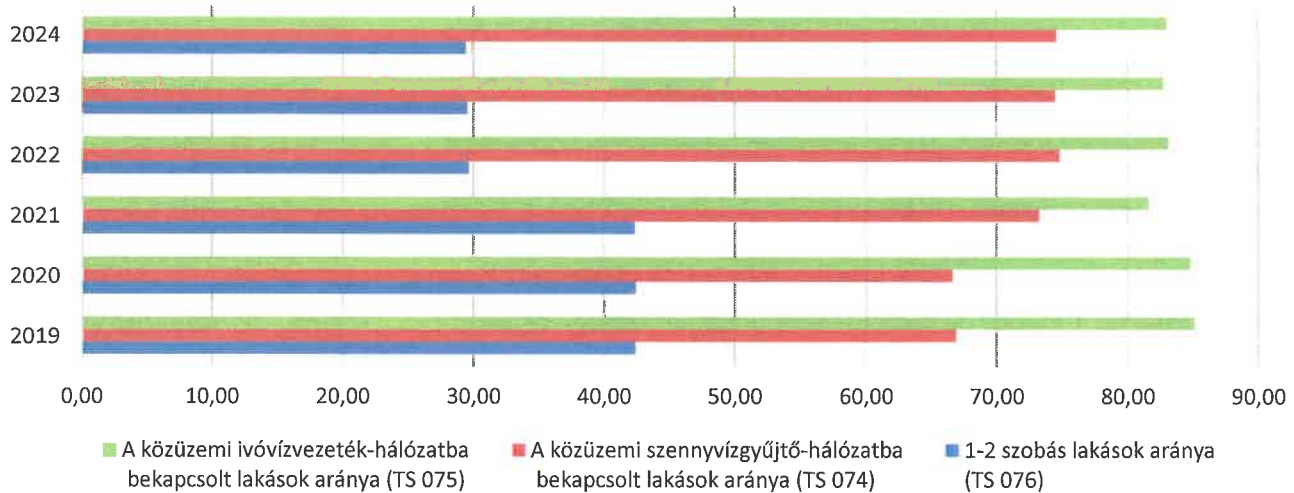
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)

¹² Forrás: ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága – General Comment No. 4 (1991).

	db	db	db	%	%	%
2019	1068	1	0,94	42,42	66,85	85,11
2020	1072	4	3,73	42,44	66,60	84,79
2021	1074	2	1,86	42,36	73,18	81,56
2022	1066	3	2,81	29,64	74,77	83,11
2023	1071	5	4,67	29,51	74,42	82,73
2024	1075	4	3,72	29,40	74,51	82,98

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2019	1068	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1072	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1074	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	1066	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	1071	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	1075	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A 3.4.1. és 3.4.2. számú táblázatok alapján megállapítható, hogy Dánszentmiklós **település lakásállománya 2019 és 2024 között enyhe növekedést mutatott**: 1068 lakásról 1075-re csökkent. Az épített lakások száma minden évben **nulla volt**, így a lakásállomány természetes utánpótlása nem biztosított, ami hosszú távon problémákat jelezhet a helyi lakhatási lehetőségek terén. Az **1–2 szobás lakások aránya** jelentősen visszaesett 2024-re (21,37%-ról 16,36%-ra), ami arra utal, hogy az alacsonyabb alapterületű, valószínűleg megfizethetőbb lakások aránya csökkent.

A **közüemi szennyvícsatornához való hozzáférés továbbra is nulla**, ami komoly infrastrukturális hiányosságot jelez, különösen az ENSZ által meghatározott „megfelelő lakhatás” kritériumaihoz képest. Ugyanakkor az **ivóvízhálózatra való csatlakozás aránya stabilan magas (97–99%)**, ami pozitívum. A 3.4.2. táblázatból kiderül, hogy a **bérlakás- és szociális lakásállományra, valamint az elégtelen lakhatásra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre**, ami adatgyűjtési vagy nyilvántartási problémákra utal.

Összességében a település lakásállománya stagnál vagy csökken, új lakások nem épülnek, a szennyvízhálózat hiánya súlyos infrastrukturális elmaradottságot mutat, és a szociálisan rászoruló lakhatására vonatkozó információk hiánya korlátozza a célzott lakáspolitikai beavatkozások lehetőségét.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás fogalma olyan önkormányzati bérlakásokra vonatkozik, amelyek rászorultsági alapon, társadalmi szempontokat figyelembe véve biztosítanak lakhatást azok számára, akik piaci alapon nem tudják azt megfizetni. Önkormányzatunk bérlakásállománya elsősorban szolgálati célú és határozott idejű használatra fenntartott lakásokból áll, amelyek átmeneti lakhatási szükségletek kielégítésére vehetők igénybe.

Csávoly önkormányzatának tulajdonában szociális lakás nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal az önkormányzat nem rendelkezik.

e) lakhatást segítő támogatások

2025-től a munkáltató havonta legfeljebb 150 000 forint összegű lakhatási támogatást nyújthat 35 év alatti munkavállalói számára, kedvezményes adózással, a SZÉP- kártyához hasonló közteherviselési szabályok szerint. A támogatás nem állami juttatás, hanem a munkáltató által biztosítható cafeteria elem, amelyet az állam adókedvezményel ösztönöz.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	61
2020	n.a.	78
2021	n.a.	91
2022	n.a.	117
2023	n.a.	60
2024	n.a.	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 3.4.3. számú táblázat alapján az önkormányzati lakhatást segítő támogatások igénybevételéről 2018 és 2023 között rendelkezünk adatokkal. A települési támogatásban részesítettek pontos száma egyik évben sem áll rendelkezésre. Ezzel szemben az egyéb önkormányzati támogatások terén 2018-ban csupán 3 fő részesült ilyen jellegű támogatásban, ám 2019-re ez a szám ugrásszerűen 144 főre nőtt. A következő években is magas szinten maradt a támogatottak száma: 2020-ban 141 fő, 2021-ben 146 fő, azonban 2022-ben már csökkent 115 főre, 2023-ban pedig tovább mérséklődött, 77 főre. Ez a trend azt jelzi, hogy az önkormányzat a korábbi években jelentős erőforrásokat mozgósított lakhatási támogatásra, azonban az utóbbi két évben ezek az eszközök csökkenő mértékben jutottak el a rászorulókhöz. A csökkenés hátterében forráscsökkenés, támogatási struktúra átalakulása vagy szociális igények mérséklődése is állhat.

f) eladósodottság

Az eladósodás egyre súlyosabb problémát jelent a község lakossága körében. Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a háztartások egyre nehezebben tudják kiegyenlíteni közüzemi számláikat. A fizetések elmaradása, majd a számlatartozások felhalmozódása dominóhatásként nehezíti a továbblépést, mivel részletfizetés esetén a havi kiadások tovább nőnek, így a családok pénzügyi mozgástere tovább szűkül. Egyre több háztartásban alkalmaznak előrefizetős mérőórát, amely lehetővé teszi az energiafogyasztás kontrollját, és kizárólag előre befizetett mennyiség használatát – ennek előnye, hogy elkerülhető a további adósságfelhalmozás.

A családok megélhetését különösen súlyosan érinti a devizaalapú lakáshitellel rendelkező háztartások helyzete, amelyek gyakran nem tudják fizetni a megnövekedett törlesztő részleteket, ezáltal létfenntartásuk is veszélybe kerül. Az önkormányzat e komplex társadalmi problémára nem tud átfogó, rendszerszintű megoldást nyújtani, ugyanakkor szociális támogatásokkal és az önfenntartás lehetőségeinek bemutatásával, ösztönzésével – korlátozott mértékben – segíteni tudja a rászorulókat.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületi lakásállomány közművesítettségére vonatkozóan nem áll rendelkezésre pontos adat. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy egyre kevesebben élnek külterületen: akik tehetik, a település belterületére költöznek, mivel ott könnyebben elérhetők a szociális szolgáltatások, az egészségügyi ellátás, a közintézmények, valamint a tömegközlekedés.

A vállalászási szférában jellemző, hogy azok a vállalkozók, akiknek tevékenysége nagy alapterületet igényel, jól szervezettek, saját forrásból kiépített infrastruktúrával működnek akár a település külterületén is. Ezek a területek általában biztosított a közműellátottság, a vállalkozások működése nem igényli a tömegközlekedés közvetlen elérhetőségét, továbbá a tevékenységgel járó zajhatások nem zavarják a lakókörnyezetet. Így a külterületi elhelyezkedés egyes gazdasági tevékenységek számára kifejezetten előnyös lehet.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Településünkön nincs szegregátum, a külterület arányaiban és elrendezésében nem nevezhető szegregátumnak, helyzetünkben ez a pont nem releváns.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Településünkön nincs szegregátum, a külterület arányaiban és elrendezésében nem nevezhető szegregátumnak, helyzetünkben ez a pont nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Településünkön nincs szegregátum, a külterület arányaiban és elrendezésében nem nevezhető szegregátumnak, helyzetünkben ez a pont nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	1	0	1	66	7,07
2020	0	1	0	1	75	7,88
2021	0	1	0	1	82	8,08
2022	0	1	0	1	82	6,66
2023	0	1	0	1	86	5,48
2024	0	1	0	1	66	7,51

Forrás: TeIR, KSHTstar

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
Kovai szerint „több mint 10 év a különbség a legjobb és a legrosszabb gazdasági helyzetű területeken élők várható élettartama között.”¹³

¹³ KOVAI Cecília: Az etnicitás szerepe az egészségügyenlétlenségek magyarázatában, és a hozzáférés esélyei a magyarországi hátrányos helyzetű csoportoknál Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapest, 2017. p. 229.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés egészségügyi alapellátáson keresztül biztosított.

A Dánszentmiklóson élő kisgyermek számára a kötelező szűréseket Védőnői Szolgálat látja el, akik heti egy alkalommal a településen.

A településen a védőnő szervezésében méhnyak rákszűrést tartanak évente egyszer a védőnői rendelőben, valamint a házi orvosok havonta egyszer vérvételt végeznek a betegeknek. A fogorvos az általános iskolásoknak évente fogászati szűrővizsgálatot végez a korai fogápolás elsajátítása végett.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációval illetve fejlesztéssel kapcsolatos segítség szintén Nagykörösön vehető igénybe a dánszentmiklósi lakosok tekintetében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekek étkeztetése helyben már kivitelezhető, így a településről egy vállalkozóval kötött szerződés keretében tudjuk ellátni ezt a feladatot.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sportprogramokhoz való hozzáférés széles skálán mozog. Helyben, az általános iskolában a gyerekek a testnevelés óra keretein belül megismerkednek több sportággal is. legnépszerűbb a fiúk körében természetesen a labdarúgás, amely mellett, hogy a legegyszerűbb sport, több képességet is próbára tesz. A labdarúgáson kívül kézilabdával, kosárlabdával is foglalkozhatnak a fiatalok, illetve atlétikában sportversenyeken is részt vehetnek a tehetségesebbek. Nemrég pályázat keretein belül kipróbálhatták a gyereket az ultimate frizbit edzőkkel és a testnevelés órákba is beépítették a tanárok.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Dánszentmiklós a megkötött Ellátási Szerződés útján biztosítja:

- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- nappali ellátás,
- ápolást-gondozást nyújtó szakosított ellátás.

Településünkön már nagyon megszokottá és rendszeressé vált az ügyek intézéséhez való segítségnyújtás a családsegítő szolgálaton keresztül. A helyi lakosok körében közismert, hogy ilyen napokon érhető el a szolgáltatás, és így rendszeresen keresik fel a családgondozót az ügyeik lebonyolításához való segítségkérés miatt.

A gyermekjóléti szolgálat jelzés alapján keresi fel a családokat, ahol látogatást tesz, majd az adott problémára reagálva derül ki, hogy hosszabb- illetve rövidebb családgondozásra van

szükség. Súlyosabb esetekben előfordul a családban élő gyermekek védelembe vétele, illetve nagyon indokolt esetekben a gyermekek átmeneti nevelésbe vétele is előfordulhat.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs programok Magyarországon – Általános iskolai fókusz

A drogprevenáció célja, hogy a fiatalok még az első kipróbálás előtt megfelelő tudással, készségekkel és értékrenddel rendelkezzenek a szerek elutasításához. Ennek legfontosabb színtere az **általános iskola**, különösen a felső tagozatos korosztály (10–14 év), de egyre több szakember hangsúlyozza a **korai prevenció** jelentőségét, már kisiskolás kortól.

1. DADA-program (Dohányzás, Alkohol, Drog, AIDS)

- **Szervezet:** Magyar Rendőrség bűnmegelőzési osztálya
- **Célcsoport:** 2–6. osztályos tanulók
- **Tartalom:** A program célja a helyes döntéshozatal és veszélyhelyzetek felismerésének fejlesztése.
- **Módszer:** Uniformisban lévő rendőrök tartanak 45 perces foglalkozásokat, sokszor interaktív formában, mesékkel, történetekkel.
- **Tematika:** szerhasználat veszélyei, ismerkedés a rendőrséggel, erőszak megelőzése, jogkövető magatartás.

2. ELLEN-SZER program

- **Célcsoport:** felső tagozatos tanulók (5–8. osztály), ill. középiskolások
- **Tartalom:** Közvetlenebb hangvételű foglalkozások, amelyek a kortárs nyomás, szociális készségek és döntéshozatal témáit járják körül.
- **Módszertan:** dramatikus, szerepjátékos, konfliktuskezelő eszközök, esettanulmányok.

3. ISKOLAI VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

- **Feladata:** az egészségfejlesztés, így a szenvedélybetegségek megelőzésének támogatása.
- **Módszer:** egyéni tanácsadás, csoportos egészségfejlesztő órák, szűrések.

4. Civil szervezetek prevenciói tevékenysége

- **Pl. Kék Pont Alapítvány, INDIT Közalapítvány, Európai Ifjúsági Központ**
- **Szerepük:** interaktív foglalkozások, közösségépítő prevenciói műhelyek, iskolán kívüli programok biztosítása
- **Előnyük:** kortárssegítők bevonása, hitelesebb előadásmód

5. Kortárssegítő programok

- **Lényege:** fiatalok tanítják társaikat, tréning után
- **Előny:** a diákok gyakran hitelesebbnek fogadják el saját korosztályuk véleményét, tapasztalatát

6. Nemzeti Drogellenes Stratégia (2021–2030)

- **Elv:** „Tiszta tudat, biztonságos jövő”
- **Cél:** egészségközpontú szemlélet, prevenció, szülők és pedagógusok bevonása
- **Intézkedés:** helyi közösségek támogatása, iskolai prevenciók országos kiterjesztése

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre információ, erre utaló bejelentés, panasz nem érkezett az önkormányzathoz a vizsgált időszakban.

A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A település nem rendelkezik népkonyhával.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A falu alacsony lakosságából adódóan, mindenki jó viszonyt ápol a településen. Sokan saját személyes problémáikkal is a polgármestert keresik fel, hogy tanácsot kérjenek közvetlenül tőle. Esetenként, ha olyan kérdés merül fel a lakosságot illetően, amiről a polgármester tájékoztatást szeretne adni, akkor falu fórumot hirdet. Ezen alkalmak során bárki véleményt nyilváníthat. A Művelődési Ház biztosítja a helyszínt a közösségi élet gyakorlásához: falugyűléshez, közmeghallgatáshoz, egyesületek rendezvényeinek megtartásához, versenyek, szabadidős programok színhelyéül szolgál.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Mivel a falu lakosság száma igen alacsony, így sok esetben egymásra szorulnak az emberek a problémáik megoldása miatt, így kevésbé generálódnak helyi ellentétek. Kis közösségünk

nagy eseményei közé tartoznak az iskolások által megrendezett anyák napi műsor, karácsonyi műsor.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az előzőekben említett események szervezése, megvalósítása a helyi lakosok összefogásával és anyagi támogatásával is köszönhető. A helyi közösségi szolidaritás kifejezetten jónak mondható. A közösségi élet ellenére, hogy Dánszentmiklós kis településnek tekinthető kifejezetten aktív. A lakosság szinte minden korosztálya és minden rétege „megmozdítható” egy-egy rendezvény vagy esemény során. Az adományozás terén a községben és a környéken is több olyan vállalkozó vagy kereskedés van, aki a helyi szervezésű rendezvényeket, eseményeket támogatja. A felajánlások főleg az óvodások és iskolások megsegítésére irányulnak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A közösségi élet egyik színtere a Művelődési ház, amely többfunkciós önkormányzati létesítmény. Itt működik a községi könyvtár egy kirendeltsége (könyvtársarok). További helyiségeiben klubtevékenység folyik (Idősek Klubja, táncsoport). Nagy terme helyt ad az önkormányzati, egyéb rendezvényeknek, termékbemutatóknak stb. Igény esetén lakodalmak, más családi rendezvények tartására is rendelkezésre áll. A szabadtéri rendezvények helyszínéül a Templom tér szolgál. A közösségi élet másik színtere, a község központjában működő könyvtár, mely megbízható szolgáltatást nyújt a lakosságnak. Célja, hogy a kisebb településeken élők is hozzájussanak azokhoz a szolgáltatásokhoz, amelyekhez a megyeszékhelyen, nagyobb városokban élőknek ma már természetesen: új könyvek, folyóiratok, információk, internethasználat, kulturált környezet, érdekes programok. A könyvtárhelyiség biztosítása az önkormányzat feladata, amelynek bővítését, megújítását pályázati források bevonásával segíti a Rendszer megvalósítani.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Fontos cél a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, különösen a szociálisan hátrányos helyzetű csoportok esetében. A lakhatási körülmények fejlesztése, különösen a közművesítés és a szociális bérlakásállomány bővítése, hozzájárulhat a településen élők életminőségének javításához. A helyi gazdaság élénkítése érdekében szükséges a foglalkoztatás támogatása, például képzésekkel és közfoglalkoztatási programokkal. Az oktatási és nevelési intézmények esélyteremtő szerepének megerősítése kiemelt fejlesztési irány. A digitális kompetenciák fejlesztése, valamint a gyermekek és fiatalok digitális hozzáféréseinek biztosítása csökkenti az esélyegyenlőtlenséget. A közösségi programok, ifjúsági kezdeményezések és prevenciós tevékenységek támogatása erősítheti a helyi társadalmi kohéziót. Mindezek megvalósításához

szükséges az önkormányzat, a civil szféra, a helyi intézmények és a lakosság közötti partnerség erősítése.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolai végzettség, korai iskolaelhagyás	Oktatási hátránykompenzációs programok indítása, mentorhálózat fejlesztése
Tartós munkanélküliség, inaktivitás	Munkaerőpiaci integráció képzéssel, közfoglalkoztatási programok bővítése
Elégtelen lakhatási körülmények, közműhiány	Szociális bérlakásprogram, közművesítési pályázatok ösztönzése
Egészségügyi ellátáshoz való korlátozott hozzáférés	Mobil szűrőprogramok, helyi egészségügyi szolgáltatások bővítése
Szociális izoláció, diszkrimináció tapasztalata	Közösségfejlesztési programok, érzékenyítő kampányok, mediáció
A gyermekek veszélyeztetettsége, családi nehézségek	Korai fejlesztés, szociális gyermekvédelmi hálózat megerősítése
Bizalmatlanság a közintézményekkel szemben	Társadalmi részvételt ösztönző fórumok, roma közösségi kapcsolattartó bevonása
Eladósodottság, anyagi instabilitás	Adósságkezelési tanácsadás, szociális alapú rezsitámogatási programok

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémái **elsősorban két társadalmi alrendszer mentén jelennek meg**: a szociális és az oktatási területen. E két alrendszer között **számos átfedés tapasztalható**, azonban ez nem jelenti azt, hogy e problémák minden családban vagy településen azonos módon és mértékben jelentkeznek. A családoknak a lehetőségeikhez mérten, az államnak pedig **jogszabályi kötelezettségei alapján** kell kezelnie ezeket, hogy ne mélyüljenek tovább a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális hátrányok megfelelő intervenció nélkül összeadódnak, és hosszú távon **megterhelik az egész szociális és közszolgáltatási rendszert**. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezeletlensége **akár hétszeres** társadalmi költséget is eredményezhet a későbbiekben. A gyermekek fejlődéséhez a szülők a saját képességeikhez mérten tudnak hozzájárulni, de súlyos hátrányok esetén az államnak – akár jelzőrendszeren keresztül – be kell avatkoznia. Ebben a folyamatban a pedagógusok szerepe kiemelkedő, mivel az **adaptív pedagógia** célja a gyermekek szükségleteiből kiindulva a társadalmi hátrányok csökkentése. A tanulási környezet fejlesztésében az **esélyteremtés alapelve is hangsúlyosan megjelenik**, például a gyermekvédelmi vagy pedagógiai programokban. Az adatok szerint a pszichés fejlődési zavarral élő tanulók aránya 2012 és 2019 között 2%-ról 3%-ra emelkedett, míg az SNI-vel rendelkező gyermekek aránya 44%-ról 52%-ra nőtt, tehát **növekvő kihívásokat** jelentenek az oktatási rendszer számára. Ezért szükség lenne helyi szinten is éves esélyegyenlőségi intézkedési tervekre a köznevelési intézményekben, melyek **a HEP Fórumokon rendszeresen jelen lévő intézményvezetők** segítségével összehangoltan készülhetnének.¹⁴

¹⁴ Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelősségéről

A gyermekek esélyegyenlőségét **súlyosan érintő kérdés a szegregáció**, melyet gyakran tévesen azonosítanak a kisebbségi oktatással. Utóbbi ugyanis különbözik a szegregációtól például az önkéntesség, az elkülönítés célja, a tanrend, valamint az oktatás minősége biztosításának szempontjából. Az **önkéntes elkülönülés** nem tartozik a jogtalan megkülönböztetés körébe, ahogy azt az UNESCO Egyezmény 2. cikke és a hazai szabályozások (Ebktv. 28. § (2); Nktv. 22. § (3)) is rögzítik. A kisebbségi oktatásban való részvétel alapvetően a szülők döntése, 14 éves kortól pedig a gyermek és a törvényes képviselő közös döntése. Ugyanakkor a gyermekek esélyeinek növelése **sok esetben a jegyző, illetve az önkormányzat felelőssége is**, különösen, ha a gyermekvédelmi vagy oktatási intézkedések jogszerű végrehajtásáról van szó.”¹⁵

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 458	1 427	2885	50,54%	49,46%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			67	2,32%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	185	169	354	6,41%	5,86%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	30	38	68	1,04%	1,32%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

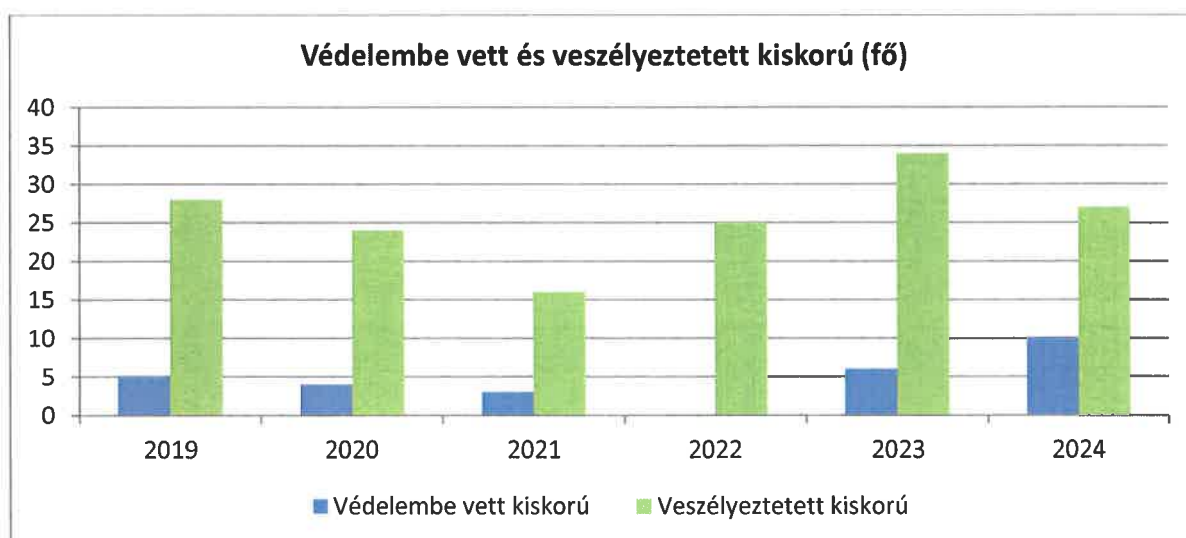
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

¹⁵ Bővebben lásd: VÉRTEN Erika, MAKKOS Nándor: Egyenlő bánásmód és a gyermeki jogok érvényesítése JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXVI. évfolyam 5. pp 32-36 (2024).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	5	28
2020	4	24
2021	3	16
2022	0	25
2023	6	34
2024	10	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	44
2020	49
2021	56
2022	53
2023	49
2024	33

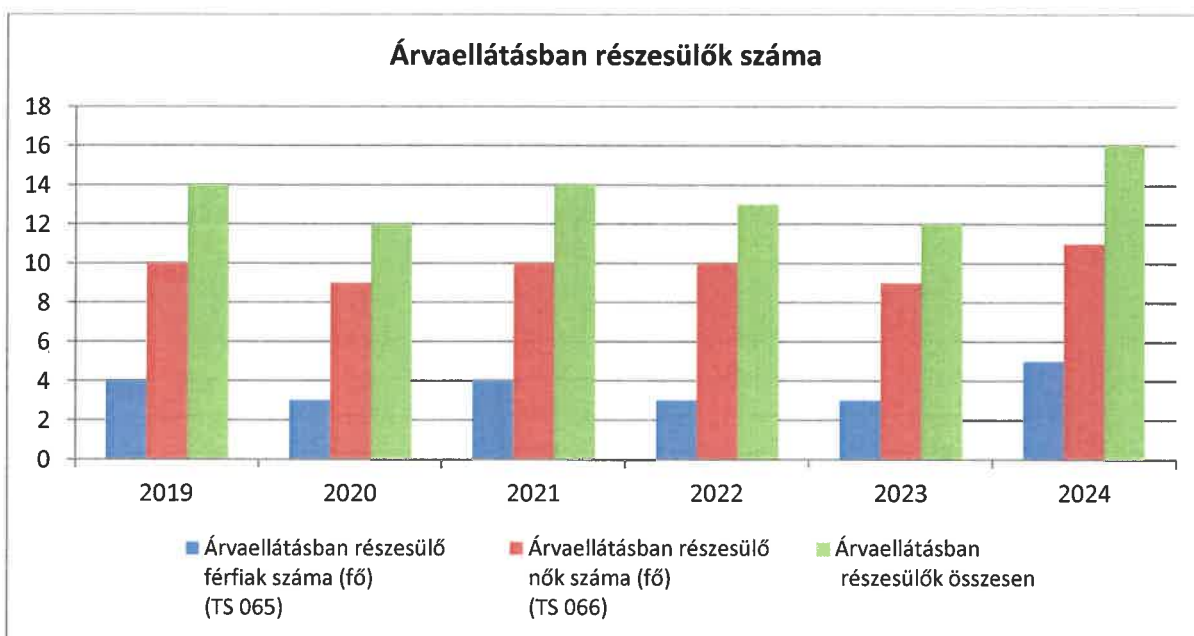
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	4	10	14
2020	3	9	12
2021	4	10	14
2022	3	10	13
2023	3	9	12
2024	5	11	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	84	19	22	140	n.a.	31
2020	95	26	43	149	n.a.	19
2021	96	24	35	151	n.a.	17
2022		26	32		n.a.	16
2023		29	35		n.a.	19
2024	84	16	51	172	n.a.	8

1. A **védelemben vett gyermekek száma** 2019 és 2024 között emelkedett: 5 főről 10 főre nőtt. A **veszélyeztetett kiskorúak száma** 2023-ban érte el csúcspontját (34 fő)
2. A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma** folyamatosan csökken: 2019-ban még 44 fő volt, 2024-re viszont már csak 33 fő, ami a rászorultság csökkenésére vagy a támogatási rendszerhez való hozzáférés változására utalhat.
3. Az **árvaellátásban részesülők** száma 2019 és 2024 között 14 főről 16 főre mérséklődött, ezen belül a férfiak aránya emelkedett, míg a nők száma csökkent.
4. A **kedvezményes étkeztetésről, tankönyv-ellátásról, óvodáztatási támogatásról és nyári étkeztetésről** a nyári étkezésben résztvevők száma 201-2024 között jelentősen csökkent.
5. Ez az adatsor azt mutatja, hogy bár egyes mutatók (pl. rendszeres kedvezményben részesülők) csökkenést jeleznek, más területeken – mint a védelemben vétel – enyhe növekedés figyelhető meg, ami célzottabb önkormányzati beavatkozások indokoltságára utal.

c) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Ilyen jellegű információ nem áll rendelkezésünkre.

d) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ilyen jellegű információ nem áll rendelkezésünkre.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A magyar köznevelési rendszer az esélyegyenlőség biztosításának egyik kiemelt célcsoportjaként kezeli a hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekeket. A *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* 4. § 3. és 14. pontja határozza meg e kategóriákat. Hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a családja rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és szociális hátrányai a nevelési-oktatási intézmény működését szabályozó dokumentumokban rögzítettek szerint indokoltá teszik különleges figyelmet igénylő nevelését. Halmozottan hátrányos helyzetűnek az a gyermek minősül, aki HH státusszal rendelkezik, és akinek a szülője, gondviselője legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik (§ 4. § 14.).

A sajátos nevelési igény fogalmát ugyanezen törvény 4. § 25. pontja a következőképp határozza meg: „az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

Az esélyegyenlőség pedagógiai megközelítése szerint az inkluzív nevelés olyan módszertani és szervezeti elveket alkalmaz, amelyek figyelembe veszik a gyermekek egyéni képességeit, fejlettségét és társadalmi háttérét (lásd: *Kozma Tamás – Lannert Judit, 2006. Esélyegyenlőség és oktatáspolitikai*). Az integrált nevelés, amelyet az SNI és BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő) tanulók esetében az intézmény szakmai programja alapján valósítanak meg, a gyermekek számára érzelmi biztonságot, a fejlődés ütemének megfelelő egyéni bánásmódot, valamint fejlesztési tervet biztosít.

Az integrációt a *20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet* 69. § (1) bekezdése rögzíti, amely szerint a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelését-oktatását integráltan végző intézmények egyéni fejlesztési terv alapján, gyógypedagógus bevonásával kötelesek biztosítani a fejlesztést. Az óvodák esetében külön hangsúlyos a funkcionális integráció, amely lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek bizonyos fejlesztései idejére kis csoportban vagy egyénileg részesüljenek célzott terápiás foglalkozásokban.

A BTMN gyermekek esetében a fejlesztőpedagógusi ellátás alapját a *Nevelési Tanácsadó* vagy a *Pedagógiai Szakszolgálat* szakvéleménye képezi. A fejlesztési programokat az intézmény pedagógiai programjához illeszkedően, a gyermek egyéni szükségleteire szabva kell kialakítani.

Az óvodai és iskolai gyakorlatban számos eszköz segíti az esélyegyenlőség megvalósulását: differenciált tanulásszervezés, kooperatív tanulási technikák, tevékenységközpontú pedagógia, fejlesztő értékelés, mozgás- és játékterápia, szociális és önismereti foglalkozások. E lehetőségek támogatják az integrációt és a tehetséggondozást is, hiszen az SNI tanulók közül is többen mutatnak kiemelkedő képességeket egyes területeken, amelyek fejlesztésére célirányos programokat kell biztosítani (lásd: *Nemzeti Tehetség Program 2008–2028*).

A köznevelési intézmények ezen tevékenységeit helyi szinten a gyermekvédelmi felelős, a pedagógiai munkát segítő szakemberek, valamint a családsegítő szolgálatok szakmai támogatása egészíti ki. Az óvoda- és iskolafenntartók számára ajánlott, hogy a helyi esélyegyenlőségi programhoz illeszkedve intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervet dolgozzanak ki, amely figyelemmel van a területi egyenlőtlenségek mérséklésére is.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat a magyar egészségügyi rendszer egyedülálló, preventív szemléletű alrendszere, amelyet a 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 152. §-a nevesít, míg működésének részletes szabályait a 49/2004. (V. 21.) ESzCsM rendelet rögzíti. Feladata a lakosság egészségi állapotának megőrzése, különösen a nők, a várandós anyák, az újszülöttek és a gyermekek körében, valamint az iskoláskorú tanulók egészségnevelése, szűrése.

A védőnői körzetek szervezése területi elv szerint történik, az adott település vagy településrész ellátásáért felelős védőnő által. Az egyetlen védőnőre jutó ellátottak száma – különösen a kistelepüléseken – gyakran jelentős mértékű, főként akkor, ha a védőnő több községet is ellát. A védőnők munkaterhelése a következő célcsoportokkal való kapcsolattartásból adódik: várandós anyák, 0–6 éves gyermekek, iskoláskorú tanulók (az iskolai védőnői szolgálatban), valamint fokozott figyelmet igénylő esetek (pl. veszélyeztetett gyermekek, fiatalos anyák).

Az ellátottak száma egy védőnőre vetítve rendszerint meghaladja az optimális értéket, amelyet a 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet ajánlása alapján maximum 250–300 főben határoznak meg (a különböző korcsoportok szorzóinak figyelembevételével).

Az utóbbi években országos szinten növekvő gondot jelent a védőnői státuszok betöltetlensége, amely a vidéki, elsősorban kistelepüléseken koncentrálódik. A Nemzeti Népegészségügyi Központ 2023. évi jelentése alapján közel 300 körzetben nincs állandó védőnői jelenlét, ez mintegy 8-10%-os betöltetlenségi arányt jelent. Az okok között szerepel a szakemberhiány, az elöregedő szakmai állomány, valamint a nem versenyképes bérezés.

Ez a jelenség különösen érzékenyen érinti a hátrányos helyzetű településeket, ahol a védőnő szerepe a gyermekvédelmi jelzőrendszer egyik kulcsszereplőjeként is értelmezendő, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján.

A kisebb községekben gyakori, hogy egy védőnő több települést is ellát, ami logisztikai és időbeosztási problémákat is felvet. Ez különösen nehezíti a prevenció és gondozási munka személyességét, valamint csökkenti a lakossági egészségnevelés hatékonyságát. A helyi önkormányzatok sok esetben nem rendelkeznek a megfelelő infrastrukturális és pénzügyi háttérrel, hogy teljes vagy részmunkaidős státuszban alkalmazzanak védőnőt – bár erre a települési önkormányzat kötelező feladatellátása keretében a 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi önkormányzatokról 13. § (1) bekezdés 4. pontja szerint kötelezettek.

Elmondható, hogy a védőnői szolgálat kiemelt jelentőségű az esélyegyenlőség biztosításában, különösen a gyermekvédelem és a szociális hátrányok ellensúlyozása terén. A szolgálat fenntarthatósága és hatékonysága érdekében szükséges a betöltetlen státuszok csökkentése, a szakmai utánpótlás biztosítása és a bér- és eszközrendszer korszerűsítése.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való utalása.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A **Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** értelmében az óvodai nevelés finanszírozott időkerete heti 61 óra. Ez az időkeret magába foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti 50 órát, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő, illetve a sajátos nevelési igényű gyermekek habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatásának heti 11 óráját (229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet).

Az óvodai nevelés során a gyermekek részére rendszeres logopédiai ellátás biztosított. A logopédus fő feladatai:

- artikulációs zavarok javítása;
- nyelvi-kommunikációs zavarok enyhítése;
- folyamatos konzultáció az óvodapedagógusokkal;
- kapcsolattartás a szülőkkel;
- diszlexia-prevenációs vizsgálatok végzése.

Az óvodás korú gyermekek fejlesztését és ellátását a **számos Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézménye** támogatja, amely az alábbi szakfeladatokat látja el:

1. **Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás:** komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció, családi kompetenciák erősítése, inklúzió támogatás.
2. **Szakértői bizottsági tevékenység:** teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálat, tanulási és beilleszkedési nehézségek feltárása.
3. **Nevelési tanácsadás:** adaptív viselkedés és szociális érettség felmérése, szülőkkel folytatott konzultáció, prevenációs szolgáltatások.
4. **Logopédiai ellátás:** beszédindítás, hang- és nyelvfejlődési elmaradások kezelése, diszlexia megelőzése, heti két alkalommal biztosított terápia.
5. **Konduktív pedagógiai ellátás:** központi idegrendszeri sérültek fejlesztése.
6. **Gyógytestnevelés:** iskolaorvosi vagy szakorvosi javaslatra megvalósuló, tanévhez igazodó testnevelési forma.

7. **Iskola- és óvodapszichológiai ellátás:** pszichológusok munkájának koordinálása, gyermekek lelki támogatása.
8. **Tehetség gondozás:** tehetségazonosítás, tanácsadás, műhelyek, kimeneti mérések.
9. **Pályaválasztási tanácsadás:** tanulók irányultságának vizsgálata, iskolaválasztási javaslat kidolgozása.

A fent ismertetett rendszer teljes körű támogatást nyújt a 7 év alatti gyermekek számára, igazodva a modern pedagógiai-szakpszichológiai és jogszabályi keretekhez.

- d) gyermekjóléti alapellátások,
- e) A gyermekjóléti ellátást a Albertirsai Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el heti 1 alkalommal községünkben.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 136. § (8) bekezdése és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40. § (1) bekezdése szerint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás 2016. január 1-jétől kizárólag egy szolgáltató a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) keretében működtethető. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye vette át.

- f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A gyermekek korai életéveiben biztosított bölcsődei ellátás nem csupán a szülők munkavállalását segítő szociális szolgáltatás, hanem a gyermekek fejlődési esélyeit és jólétét is közvetlenül befolyásoló intézményi gondoskodási forma. A bölcsődei nevelés-gondozás kereteit a gyermekvédelmi törvény – teljes nevén a **1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról** (Gyvt.) – határozza meg.

A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerint a gyermek húszhetes korától kezdődően jogosult bölcsődei ellátásra. Az ellátás igénybevétele alapesetben **legfeljebb a gyermek negyedik életének betöltését követő augusztus 31-éig** biztosított. Ugyanakkor a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy **sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek** esetén – amennyiben ezt a pedagógiai szakszolgálat szakértői véleménye alátámasztja – a bölcsődei gondozás legfeljebb a **gyermek ötödik életének betöltéséig** meghosszabbítható.

A bölcsődei felvétel során **előnyben kell részesíteni** azokat a gyermekeket, akik szociális vagy családi körülményeik miatt fokozottan rászorulnak az intézményi gondozásra. A jogszabály az előnyben részesítés szempontjából az alábbi gyermekcsoportokat nevesíti:

- azokat, **akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak;**
- azokat, **akik három vagy több gyermeket nevelő családban élnek;**
- azokat, **akiket egyedülálló szülő nevel;**
- valamint a **védelembe vett gyermekeket.**

A fentiek alapján előnyben részesítés csak akkor alkalmazható, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a bölcsődei felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy **munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.** A jogviszony lehet határozott vagy határozatlan idejű, illetve rész- vagy teljes munkaidős is, amennyiben az munkajogi értelemben ténylegesen fennálló és érvényes szerződés alapján jön létre.

A bölcsődei felvételi döntések során az ellátás nyújtásáért felelős fenntartó (pl. önkormányzat, egyházi vagy civil szervezet) köteles a fenti preferenciarendszert figyelembe venni, és a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett vagy védelembe vett gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását elsődleges szempontként kezelni.

E szabályozás célja, hogy a bölcsődei ellátás ne csupán a gyermekek napközbeni biztonságos elhelyezését szolgálja, hanem hozzájáruljon a korai szocializációhoz, a fejlődési hátrányok megelőzéséhez, és a szülők munkaerőpiacra való visszatérésének támogatásához is.¹⁶

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	7	7
2023	7	7
2024	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat jelzés alapján keresi fel a családokat, ahol látogatást tesz, majd az adott problémára reagálva derül ki, hogy hosszabb- illetve rövidebb család gondozásra van-e szükség. Súlyosabb esetekben előfordul a családban élő gyermekek védelembe vétele, illetve nagyon indokolt esetekben a gyermekek átmeneti nevelésbe vétele is előfordulhat. Az elmúlt évek adatai alapján elmondható, hogy nem volt szükség védelembe vételre.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Családsegítés, szociális munka, család- és gyermekjóléti szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítésben nyújtott szolgáltatások személyes szociális szolgáltatások, amelyek a szociális munka eszközeire és módszereire építenek.

¹⁶ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.), 42. § (1)–(2) bekezdés.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermek életkorának megfelelő intézményi gyermekétkeztetést kell biztosítani a bölcsődében, óvodában, a nyári napközis otthonban, az általános és középiskolai kollégiumban, az általános iskolai és a középfokú iskolai menzai ellátás keretében, a gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és az akadályozott gyermekek számára nappali ellátást nyújtó akadályozottak nappali intézményében. A gyermekeknek juttatott ingyenes vagy kedvezményes étkezés biztosítása eszközként szolgál a gyermekszegénység csökkentéséhez, a gyermekek alapvető szükségleteinek biztosításához. Emellett a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában a nyári szünet és a tanítási szünetek időtartama alatt is biztosítani kell az ingyenes szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs információnk, illetve tudomásunk arról, hogy hátrányos megkülönböztetés, valamint egyenlő bánásmód követelményének megsértése témakörben érkezett volna észrevétel.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs információnk, illetve tudomásunk arról, hogy hátrányos megkülönböztetés, valamint egyenlő bánásmód követelményének megsértése témakörben érkezett volna észrevétel.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A szülők összefogásából és jó szándékából a gyermekek sok esetben kapnak az étkeztetésen felül gyümölcsöt, mely a saját háztartásukból, illetve kertészetükből származik.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A köznevelés rendszere kiemelt feladatának tekinti, hogy biztosítsa minden gyermek és tanuló számára a képességeihez és egyéni szükségleteihez igazodó oktatást. Ezen belül különösen fontos a **kiemelt figyelmet igénylő**, valamint a **fogyatékossgal élő gyermekek** esélyegyenlőségének megteremtése, amelyre a magyar köznevelési szabályozás és a nemzetközi jogi kötelezettségek is erős garanciákat biztosítanak.

A **Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** 4. § 13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermeknek/tanulónak minősül:

- a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermek,
- a kiemelten tehetséges tanuló,
- a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek,
- valamint a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek.

Az **SNI gyermekek** közé azok tartoznak, akik testi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékossguk, több fogyatékossg együttes előfordulása, autizmus spektrumzavar, illetve pszichés fejlődési zavar (pl. diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, hiperaktivitás) miatt speciális pedagógiai támogatásra szorulnak (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet).

Esélyegyenlőségi garanciák a köznevelésben

Az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények kötelesek:

- biztosítani a tanulókhoz igazodó differenciált pedagógiai ellátást,
- alkalmazni a gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai és pszichológiai támogatást,
- hozzájárulni a tanulási környezet akadálymentesítéséhez, valamint
- együttműködni a pedagógiai szakszolgálatokkal és szakértői bizottságokkal.

A közoktatásban az esélyegyenlőség érvényesítése nemcsak hozzáférést jelent az oktatáshoz, hanem a tényleges **egyéni fejlődési utak támogatását** is: például egyéni fejlesztési terv, sajátos tantervi követelmények, mentesítés bizonyos tantárgyi követelmények alól, illetve hosszabb felkészülési idő biztosítása.

Integráció és inklúzió – rendszerszintű törekvések

A hazai köznevelési rendszer az elmúlt két évtizedben egyre inkább az **inkluzív pedagógia** elveit követi. Az integrált nevelés célja, hogy a fogyatékossgal élő vagy más okból kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a lehető legnagyobb mértékben a többségi intézményben részesüljenek oktatásban, ugyanakkor a jogszabály lehetőséget biztosít speciális nevelési intézmény (pl. gyógypedagógiai iskola, konduktív pedagógiai intézmény) igénybevételére is, amennyiben az a gyermek érdekét jobban szolgálja.

Nemzetközi és uniós kötelezettségek

Magyarország aláírta és ratifikálta az **ENSZ Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményét** (CRPD), amely kimondja: a fogyatékossgal élő gyermekek jogát a **befogadó, minőségi és ingyenes oktatásra minden szinten** biztosítani kell. Az **Európai Unió Alapjogi Chartája** is garantálja a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, és az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést.

Gyakorlati támogatási formák

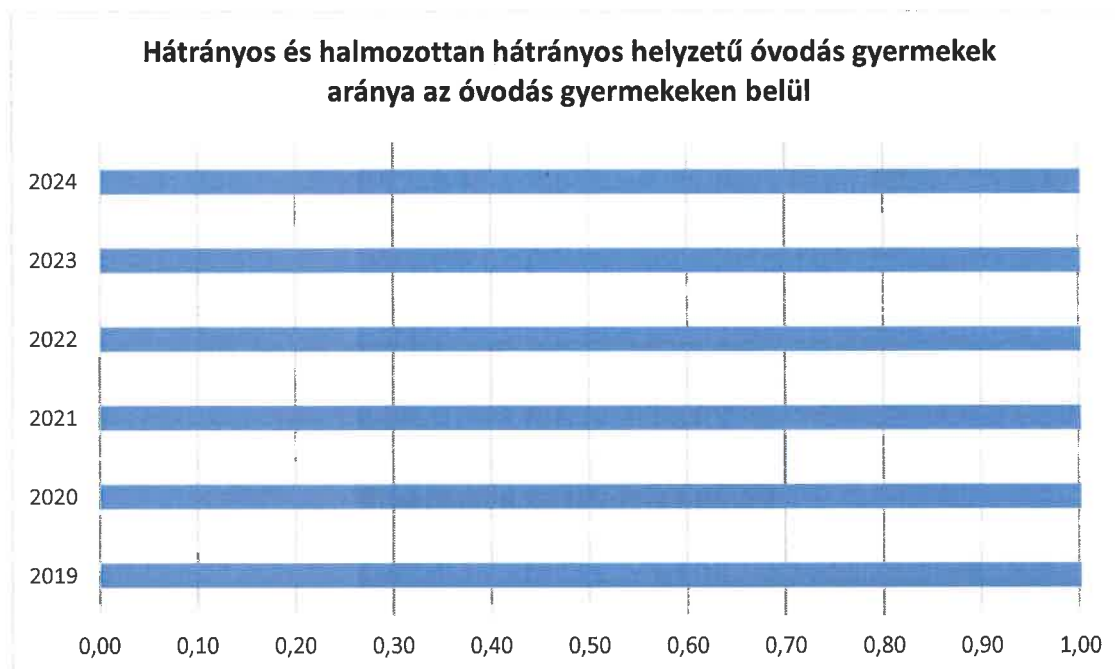
- **Pedagógiai szakszolgálat** bevonása (logopédia, pszichológia, fejlesztő pedagógia);
- **SNI tanulók esetén** gyógypedagógus, asszisztens alkalmazása;
- **Tanulási és viselkedési zavarok** esetén egyéni vagy kiscsoportos fejlesztés;
- **Korai fejlesztés és gondozás** biztosítása bölcsődés és óvodás korú gyermekek számára;
- **Tehetséggondozó programok** elérhetősége kiemelten tehetséges gyermekek számára;
- **Támogató tananyagok és IKT-eszközök** használata a digitális egyenlőtlenség csökkentésére.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	83	8	9,64
2020	79	7	8,86
2021	83	10	12,05

2022	91	7	7,69
2023	78	5	6,41
2024	82	2	2,44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolai oktatásban hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés a tanulók között, erre vonatkozó jelzés, panasz az önkormányzat felé a vizsgált időszakban nem érkezett.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen csak egy általános iskola működik, nincsen összehasonlítási lehetőség.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

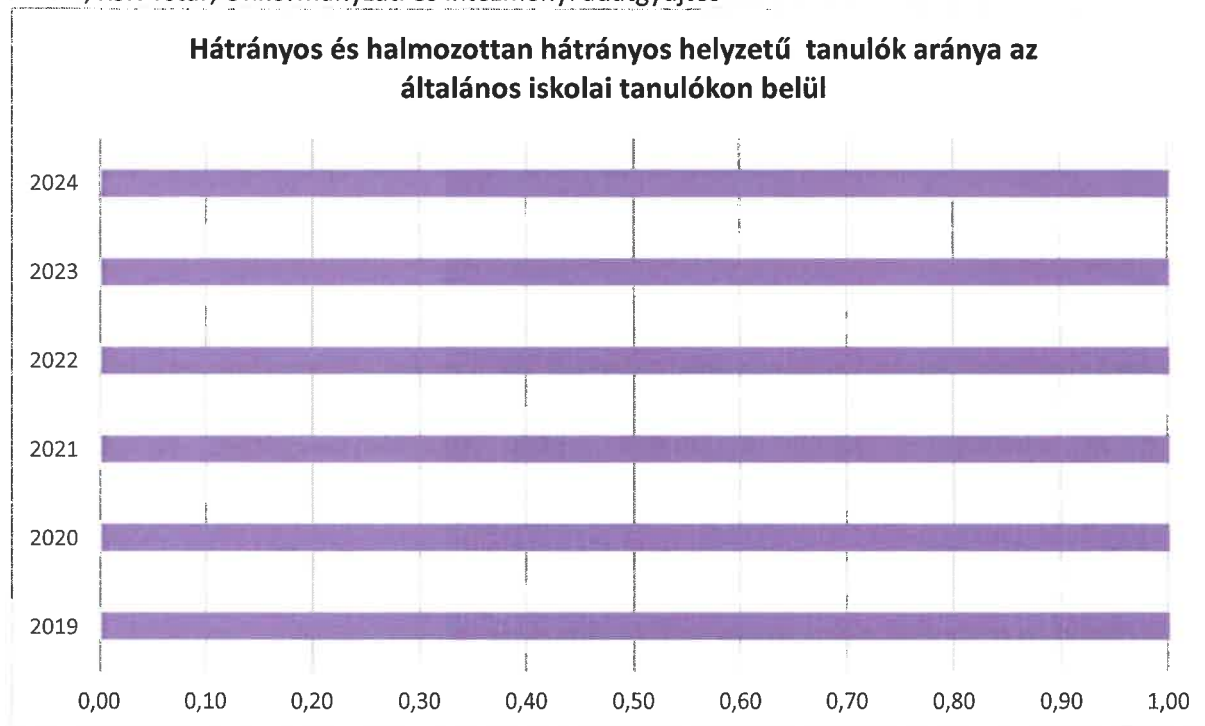
Az óvoda, az általános és a közép fokú iskola a hátrányos helyzetű, és a tehetséges gyermekek számára személyiségfejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó óvodai, iskolai fejlesztő programot szervez. A felkészítés magában foglalja az oktatás méltányossága révén, segítő pedagógiai tevékenység által a tanulók iskolai sikerességének elősegítését, társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányaik enyhítését, a tanulói közösségfejlesztést, a család bevonását és támogatását, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztést és folyamatos módszertani megújulást. Képesség kibontakoztató felkészítést valamennyi csoportban, évfolyamon, osztályban meg kell szervezni. Az óvodai, iskolai fejlesztő programot az intézmény a miniszteri rendeletben erre kijelölt szervezet szakmai támogatásával szervezi meg. E szakmai szolgáltatás kiterjed az Ebktv. 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi program és a köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési terv céljai összhangjának támogatására is.¹⁷

¹⁷ Forrás: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI r.. 171. - 173. §

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	n.a.	11	7,91
2020	n.a.	14	9,40
2021	n.a.	11	7,28
2022	n.a.	10	6,54
2023	n.a.	8	4,97
2024	n.a.	7	4,35

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a közpszintű oktatásban**

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.
2024	0	n.a.	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

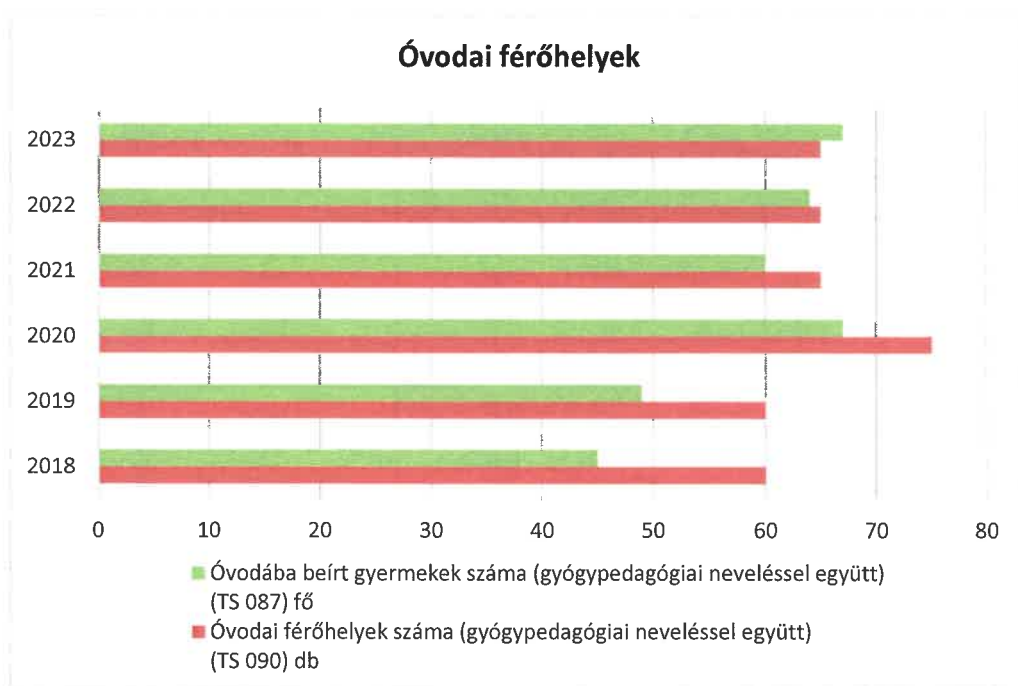
4.4. a) 4. számú táblázat - **Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet**

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	32	1
2020	35	3
2021	40	3
2022	32	1
2023	29	1
2024	21	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

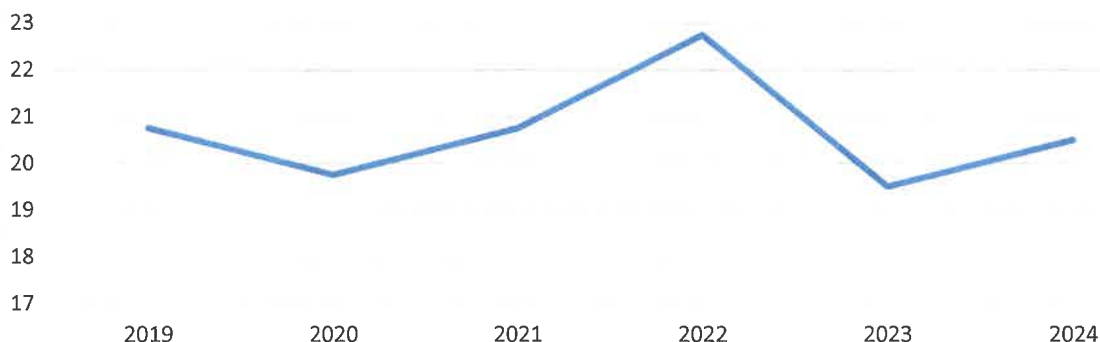

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	100	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30	17:00.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	13	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	9	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gondozónő	4.	n.a.
Kisegítő személyzet	4	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	1	14,63	0,00
2019	0	8	1	15,50	0,00
2020	0	8	1	15,25	7,38
2021	0	8	1	15,38	7,32
2022	0	8	1	15,13	10,74
2023	0	8	1	14,75	13,56

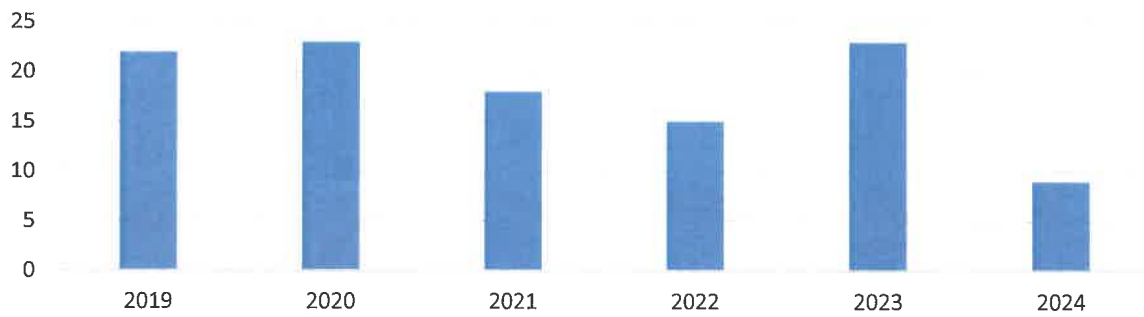
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	22
2020	23
2021	18
2022	15
2023	23
2024	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	31
2020	n.a.	n.a.	n.a.	19
2021	n.a.	n.a.	n.a.	17
2022	n.a.	n.a.	n.a.	22
2023	n.a.	n.a.	n.a.	19
2024	n.a.	n.a.	n.a.	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Az óvodai nevelésben részt vevő gyermekek körében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek aránya 2019 és 2024 között mérsékelt ingadozást mutatott, de a teljes időszakban folyamatosan jelen volt a településen. A beíratott óvodások száma 83 főről 82 főre emelkedett.

Az óvodai nevelés szerkezete stabil: három csoport működik gyógypedagógiai nevelés nélkül, külön gyógypedagógiai csoportot nem alakítottak ki, és az integrált SNI gyermekek számáról a rendelkezésre álló adatok nem tartalmaznak külön bontást. Az egy csoportban ellátott gyermekek száma átlagosan 20–23 fő között mozgott az évek során. Az óvodai férőhelyek száma stabilan 83-91 fő között alakult, biztosítva a település gyermekpopulációjának intézményi lefedettségét.

A középszintű oktatásba való tovább haladásban a hátrányos helyzetű tanulók reprezentációja elenyésző. A 2019–2024 közötti adatok szerint sem a gimnáziumi, sem a szakközépiskolai, sem a szakgimnáziumi képzésben nem szerepeltek regisztrált hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. A TeIR és KSH adatai alapján ezekre az évekre „n.a.” (nem áll rendelkezésre adat) megjelöléssel szerepelnek a mutatók. Ez utalhat arra, hogy az érintett tanulók a településen kívüli intézményekbe járnak, vagy az adatszolgáltatás nem terjed ki az adott intézményi struktúrára, illetve nem történik megfelelő nyomon követés a hátrányos helyzetű tanulók középszintű oktatási jelenlétéről.

Az általános iskolai oktatásban a vizsgált időszakban nem érkezett panasz az önkormányzathoz sem hátrányos megkülönböztetésről, sem jogellenes elkülönítésről. Ez a közösségi kohézió szempontjából pozitív jelzés, de nem zárja ki a preventív figyelem és nyomon követés szükségességét.

A 8. évfolyamot eredményesen elvégző tanulók száma kis létszámú, de stabil képet mutat: a 2019–2024 közötti időszakban évente 22 és 9 fő közötti tanuló fejezte be sikeresen az általános iskolai képzést nappali oktatásban. Ez az indikátor fontos alapja a középszintű képzéshez való hozzáférés és a lemorzsolódás kockázatának értékelésében.

A hátránykompenzáló intézkedések szintjén az önkormányzat és a helyi köznevelési intézmények több irányú támogatást biztosítanak. Az óvoda, az általános és a középfokú iskola egyaránt szervez személyiségfejlesztő, felzárkóztató és tehetséggondozó programokat a hátrányos helyzetű gyermekek számára. E programok célja, hogy csökkentsék a társadalmi-gazdasági háttérből eredő tanulási hátrányokat, növeljék az iskolai sikerességet, és hosszú távon támogassák a társadalmi mobilitást. Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében az intézmények együttműködnek az esélyteremtő szakmai szolgáltatókkal, és a programokat a miniszteri rendeletben kijelölt szervezetek szakmai támogatásával valósítják meg, összhangban az Ebktv. 31. §-a szerinti helyi esélyegyenlőségi programmal.

A programok a tanulók mellett a családokat is bevonják a fejlesztési folyamatokba, közösségfejlesztő hatással bírnak, és hozzájárulnak az oktatási rendszer inkluzívabbá válásához. A képesség-kibontakoztató programokat minden évfolyamon és minden nevelési-oktatási szakaszban biztosítani kell, amely elősegíti az egyenlő hozzáférést és az egyéni fejlődési utak támogatását.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások aránya évek óta jelen van (átlagosan 10–13%), ami az esélyhátrány tartósságára utal.	A célzott óvodai felzárkóztató programok rendszeressé tétele, családi bevonással. A TeIR-adatok alapján évenkénti nyomon követés és helyi esélyegyenlőségi célok aktualizálása.

Az óvodai nevelés során nem történik külön gyógypedagógiai csoportban fejlesztés; az integrált ellátásra vonatkozó SNI adat nem ismert.	A gyógypedagógiai igények pontos feltérképezése, szakértői vélemények alapján célzott integrált fejlesztés. A pedagógiai szakszolgálat kapacitásának megerősítése.
A középszintű oktatásban nincs regisztrált HH/HHH tanuló – ez utalhat adathiányra vagy lemorzsolódásra.	A továbbtanulás nyomon követését támogató adatgyűjtési rendszer kialakítása; mentorálási rendszer bevezetése a nyolcadik évfolyamot elhagyók pályaorientációjához.
Az általános iskolai végzettséget szerzők száma kicsi, a középiskolai esélyek szűkek, különösen a szakiskolai vagy szakképzési irányban.	A nyolcadikos tanulók pályaorientációjának megerősítése; kapcsolatfelvétel középiskolákkal, célzott információnyújtás a HH/HHH tanulók számára.
Az oktatásban rejlő esélykülönbségek kezelésére irányuló pedagógiai gyakorlat nem minden esetben dokumentált vagy célzott.	Intézményi szintű esélyteremtő pedagógiai tervezés bevezetése, amely összhangban áll a HEP és a köznevelési intézkedési terv céljaival.
Nincs adat az SNI gyermekek arányáról az óvodai rendszerben, integrációjuk mértéke nem ismert.	Rendszeres adatszolgáltatás kialakítása az SNI tanulókra vonatkozóan; köznevelési statisztikák pontosítása, szakértői bizottságokkal együttműködésben.
A családi háttérből fakadó tanulási hátrányok csökkentéséhez szükséges programok (szociális készségfejlesztés, szülői kompetencia-erősítés) csak részben jelennek meg.	Komplex szociális és pedagógiai támogató programok bevezetése: szülősegítő csoportok, családgondozással egybekötött fejlesztő programok az óvodában és iskolában.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Ma az Európai Parlament és a Tanács az Unió egyik alapvető értékeként határozza meg¹⁸ a nők és férfiak, a férfiak és nők között az egyenlőséghez való jogot.¹⁹

Napjainkban a nők esélye új kihívások előtt áll. A magyar családok lassan vetik ugyanis le a szokást, hogy az idősekről való gondoskodás csupán a nők kötelezettsége. Azon kívül a gyermek a családban a női természet következtében általában jobban kötődik az anyához, aki a modern korban már, mint teljes értékű munkavállaló is szerepet kap. A nők e kettős, nekik tulajdonított és természetes szerepe, valamint az európai, de különösen a magyar háztartások gazdasági kihívásai is súlyosbítják a családanyák gazdasági és szociális helyzetét, akiknek e terheket úgy tűnik, hogy viselniük kell, és azt össze kell egyeztetniük munkavállalásukkal. A társadalomnak kötelessége a jogalkotás útján is enyhítenie e terheken.²⁰

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

¹⁸ Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke és 3. cikkének (3) bekezdése.

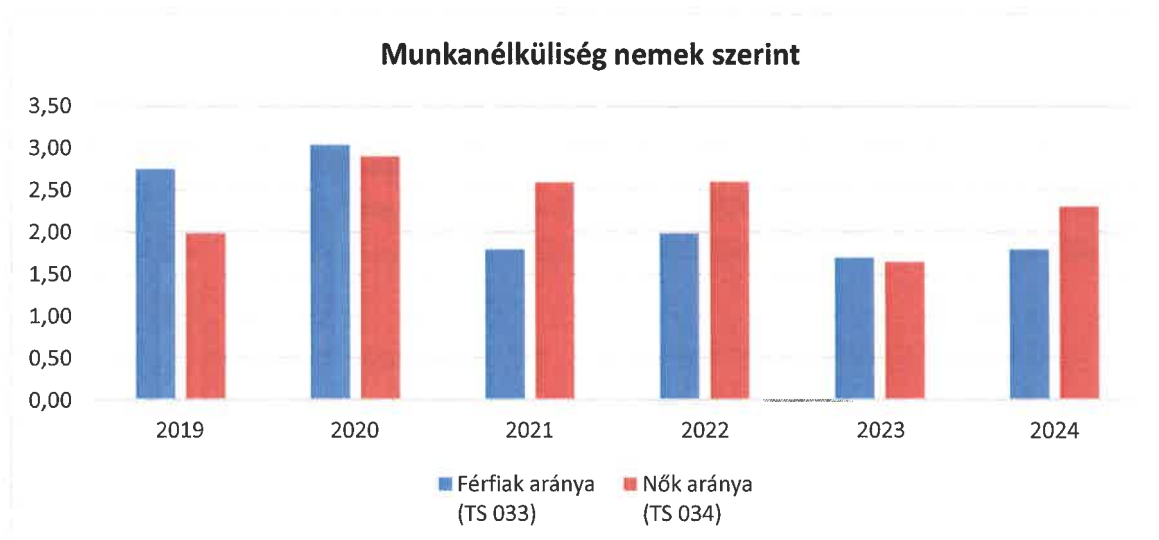
¹⁹ Bővebben lásd a z Unió Parlamentje 2023. március 30-i, és a Tanács 2023. április 24-i határozatában.

²⁰ MAKKOS Nándor :A nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. szám pp 28-31 (2022).

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	2,75	1,98	2,37%
2020	3,04	2,9	2,97%
2021	1,79	2,59	2,19%
2022	1,98	2,6	2,29%
2023	1,69	1,64	1,67%
2024	1,79	2,3	2,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2019 és 2024 közötti időszakban a nők munkanélküliségi aránya a településen hullámzó képet mutatott. A vizsgált évek közül 2020-ban érte el a legmagasabb értéket, amikor a 15–64 éves női lakosság 2,6%-a szerepelt nyilvántartott álláskeresőként. Ez az arány nemcsak a férfiakéval, hanem az összesített települési átlaggal szemben is kiemelkedett. 2024-re a női munkanélküliségi ráta ugyan csökkent 2,3%-re, ám továbbra is jóval meghaladta a férfiak 1,79%-os arányát. Az adatok alapján a nők munkaerőpiaci helyzete kevésbé stabil és érzékenyebb a gazdasági változásokra. Mindez arra utal, hogy a női foglalkoztatásban célzott, esélykiegyenlítő beavatkozásokra lehet szükség.

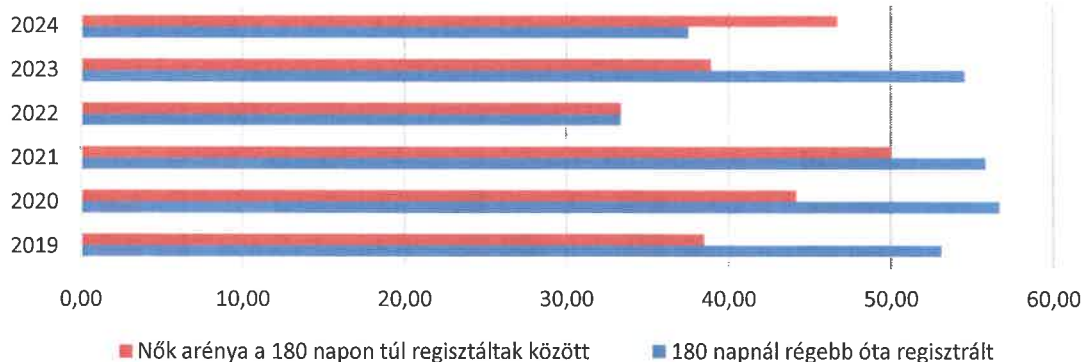
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	53,06	38,46
2020	56,67	44,12
2021	55,81	50
2022	33,33	33,33
2023	54,55	38,89
2024	37,5	46,67

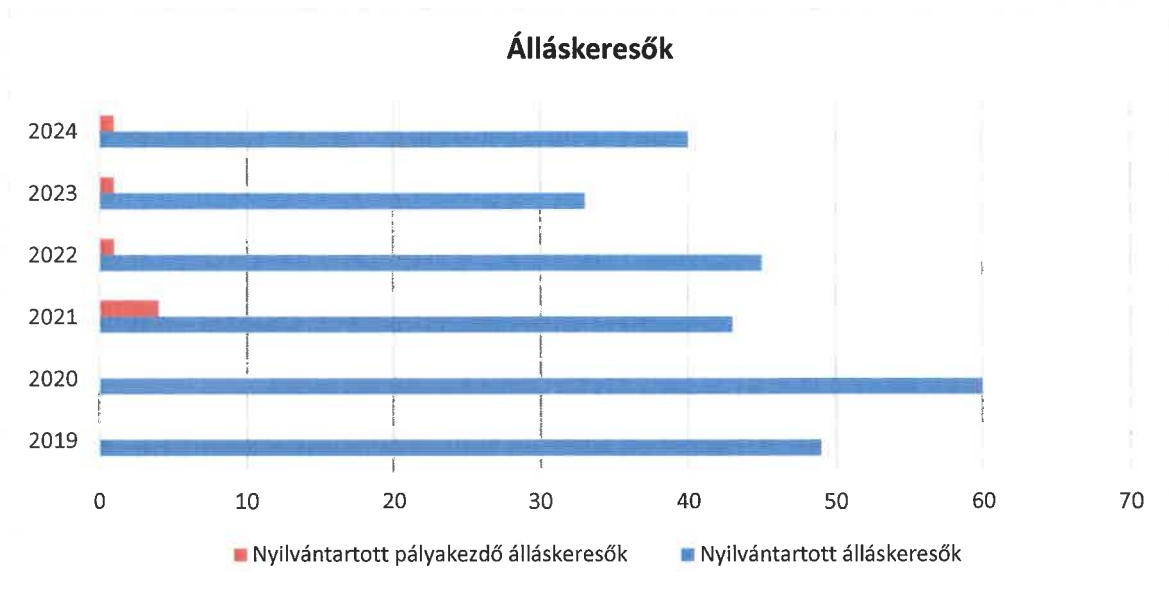
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	49	0
2020	60	0
2021	43	4
2022	45	1
2023	33	1
2024	40	1

A 180 napon túl nyilvántartott munkanélküliek aránya 2019 és 2024 között jelentősen csökkent, 53,06%-ról 37,5%-ra. Ez azt jelenti, hogy a regisztrált álláskeresők egyre nagyobb része hosszú távon munkába tudott állni. A pályakezdők száma ugyan alacsony maradt az évek során, de 2022-ben kis mértékű növekedés figyelhető meg. A tartós női munkanélküliség növekedése strukturális munkaerőpiaci problémára utalhat, különösen az alacsony iskolai végzettségű vagy gondozási feladatokat ellátó nőknél. A számok alapján célzott nőfoglalkoztatási programokra lenne szükség a tartós inaktivitás megelőzésére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők munkaerőpiaci esélyei jelentős strukturális hátrányokkal terhelték. Számukra elsősorban a fizikai, alacsony hozzáadott értékű, gyakran részmunkaidős vagy bizonytalan foglalkoztatási formák (pl. közfoglalkoztatás, szezonális munka) elérhetők. A munkaerőpiaci integrációjukat nehezíti a digitális kompetenciák és az egész életen át tartó tanulásba való bekapcsolódás hiánya, valamint a családi szerepekből adódó idő- és mobilitáskorlátok. Különösen vidéki térségekben jellemző, hogy a helyi gazdasági szerkezet nem kínál számukra képzettségükhöz illeszkedő, fenntartható munkalehetőséget. A tartós munkanélküliség kockázata körükben magas, ami fokozza a társadalmi kirekesztődés veszélyét. A probléma kezeléséhez komplex, képzés- és szolgáltatásalapú, nemekre érzékeny foglalkoztatáspolitikára van szükség..

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén a munkához való egyenlő hozzáférés, a munkafeltételek és a bérezés terén egyaránt megnyilvánulhat. A nemű alapú bérkülönbség tartósan fennálló probléma: az Eurostat adatai szerint az Európai Unióban a nemek közötti átlagos bérszakadék mintegy 13%, amely Magyarországon is meghaladja a 10%-ot. A nők különösen hátrányos helyzetben vannak az alacsonyabb presztízsű és kevesebb előmeneteli lehetőséggel bíró munkakörökben, miközben a részmunkaidős foglalkoztatás és a fizetetlen gondozási munka túlnyomórészt őket érinti. Az életkor, az etnikai hovatartozás vagy a fogyatékosság további diszkriminációs kockázatot jelent. A hátrányos megkülönböztetés elleni fellépéshez hatékony jogérvényesítési mechanizmusokra, átlátható bérrendszerekre és

célzott esélyegyenlőségi programokra van szükség, különös tekintettel a munkáltatói gyakorlatokra és intézményi kultúrára.

Mindemellett nem rendelkezünk információval a foglalkoztatás területén helyben a nőket ért hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munka és a családi élet összeegyeztethetősége kiemelt tényező a nők munkaerőpiaci részvételének növelésében és a nemi egyenlőség megvalósításában. A kisgyermekes szülők, különösen az anyák munkavállalását nagymértékben befolyásolja a hozzáférés a kisgyermekkorú ellátásokhoz, például a bölcsődei, családi napközi vagy óvodai férőhelyekhez. A férőhelyhiány, különösen vidéki térségekben, gyakran kényszerű otthonmaradáshoz és tartós gazdasági inaktivitáshoz vezet. A közintézményekben és munkahelyeken biztosított rugalmas munkarend, részmunkaidős foglalkoztatás, távmunka vagy családbarát intézkedések – például gyermekgondozási szünet utáni visszatérés támogatása – jelentős szerepet játszanak a szülők munkába állásának ösztönzésében. A jól működő ellátórendszer és munkáltatói rugalmasság együttesen képes mérsékelni a gondozási feladatokból eredő munkaerőpiaci hátrányokat, ezáltal hozzájárulva a gazdasági versenyképességhez és a társadalmi fenntarthatósághoz. A nemzetközi kutatások szerint e szolgáltatások fejlesztése közvetlenül erősíti a nők foglalkoztathatóságát és elősegíti a munkaerőpiaci esélyegyenlőséget.

A településen bölcsődei, családi napközi nem található.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés és az anya-gyermekgondozás intézményesített támogatása kulcsszerepet játszik a nők reprodukív jogainak érvényesülésében, valamint a gyermekek egészséges fejlődésének megalapozásában. A jól működő családtervezési szolgáltatások – ideértve a fogamzásgátláshoz való hozzáférést, a szexuális edukációt és a tanácsadást – hozzájárulnak a nem kívánt terhességek csökkentéséhez, az anyai egészség védelméhez és a szülők tudatos döntéseihez. Az anya- és gyermekgondozás – különösen a védőnői hálózat, a háziorvosi és nőgyógyászati ellátás, valamint a terhes-gondozás és csecsemőellátás rendszere – az egészségmegőrzés és a korai intervenció szempontjából alapvető közegészségügyi pillér. Különösen fontos a szolgáltatások egyenlő földrajzi és társadalmi elérhetősége, mivel a hátrányos helyzetű térségekben élő nők és gyermekek gyakran kiszorulnak a minőségi ellátásból. A komplex, interdiszciplináris megközelítés – amely az egészségügyi ellátást, a szociális szolgáltatásokat és a közösségi támogatást összekapcsolja – nélkülözhetetlen a társadalmi esélykülönbségek mérséklésében. A családtervezés és az anya-gyermekgondozás fejlesztése így nemcsak egyéni jóléti, hanem hosszú távú társadalmi és gazdaságpolitikai érdek is.

A védőnő feladata a növédelem, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel, a népegészségügyi célú méhnyak szűrés végzése, a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, a szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban, az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A hozzátartozók közötti erőszak olyan súlyos magatartásforma, amely a bántalmazott életét, testi és lelki épségét, emberi méltóságát vagy szexuális önrendelkezését közvetlenül veszélyezteti. Az ilyen cselekmények megelőzésére és megszakítására szolgál a **távoltartás jogintézménye**, amelyet a **2009. évi LXXII. törvény a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról** szabályoz. A törvény hatálya kiterjed többek között a házastársra, volt házastársra, élettársra, volt élettársra, bejegyzett élettársra, volt bejegyzett élettársra, gondnokra, gyámra, valamint más közeli hozzátartozókra – ugyanakkor nem terjed ki például baráti, udvarlói vagy elutasított párkapcsolati viszonyokra, ha azok nem minősülnek hozzátartozói kapcsolatnak a törvény értelmében.

A rendőrség a **bántalmazott kérelme nélkül is jogosult ideiglenes megelőző távoltartó intézkedést elrendelni**, ha a helyszínen olyan körülményt észlel, amely alapján az erőszak veszélye fennáll. A távoltartás **72 órára szóló ideiglenes elrendeléséről** a rendőrség határoz, és az intézkedést hivatalból megküldi az illetékes járásbíróságnak, amely dönt annak meghosszabbításáról. A távoltartás ideje alatt a bántalmazó szülői felügyeleti joga, valamint a gyermekkel való kapcsolattartása szünetel, ugyanakkor **lakásfenntartási és tartási kötelezettsége továbbra is fennáll** (2009. évi LXXII. tv. 10. § és 17. §).

A törvény értelmében a távoltartás elrendelése után, amennyiben a bántalmazott ahhoz hozzájárul, a **családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat** haladéktalanul, legkésőbb 24 órán belül köteles felvenni a kapcsolatot az érintettekkel, és a veszélyhelyzet megszüntetésére irányuló intézkedéseket megtenni (2009. évi LXXII. tv. 15. §). A rendőrség által hozott határozattal szemben **3 napon belül bírósági felülvizsgálat kérhető**.

A szabályozás célja a bántalmazottak azonnali védelme, valamint a szociális és gyermekvédelmi rendszer bevonásával a hosszú távú biztonság megteremtése. A távoltartás egyúttal a családtagok közötti hatalmi egyensúly helyreállítását és az erőszak megszakítását szolgáló preventív és szankcionáló eszköz.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben – különösen családon belüli erőszak, lakhatási válság vagy a gyermek veszélyeztetettsége esetén – a szociális ellátórendszer speciális intézményeket biztosít a rászorulóknak védelmére és támogatására. Az **anyaotthonok** a gyermeküket nevelő vagy várandós, bántalmazott nők számára nyújtanak menedéket, jogi és pszichoszociális támogatást, valamint reintegrációs segítséget. A **családok átmeneti otthona** olyan bentlakásos intézmény, amely átmeneti elhelyezést biztosít szülők és gyermekeik számára, ha a család lakhatása bizonytalanra válik, vagy a gyermek veszélyeztetettsége a család átmeneti elhelyezésével megelőzhető. E szolgáltatásokat a **1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról** (Gyvt.) szabályozza, különös tekintettel a 51–53. §-okra. Az ellátás célja nem csupán a fizikai biztonság biztosítása, hanem a család önálló életvezetésének helyreállítása, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése és a szülői funkciók megerősítése. A krízisellátás nélkülözhetetlen része a gyermekvédelmi és szociális rendszernek, mivel közvetlen válaszokat ad a legsérülékenyebb társadalmi csoportok akut szükségleteire.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A 7 fős képviselői testületben 2 nő található. Az önkormányzati intézmények (óvoda, könyvtár, polgármesteri hivatal) vezetői és többségében alkalmazottai is nők, a női vezetés hozzájárulhat a nemek közötti egyenlőség előmozdításához a helyi döntéshozatalban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen a legnagyobb társadalmi probléma az, hogy nincsen elég munkahely és a nők a foglalkoztatás terén háttérbe szorulnak, mivel a vonzásközpontokban lévő munkahelyekre csak ingázással lehet eljutni, illetve általában többműszakos munkát lehet végezni.

Ilyen feltételű munkavállalás mellett a háztartás és a gyermekek ellátása nehézséget okoz a nők számára, ha nincsen családon belül segítségük.

Ezt a helyzetet még az is nehezíti, hogy az államilag kiírt közfoglalkoztatási programok sem a női segélyezetteket segíti, mivel kevés olyan munkalehetőséget írnak ki, amelyet nő el tud végezni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Tartós női munkanélküliség	A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek 85,71%-a nő
Alacsony iskolai végzettségű nők	Képzetlen nők csak bizonytalan, részmunkaidős vagy közfoglalkoztatási formákba tudnak bekapcsolódni
Diszkrimináció a foglalkoztatásban	Országosan fennálló bérkülönbség, előmeneteli nehézségek nők számára
Családi feladatok és munka összeegyeztetése	Bölcsőde, családi napközi hiánya, férőhelyhiány az óvodában
Családtervezés, anya-gyermekgondozás	Információhiány, hozzáférési nehézségek hátrányos helyzetű nőknél
Erőszak áldozatai, távoltartás	A családon belüli erőszak és az abból kilépő nők ellátásának helyi hiányosságai
Krizishelyzetek ellátása	Nincs elérhető helyben anyaatthon vagy átmeneti otthon

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időskorúak méltóságának és szociális biztonságának biztosítása érdekében átfogó, hosszú távú és célzott szakpolitikai programokra van szükség. Magyarországon a 65 év felettiek száma 2010 és 2019 között 1,66 milliőről 1,89 millióra nőtt, arányuk pedig a teljes népesség 16,6%-áról 19,3%-ra emelkedett (KSH, 2020). E demográfiai változás jelentős kihívásokat ró a szociális védelmi rendszerekre, különös tekintettel a nyugdíjrendszer fenntarthatóságára és az időskori ápolási szükségletek növekedésére (Európai Bizottság, 2021).

Az idősödő társadalomban fokozódik a kor alapú diszkrimináció (ageizmus) kockázata, amelyet az Európai Unió is elismer a foglalkoztatási irányelvekben (2000/78/EK irányelv). A gazdasági ciklusok – különösen válság idején – hatással vannak az idősebb korosztály munkaerőpiaci pozíciójára, amelyet tovább nehezít a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény azon szabálya, miszerint a munkáltató nem köteles indokolni a határozatlan idejű munkaviszony megszüntetését, ha a munkavállaló nyugdíjasnak minősül (§ 66 (9)).

Külön figyelmet érdemel a feminizáció jelensége: a nők hosszabb élettartama, alacsonyabb élettartamkeresete és ennek következtében alacsonyabb nyugdíja miatt időskorban gyakrabban szorulnak közösségi támogatásra. Az idősödés fokozza az elszigeteltséget, különösen a gyermek nélkül élő vagy előzvegyült személyeknél, továbbá nő az akadályozottság

(handicap) megjelenésének valószínűsége is, például látás-, hallás- vagy mozgásszervi problémák formájában.

Az idősek lakókörnyezete – különösen a leépülő településrészeken – gyakran szegregálódik, amit a szolgáltatások kivonulása (pl. iskola, posta, bolt) tovább súlyosbít. A gazdasági, társadalmi és kulturális tökeszegénység különösen veszélyezteti az önálló életvitel lehetőségét, például az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya révén. Az inaktivitás következménye a fizikai, mentális és szociális hanyatlás lehet, amely a társadalmi kirekesztés egyik formája.

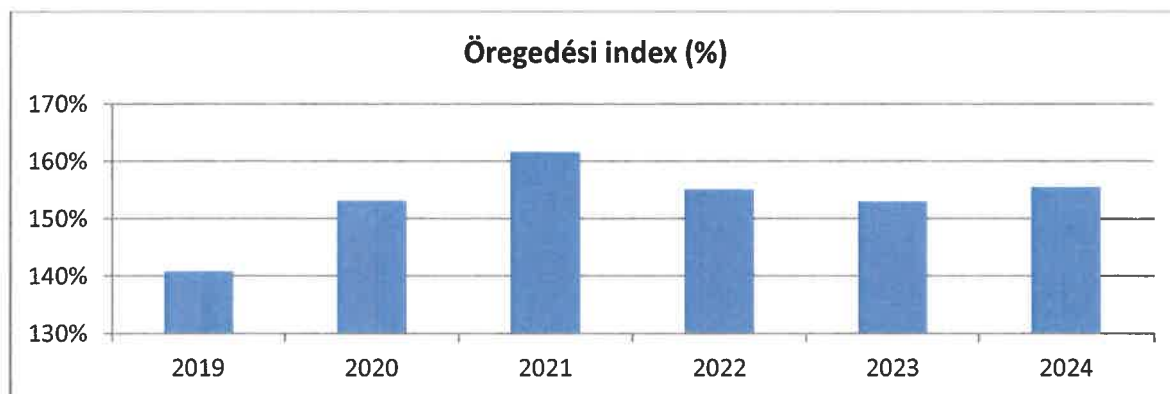
A digitális írástudás hiánya súlyosbítja az információs elszigeteltséget, ezért kulcsfontosságú az infokommunikációs technológiákhoz való hozzáférés támogatása. Ugyancsak válaszra vár a legális migráció időskori következményeinek kérdése, hiszen a fogadó országban időskorba lépő migránsok gyakran nem rendelkeznek a szükséges családi vagy szociális hálóval.

Az életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma az Európai Unió Alapjogi Chartája (21. cikk) és az esélyegyenlőségi politika része. Ugyanakkor az életkoron alapuló eltérő bánásmód egyes esetekben igazolható lehet, ha azt jogszerű foglalkoztatáspolitikai vagy képzési cél indokolja (2000/78/EK irányelv 6. cikk). Az időspolitikai akkor lehet eredményes, ha világos válaszokat ad a demográfiai kihívásokra, a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére és a generációk közötti szolidaritás megerősítésére.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	490	348	140,80%
2020	510	333	153,15%
2021	535	331	161,63%
2022	549	354	155,08%
2023	537	351	152,99%
2024	535	344	155,52%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

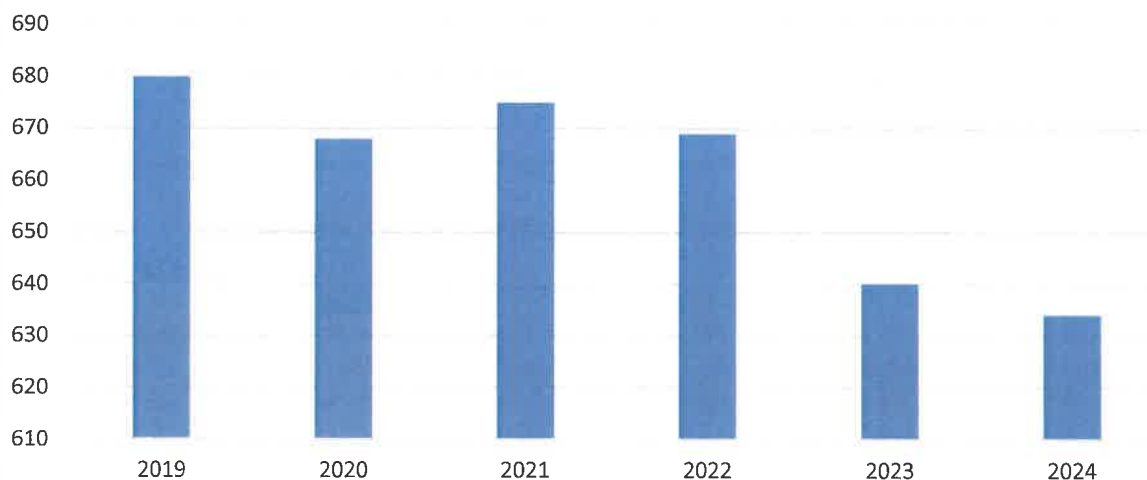

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

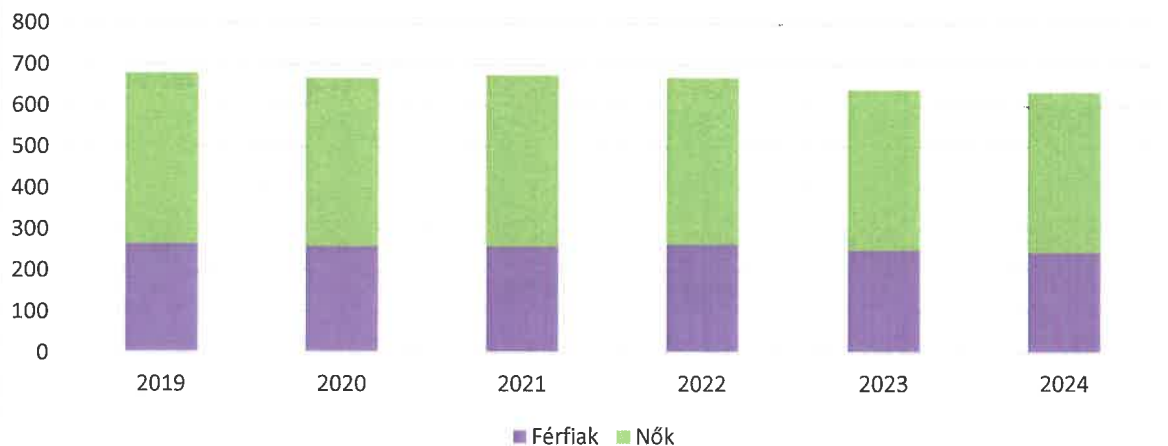
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	265	415	680
2020	258	410	668
2021	258	417	675
2022	263	406	669
2023	249	391	640
2024	244	390	634

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma

Nyugdíjasok nemek szerinti megoszlása

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

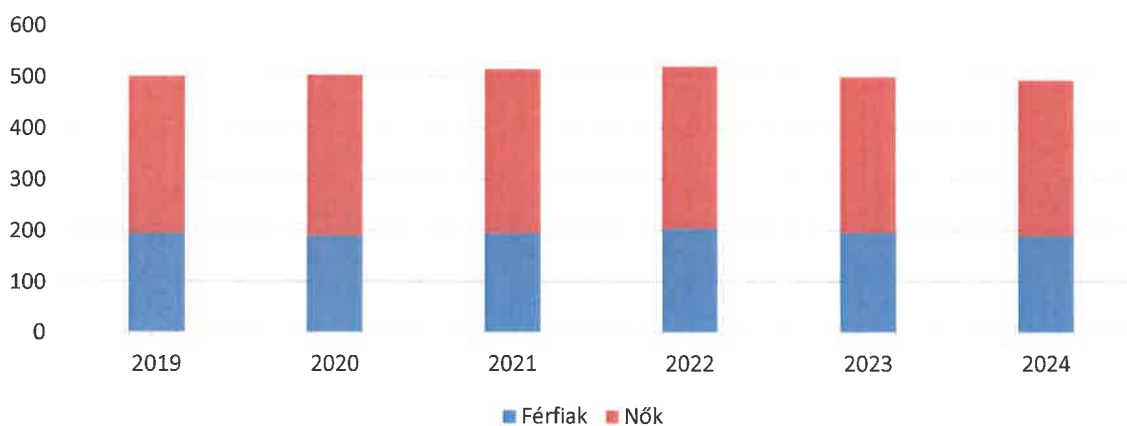
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	13	1	194	308	2	19	3
2020	11	1	190	314	3	17	3
2021	9	1	194	321	1	19	3
2022	11	0	203	318	1	15	3
2023	10	0	195	305	1	16	3
2024	10	0	189	305	2	15	3

Forrás:
TeIR, KSH
Tstar

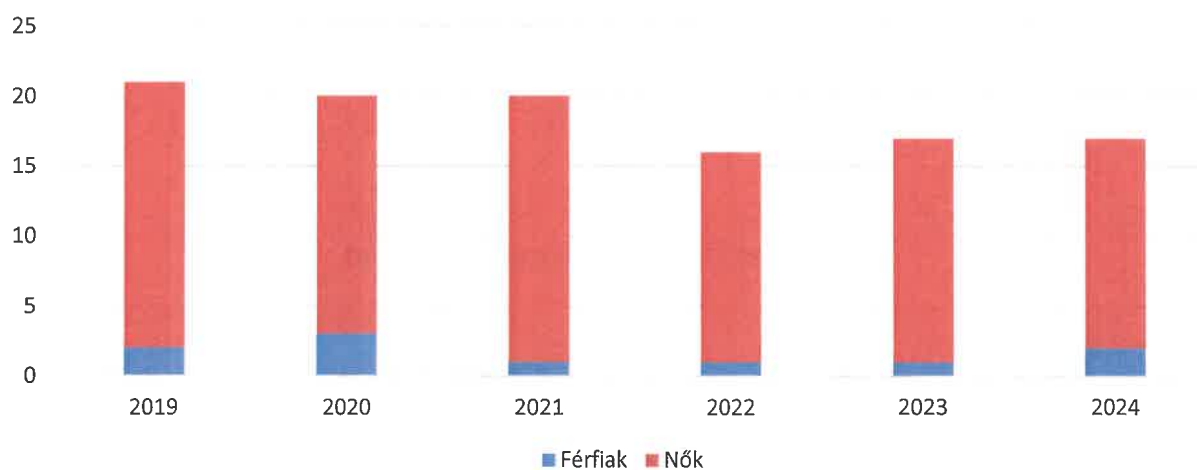
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		49	60	43	45	33
41-45 év (TS 042)	Fő	5	4	4	4	4	4
	%	10,20%	6,67%	9,30%	8,89%	12,12%	10,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	8	3	5	6	8
	%	6,12%	13,33%	6,98%	11,11%	18,18%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	6	6	7	4	7
	%	18,37%	10,00%	13,95%	15,56%	12,12%	17,50%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	6	5	6	5	4
	%	4,08%	10,00%	11,63%	13,33%	15,15%	10,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14	17	12	6	5	7
	%	28,57%	28,33%	27,91%	13,33%	15,15%	17,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Főbb megállapítások:

Az öregedési index – vagyis a 65 év felettek aránya a 0–14 évesekhez viszonyítva – 2018 és 2023 között végig 136–151% között mozgott, ami a település előregedő korstruktúráját mutatja. Ez azt jelenti, hogy évről évre jóval több idős ember él a községben, mint gyermekkorú, ami demográfiai és szociális szempontból is komoly kihívást jelent.

Ezzel párhuzamosan a nyugdíjban, járadékban vagy más ellátásban részesülők száma folyamatosan csökkent: 2018-ban még 526 fő, 2023-ban már csak 440 fő kapott ilyen juttatást.

A csökkenés különösen a férfiak körében szembetűnő: 214 főről 180 főre esett vissza az ellátásban részesülők száma. A nyilvántartott álláskeresők életkori bontása alapján az 56 év felettek részaránya 2018 és 2022 között folyamatosan magas volt, 2020-ban és 2021-ben a 60 év felettek tették ki az összes álláskereső közel egyharmadát.

A 61 év felettek aránya 2020-ban 29,73%, 2021-ben pedig 36% volt az álláskeresők között, ami az idősek foglalkoztathatóságának súlyos problémáira utal.

2023-ban e korcsoport aránya jelentősen visszaesett (6,25%), ami összefügghet az időskori inaktivitás vagy a nyugdíjba vonulás előretolt időpontjával is.

A foglalkoztatási hátrányok – különösen az 51 év feletti korosztályban – strukturális problémákra és az életkori diszkrimináció jelenlétére utalnak, amelyek célzott idősügyi és foglalkoztatáspolitikai beavatkozást igényelnek.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A nyugdíjasok foglalkoztatását tekintve kevés információ áll a rendelkezésünkre. Az önkormányzat a fenntartásában lévő intézményeknél nyugdíjas alkalmazottat nem foglalkoztat. Általános jellemző, hogy az önkormányzati dolgozók nyugdíjas koruk elérésével megszüntetik jogviszonyukat és igénylik a nyugellátást. A regisztrált munkanélküliek között kevés az 55 évnél idősebb, a munkanélküliek mintegy 10-12 %-át teszik ki.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősebb korosztály egészségi állapotától függően alkalmi munkával egészíti ki jövedelmét.

Többnyire a helyi őstermelők tudnak igényjellegű munkát biztosítani számukra. A településen nem jellemző a nyugdíjas foglalkoztatás. A nyugdíj korhatár betöltése után az idősebbek maximum 1 évig maradnak, még állományban azután át adják a helyet a fiatalabb generációnak. A különböző tanfolyamok, képzések, szabadidős elfoglaltságok jó lehetőséget adnak az idősebb korosztálynak arra, hogy aktualizálják ismereteiket, frissen, fiatalon tartsák elméjüket. Ezek a programok alkalmasak az idősek mindennapjainak megszínésére. Az elmúlt években lehetőségük adódott szinte ingyenes informatikai tanfolyamon részt venni, amelyen nagy örömünkre létszámban jelentkeztek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

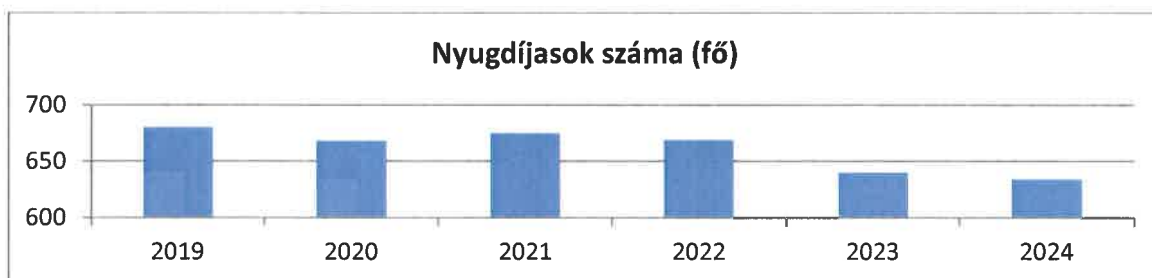
A munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta hangsúlyozza az idősebb és akadályozott személyek társadalmi-gazdasági integrációjának támogatását, különösen a hátrányos megkülönböztetés elleni fellépés révén. Bár a diszkrimináció konkrét mérése nehézségekbe ütközik, a szakirodalmi tapasztalatok szerint az idősebb munkavállalók jelentősen nagyobb kockázatnak vannak kitéve a munkaerőpiacon – mind az elhelyezkedés, mind az elbocsátások terén. A települési adatok alapján az 55 év feletti korosztály

elhelyezkedési esélyei különösen korlátozottak: számukra jellemzően csak az idényjellegű mezőgazdasági munkák érhetők el. Ezek azonban intenzív fizikai megterheléssel járnak, amelyhez sok esetben már nem rendelkeznek megfelelő egészségi állapottal vagy erőnléttel. Ez a helyzet súlyos esélykülönbségeket eredményez, és kiemelten indokolja az idősök foglalkoztatásának támogatására irányuló célzott intézkedések kidolgozását.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	265	415	680
2020	258	410	668
2021	258	417	675
2022	263	406	669
2023	249	391	640
2024	244	390	634

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	490	0	10	0
2020	510	0	11	0
2021	535	0	11	0
2022	549	0	11	0
2023	537	0	8	0
2024	535	0	6	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A házi segítségnyújtás szolgáltatás, olyan feladata a családsegítésnek, mely biztosítja az idősek szociális, és közszolgáltatásokhoz való hozzáférését.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy számára a saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. Az ellátás az igénylő, illetve annak törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ezt követően felméri az igénylő egészségi, szellemi és fizikai állapotát, megállapítják a gondozási szükséglet mértékét, és ennek megfelelően a szükségletekhez igazodóan állapítják meg a részére nyújtott szolgáltatásokat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz az idősek éppúgy hozzáférhetnek, mint a település valamennyi lakója. Itt is érvényesül a pozitív diszkrimináció pld. a rendezvényekre, és onnan haza való szállításkor, továbbá a segélycsomagokat, adományokat az időskorúak részére házhoz szállítja az önkormányzat. Az idősek aktívan vesznek részt a kulturális, közművelődési és sportprogramokban. Kulturális rendezvények, ünnepek, névnapok szervezése, színház-, mozi- és múzeumlátogatások, valamint kirándulások szervezése önkéntes részvétellel igény és lehetőség szerint történik.

c) idősek informatikai jártassága;

A Könyvtár igyekszik megszervezni az informatikai képzést, melyet bárki számára elérhetővé tesz. A létszám összetétel vegyes. Pozitív példa a településen, egyes időskorúak gyorsan biztos ismereteket szereztek már a számítógép és az internet használatának területén. Az önkormányzat támogatja az ehhez kapcsolódó programokat, pályázatokat.

d) Generációk közötti programok.

Az idősök részére évente megrendezésre kerül októberben a Szép korúak köszöntése. A rendezvényeken a helyi óvodások és iskolások előadásain kívül, operett program és néptánc emeli a színvonalat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen aktív nyugdíjas élet folyik. Az idősebb, de még tette kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt, őket is szívesen látjuk minden közösségi rendezvényen. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősök aránya folyamatosan nő, miközben a gyermekkorú népesség aránya csökken (előregedő korstruktúra).	Hosszú távú időspolitikai stratégia kidolgozása, generációk közötti szolidaritást támogató programok.
A nyugdíjasok száma csökken, különösen a férfiaké, ami a várható élettartam és egészségi állapot romlását jelzi.	Prevenációs egészségügyi programok, szűrések, egészségtudatosságot növelő közösségi események szervezése.
Az idősök foglalkoztathatósága alacsony, idényjellegű, nehéz fizikai munkákban való részvételük is korlátozott.	Nyugdíjas-barát, könnyített munkakörök kialakítása; helyi közintézményeknél rugalmas foglalkoztatás lehetősége.
Digitális írástudás hiánya, az információs elszigeteltség fokozódása.	Informatikai alapképzések, idősöknek szóló mentorprogramok, könyvtári digitális pontok fejlesztése.
A település egyes részein élő idősök elszigetelődnek, gettósodó környezet, szolgáltatások kivonulása.	Mobil szolgáltatások erősítése (pl. tanyagondnoki, házhoz szállítás), közösségi terek újrainyitása.
Kulturális, közművelődési eseményeken való részvétel lehetősége korlátozott a mobilitási problémák miatt.	Szállítás biztosítása rendezvényekre, helyi idősklub infrastruktúrájának fejlesztése.
A nők időskori hátrányos helyzete a hosszabb élettartam, alacsonyabb nyugdíj és özvegyesség miatt.	Céltzott szociális támogatások, női nyugdíjasokat segítő programok, közösségi integrációt erősítő projektek.
Az idősök foglalkoztatási diszkriminációja: elbocsátás indoklás nélkül nyugdíjas státusz esetén.	Életkori diszkrimináció elleni helyi szemléletformáló kampányok, időskori munkavállalás támogatása.
Az idősök aránya folyamatosan nő, miközben a gyermekkorú népesség aránya csökken (előregedő korstruktúra).	Hosszú távú időspolitikai stratégia kidolgozása, generációk közötti szolidaritást támogató programok.
A nyugdíjasok száma csökken, különösen a férfiaké, ami a várható élettartam és egészségi állapot romlását jelzi.	Prevenációs egészségügyi programok, szűrések, egészségtudatosságot növelő közösségi események szervezése.

7. A fogyatékos személyek helyzete, esélyegyenlősége

Az akadályozott személyek jogainak biztosítása és az állami felelősségvállalás jogi alapjai

„Minden állam humanitárius érettségét jelzi az, ahogyan akadályozott állampolgáraival szemben viselkedik.” Ez az erkölcsi és társadalompolitikai megállapítás jól tükrözi azt az alkotmányos és nemzetközi jogi szemléletet, amely az akadályozott embereket a társadalom egyenlő méltóságú és egyenrangú tagjaiként kezeli. E személyek – bár az őket is megillető alapvető jogok és lehetőségek birtokában vannak – ezen jogok gyakorlására gyakran csak aránytalan nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek.

A Magyarország Alaptörvénye XVI. cikk (1) bekezdése értelmében: „Minden gyermeknek joga van a testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra.” Ez az elv kiterjeszthető a sérülékeny társadalmi csoportok, köztük a fogyatékossgal élő személyek jogainak biztosítására is.

A fogyatékossgal élő személyek jogait részletesen szabályozza a fogyatékossgal élő személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.). A törvény 2. § (1)–(5) bekezdése kimondja, hogy az állam köteles gondoskodni a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, továbbá a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló intézményrendszer működtetéséről, a nemzetgazdaság mindenkorai lehetőségeivel összhangban.

Az esélyegyenlőség egyik kulcsfogalma az ésszerű alkalmazkodás, melynek meghatározását a Fot. 4. § f) pontja és az Alkotmánybíróság 21/2014. (VII. 15.) AB határozata rögzíti. E szerint az ésszerű alkalmazkodás: „a fogyatékos személyek igényeihez történő alkalmazkodást jelenti, beleértve különösen a meglévő létesítmények átalakítását, új akadálymentes épületek kialakítását, munkahelyi szerkezetátalakítást, módosított munkarendet, eszközök beszerzését, képzési anyagok kiigazítását, vagy segítő személyek biztosítását.”

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: „az ésszerű alkalmazkodás elengedhetetlen és megfelelő módosításokat és változtatásokat jelent, amelyek nem jelentenek aránytalan és indokolatlan terhet, és amelyek adott esetben szükségesek ahhoz, hogy biztosítsák a fogyatékossgal élő személy alapvető jogainak egyenlő mértékű gyakorlását.”

E jogi alapok szorosan kapcsolódnak az egyetemes tervezés elvéhez, amelyet a Fot. 4. § e) pontja így definiál: „olyan termékek, környezet, programok és szolgáltatások tervezése, amelyek minden ember számára a lehető legnagyobb mértékben hozzáférhetőek, adaptálás vagy speciális tervezés szükségessége nélkül.” Fontos azonban, hogy az egyetemes tervezés nem zárhatja ki a fogyatékossgal élő személyek számára szükséges segédeszközök vagy technológiák használatát.

A „Semmit róluk nélkülük” elv – amely James Charlton 1998-ban megjelent, azonos című művéből ered – mára nemzetközi jogi normává vált, és áthatja az ENSZ fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményét (CRPD, 2006). Magyarország ezt az elvet átvette, és megjelenik például a Magyarország Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiája 2030 dokumentumban (MNTFS 2030), amely szerint: „a közösségi részvétel és támogatás elve az egyenlő jogok alapján: a bizalomra, aktív részvételre, partneri együttműködésre építve a programok tervezésébe, végrehajtásába és ellenőrzésébe be kell vonni a célcsoportokat – így a roma közösség, a helyi önszerveződések és a közigazgatás képviselőit.” Ez az alapelv értelemszerűen alkalmazandó a fogyatékossgal élő személyekre és képviselői szervezeteikre is.

A fentiek alapján a fogyatékossgal élő személyek társadalmi befogadása nem csupán szociálpolitikai, hanem alkotmányos és nemzetközi emberi jogi kötelezettség is, amely az állam minden szintjén – jogalkotás, közigazgatás és szolgáltatásszervezés – érvényesítendő.

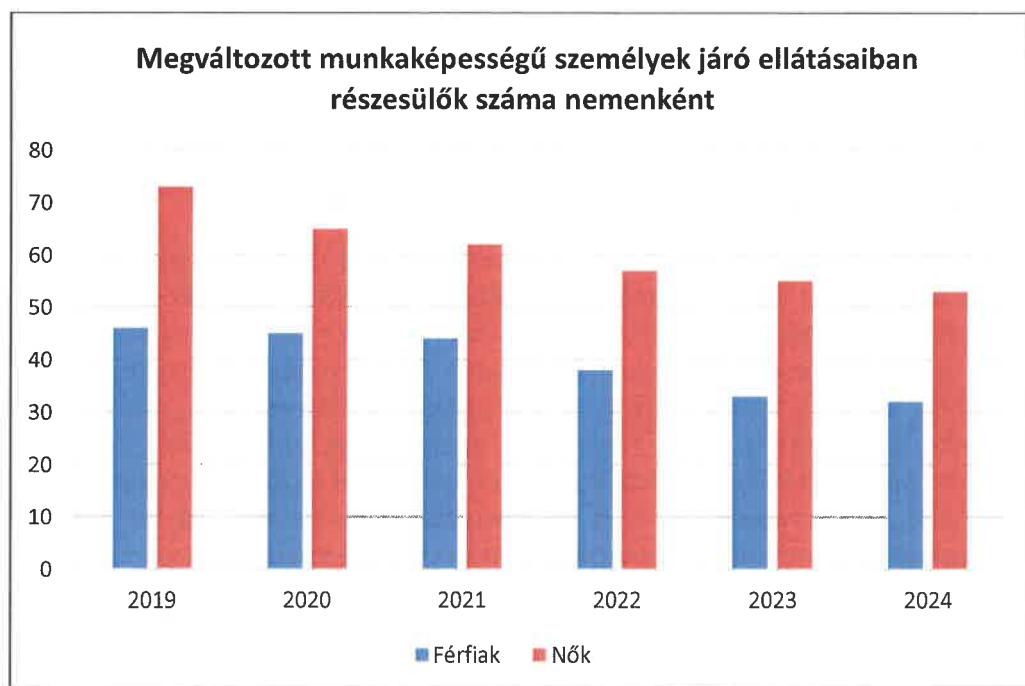
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	46	73	119
2020	45	65	110
2021	44	62	106
2022	38	57	95
2023	33	55	88
2024	32	53	85

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen nagyon kevés a munkalehetőség, amelyet a munkanélküliek magas száma is bizonyít. Az aktív korú, fogyatéék nélküli munkavállalóknak is kevés az esélye a helyi elhelyezkedésre, a munkát vállalók többsége ingázik.

Az önkormányzat a kezdetek óta részt vesz a közfoglalkoztatásban, de a kormányzat által indított programok (illegális hulladéklerakók felszámolása, közterületi járdák építése, külterületi utak karbantartása, közterületek gyomtalanítása stb.) megvalósítása olyan jellegű munkavégzést igényelnek, amelyet akadályozott személy elvégezni képtelen.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Munkavállalást segítő lehetőségek nincsenek a településen.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az önkormányzat nem foglalkoztat akadályozott személyt, valamint más munkáltató sem alkalmaz ilyen személyeket

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Ilyen jellegű intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen.

7.2 Fogyatékos személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékossgai támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékossgai támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,

- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1- jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül. Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást

nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az alábbiakban kiemeljük azokat a területeket jogszabályi hivatkozással, amelyek a fogyatékos személyek jogait biztosítják.

Környezet: Az akadályozott személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.-7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot.-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §).

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevitelre.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül:

- Egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése,
- másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevitelét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseletének lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Rendkívül fontos feladat az információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége. Ez az akadályozottsággal élő emberek és családjaik számára nagyban megkönnyítené a mindennapi életet, a szolgáltatások igénybevételének lehetőségét is elősegítené. Amennyiben megfelelő anyagi forrás rendelkezésre áll az akadálymentesítésre az Önkormányzat megkezdi a szükséges átalakításokat.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Kifejezetten akadályozottsággal élő személyeknek szóló kulturális és sportprogramokat nem szerveznek a településen, a kommunikációs és információs akadálymentesítettség sem megoldott. Az egészségház, a posta és az IKSZT épületét kivéve a többi szolgáltató épület szintén nem akadálymentes.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen nincsen olyan munkahely, ahol akadályozottsággal élő személyt alkalmaznak, erre vonatkozó információval nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település központi parkjának felújítása már megvalósult, járdái akadálymentesítettek. Egyébként a település más közterületein lévő járdák akadálymentesítettsége nem megoldott.

f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele az akadályozott személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint az akadályozott személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az az akadályozott személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni. Adat hiányában nem tudható, hogy a szolgáltatók megfelelően ajánlják-e a szolgáltatásaikat és elérik-e ajánlataikkal a célcsoport tagjait, továbbá, hogy vannak-e olyan esetek a településen, ahol a család az akadályozott felnőttet méltatlan körülmények között tartja..

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A mozgáskorlátozottak helyi egyesülete segíti tagjait a részükre járó juttatásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. Az önkormányzat pedig a szociális alapszolgáltatásokat biztosítja (étkeztetés, házi segítségnyújtás) ezen célcsoport számára is, valamint helyet biztosít a mozgáskorlátozottak helyi szervezetének rendezvényeihez.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen akadályozottsággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó program nem található.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Amint említettük, a mozgáskorlátozottak helyi egyesülete segíti tagjait a részükre járó juttatásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az akadályozott személyek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
járdák javítása	karbantartás
épületek akadálymentesítése	pályázat
munkavállalási nehézségek	munkaerőpiacon elhelyezkedés
szolgáltatásokhoz való hozzáférés	speciális szakellátás, szolgáltatások

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Infrastrukturális hiányosságok	elavult víziközmű-hálózat, csapadékvíz-elvezetés, valamint az akadálymentesítés hiánya közintézményekben
Demográfiai kihívások és elszigetelődés	Az elmagányosodás növekedése az idősek körében, valamint a fiatalok elvándorlása.
Oktatás és gondozás	Az óvodás korú gyermekek helyben történő elhelyezésének nehézségei, bölcsődei férőhelyhiány.
Digitális szakadék	A hátrányos helyzetűek nehézkes hozzáférése a digitális ügyintézéshez és oktatáshoz

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy településünk a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A településen működő civilszervezetek:

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Önkormányzat minden évben kiírt civil szervezetek támogatására pályázatot.

- c) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

- d) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Az Önkormányzat minden évben támogatja a civil szervezeteket.

- e) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények,

egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az önkormányzati intézmények, a civil szervezetek valamint a védőnő és a családgondozó felkérésünkre adatot szolgáltatottak, problémák feltárásában és beazonosításában közreműködtek.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. A HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi programot az önkormányzat hivatalos honlapján közzé tesszük, valamint a Polgármesteri Hivatalban kinyomtatott formában is megtekinthető lesz a lakosság számára. Felkérjük a TEF-et, hogy honlapján tegye azt közzé!

10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

10.1. A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők		
Gyermekek	Pályázatból bölcsőde építése, iskolai pszichológus, gyerekek fejlesztése.	gyerekek fejlesztése
Idősek	Informatikai képzése, rendezvényeken való részvétel.	felzárkóztatás
Nők	A közfoglalkoztatásban több nő vegyen részt.	foglalkoztatás
Fogyatékos személyek	A településen élők számának felmérése.	felmérés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nincsenek hátrányosan megkülönböztetve.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatáshoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, a nemem alapuló esélyek előmozdítását.

Különös figyelmet fordítunk az akadályozottsággal élők szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáféréseire.

10.3. Megvalósítás

10.3.1 A megvalósítás előkészítése

Az Önkormányzat az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot támogassák.

Az Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Az Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

10.3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,

- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

10.3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

10.3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

10.3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

10.3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, például évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

10.4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dánszentmiklós község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dánszentmiklós község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

06-30/911-7414

HÁZSZÁMOZÁSI KÉRELEM

Dánszentmiklós Polgármesteri Hivatal	
Érkezett:	2026. Máj. 06. hó.....n
Szám:	K/1281-1/2026

Alulírott

Név: VARGA FŐZSEF LÁSZLÓNÉ
 Születési név: PÉTER SAROLTA
 Születési idő: 1957. 03. 09.
 Anyja neve: RAKITA SAROLTA
 Lakcíme: 2735 DÁNSZENTMIKLÓS, SZÉCHENYI U. 43.

tekintettel arra, hogy a tulajdonomat/résztulajdonomat¹ képező ingatlan, melynek adatai:

Település: DÁNSZENTMIKLÓS
 Közterület megnevezése:
 Házsám:
 Helyrajzi szám: 037/2

nem rendelkezik házsámmal/nem megfelelő a házsáma*

Kérem, hogy az ingatlanomat VARGA TANYA
 házsám/új házsám megállapítása iránti kérelmet terjessztek elő.
 nével elátni szíves -
 kedjék!

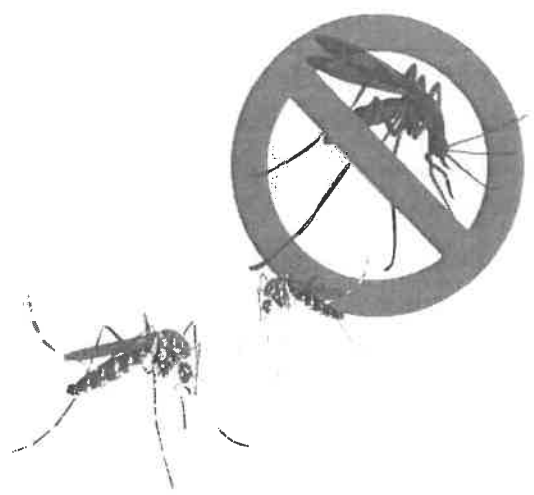
Kelt: 2026. 05. 06.

Varga Fozsef
 Kérelmező aláírása

¹⁻² A megfelelő aláhúzendó

House Special Kft.
2300 Ráckeve, Sándor utca 5-7.
Adószám: 25561825-2-13
Domoszlai Dávid Patrik

Tárgy: Szúnyoggyérítés kapcsolatfelvétel

Tisztelt Sipeki Zsolt!

Engedje meg, hogy szíves figyelmébe ajánljam cégünk szúnyoggyérítési szolgáltatásait. Fontos kiemelnem, hogy a biológiai és kémiai szúnyoggyérítésen kívül, vállaljuk a részfeladatok, szakértői munkák elvégzését és ezek dokumentációjának elkészítését.

Biológiai szúnyoglárva gyérítés

Előzetes munkafolyamatok:
Előzetes helyszíni bejárás, felmérés
Védekezési program összeállítása

1. Szúnyoglárva mintavétel
2. Szúnyoglárva tipizálás
3. Szúnyoglárva tenyészhelyek feltérképezése
4. Imágó begyűjtés/ Szúnyogártalom felmérés szén-dioxiddal működő csapdázással
5. Imágó tipizálás
6. Kézi biológiai gyérítés földi úton
7. Lárvatérkép
8. 100 db preparátum készítés

A kezelést/mintavételezést 2-4 hetente érdemes ismételni az időjárástól függően.
Vállalási határidő: Megrendeléstől számított 7 munkanapon belül.

Kémiai szúnyoggyérítés

Szúnyogártalom meghatározása
Fajmeghatározás
Kockázatelemzés

A kémiai szúnyoggyérítés melegködölő gép alkalmazásával, járműről történik. A szer 600 °C-ra felhevített fehér olajban kerül kiporlasztásra. Előnyös, hogy gyors. A szúnyogok a köddel érintkezésbe kerülnek. Szélcsendben, száraz időben kell elvégezni a munkát. Késő esti órákban ideális a szúnyoggyérítést elvégezni. 15°C alatt a kezelés nem végezhető el.

A melegköd kijuttatása növényzettel sűrűn benőtt területre javasolt. A szúnyoggyérítést 24 órával a kezelés előtt a jegyzőnél le kell jelenteni. Az árajánlat tartalmazza a szúnyoggyérítés bejelentését is. Az irtást Deltasect PR 1,2 ULV irtószerrel végezzük.

Szakértői munka

Szervezett csípőszúnyoggyérítés szakmai felügyelete csípőszúnyogirtó technikussal

Referencia:

100.000 Hektár feletti kémiai gyérítés

1000 Hektár feletti biológiai gyérítés

Üdvözlettel:

Domoszlai Dávid Patrik

Egészségügyi gázmester

Csípőszúnyogirtó technikus

House Special Kft.

Adószám: 25561825-2-13

+36707022409

14.a

Dánszentmiklós Polgármesteri Hivatal	
Érkezett:	2026. MAJ. 26. n. ....n.
Szám:	K 68-F / 2026

Tárgy: Főépítési feljegyzés a Településszerkezeti terv, a Helyi Építési Szabályzat és a Szabályozási terv módosításához

Főépítési feljegyzés Dánszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testületének tájékoztatására

Dánszentmiklós Község Önkormányzatának megbízásából a COUNTER-BAU Kft., Ember Péter, Tóth Tamás és Tóth Zoltán urak költségvisselésével a PESTTERV Kft., a 2025. novemberében kötött tervezési szerződés alapján három részterületre készíti Dánszentmiklós Község településszerkezeti terve, helyi építési szabályzata és a szabályozási terve 3. módosítását. A konkrét tervezési feladat e változtatással igényelt területeken új lakóterületek kialakítása, továbbá ezen túlmenően a HÉSZ-ben a lakóterületi övezetekben és a vegyes övezetekben elhelyezhető lakások számának csökkentése.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet határozza meg az elkészítendő dokumentáció tartalmi követelményeit. E szerint: „7.§ (7) A megalapozó vizsgálat és az alátámasztó javaslat tartalmát, továbbá az (5) bekezdés szerinti megalapozó vizsgálat, alátámasztó javaslat és településterv módosításához készült telepítési tanulmányterv felhasználhatóságát – ide nem értve a települési környezeti értékelést, valamint a műemlékvédelmi hatástanulmányt – a település önkormányzati főépítésze határozza meg az (1)–(6) bekezdés alapján, a képviselő-testületnek címzett feljegyzésben.” A feljegyzés érdemi része a következő:

1. Dánszentmiklós Község 2020-ban jóváhagyott jelenleg is hatályos, és két módosítással jelenleg is megfelelően karbantartott településszerkezeti terve, helyi építési szabályzata és a szabályozási terve, továbbá ezek megalapozó vizsgálati és alátámasztó javaslati munkarészei a tervezett módosítással érintett területeken jelenleg is alapvetően aktuális megállapításokat tartalmaznak.
2. Dánszentmiklós Község most következő 3. módosításban érintett fejlesztések kapcsán szükségessé váló, a település hatályos településszerkezeti tervének, szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának szükség szerinti módosítása során, a megvalósítani tervezett módosítások csak e hatályos komplex dokumentáció kis részét, és azt is csak részlegesen érintik. Emiatt a hatályos terv megalapozó vizsgálati és alátámasztó javaslati munkarészei teljeskörűen felhasználhatók, a hatályos anyag megállapításai a módosítással érintett területekre jelenleg is érvényesek. Ennek következtében a település hatályos településszerkezeti tervének, szabályozási tervének és helyi építési szabályzatának szükség szerinti módosításának elkészítése során a 419/2021 (VII. 15.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmak közül értelemszerűen, csak azokat a témaköröket, esetleg fejezeteket kell elkészíteni, korszerűsíteni, melyeket a tervezett módosítások kifejezetten érintenek.
3. Az egyéb munkarészek elkészítése, vagy korszerűsítése szükségtelen.

~~Ez a feljegyzés Dánszentmiklós Község Önkormányzata Képviselő-testületének tájékoztatására készült, és amelyet jóvá kell hagynia.~~

Dánszentmiklós, 2026. április 24.

.....

Tényi András
Dánszentmiklós Község főépítésze

